

KAHVILAKONSEPTI CHAT DORÉ

Kahvilakulttuuria 1920-luvulta 2000-luvulle – Tila- ja konseptisuunnitelma kahvilaketjulle

Lahden Ammattikorkeakoulu
Lahden Muotoiluinstituutti
Tutkintoon johtava aikuiskoulutus
Kirsi Santalo: Kahvilakonsepti Chat Doré. Kahvilakulttuuria 1920-luvulta 2000-luvulle -
Tila- ja konseptisuunnitelma kahvilaketjulle
Sisustusarkkitehtuurin opinnäytetyö, 85 sivua, 20 liitesivua
Kevät-2008

TIIVISTELMÄ

Kahvila-Ravintola Chat Doré perustettiin vuonna 1928 ja se sijaitsi Helsingissä Unioninkatu 24:ssä. Sen elämä jäi lyhyeksi ja kesti vain kolme vuotta. Sen suunnittelija, taiteilija Birger Carlstedt teki sillä kuitenkin läpimurtonsa ja jäi sen ansiosta pysyvästi suomalaisen muotoilun historiaan.

Tässä opinnäytetyössä tavoitteenani oli synnyttää Chat Doré uudelleen, uudella konseptilla, uudelle liikepaikalle palvelemaan tämän päivän kuluttajaa.

Tätä työtä varten olen tutkinut 1920-luvun historiaa, funktionalismia, art decoa ja kahvilakulttuurin historiaa. Taustojen tutkimisen tuloksena olen yrittänyt ymmärtää tätä aikakautta ja sitä kautta selvittää syitä kahvilan lyhyeen elämään.

Samanaikaisesti olen yrittänyt tutkia ja tulkita tämän hetken maailmaa ja luoda konseptin nykyaikaiselle kahvilaketjulle, jonka upea sisustus tuodaan 1920-luvulta tähän päivään.

AVAINSANAT: kahvila, konsepti, funktionalismi, art deco, 1920-luku

Lahti University of Applied Sciences
Institute of Design
Degree programme for Adults
Kirsi Santalo: Café Concept Chat Doré, Coffee culture from 1920's to 2000's - Interior and
Concept design for a coffee shop chain
Bachelor's Thesis of Interior Architecture, 85 pages, 20 appendices
Spring 2008

ABSTRACT

Café-Bar Chat Doré was founded in 1928 and it was situated in Unioninkatu 24, Helsinki. It only survived three years, until 1932. However, it's designer, artist Birger Carlstedt made his break-through with it and has been remembered from it ever since in Finnish design history.

In this graduation project my aim was to create Café Chat Doré again with a new concept, in a new location for today's consumer.

During this project I have been studying history of 1920's, functionalism, art deco and coffee culture. While doing this I was particularly trying to find out reasons for this café's short life.

At the same time I have tried to understand today's world and create a concept for a modern coffee shop chain for today with an exuberant interior from 1920's.

KEYWORDS: café, concept, functionalism, art deco, 1920's

SISÄLLYS

1 JOHDANTO

2 KÄSITTEISTÄ

3 KAHVILA-RAVINTOLA CHAT DORÉ

3.1 Birger Jarl Carlstedt

3.2 Chat Doré

4 AIKAKAUSI

4.1 Art Deco ja Funktionalismi

4.2 Helsinki 1920-1930-luvulla

5 KAHVILAKULTTUURIA

5.1 Kahvilakulttuurista

5.2 Helsingin kahvilaelämästä

5.3 Kahvilakulttuurin tulevaisuudesta

6 CHAT DORÉN UUSI ELÄMÄ

6.1 Vanha konsepti

6.2 Uuden ja vanhan liitto

6.3 Tehtävän rajaus

7 PROSESSI

7.1 Suunnittelutyön kohde

7.2 Liiketoimintaidea

7.3 Tilaohjelma

8 LOPULLINEN KONSEPTI

8.1 Ravintolasali / katutaso

8.2 Parvi

8.3 WC-tilat

9 ARVIOINTI

LÄHTEET

LIITTEET

JOHDANTO

1

KUVA 1 BIRGER CARLSTEDT CHAT DORÉ

Kahvila-ravintola Chat Doré toimi marraskuusta 1929 tammikuun loppuun 1933 ja sijaitsi Helsingissä Unioninkatu 24:ssä.

Kahvilan upean sisustuksen suunnitteli taiteilija Birger Carlstedt. Sisustuksesta on tänä päivänä jäljellä kolme Carlstedtin tekemää guassiluonnosta ja muutamia valokuvia.

Luonnokset ovat herättäneet kiinnostukseni useaan otteeseen vuosien varrella. Ne muistuttivat taas olemassaolostaan viimeksi syksyllä 2007, kun vierailin Birger Carlstedtin 100-vuotisnäyttelyssä Amos Andersonin taidemuseossa. Näin silloin luonnokset ensimmäistä kertaa luonnossa.

Olen pohtinut usein miten Chat Dorén voisi herättää henkiin. Yksi ratkaisu olisi tehdä täysi kopio tilasta sellaisenaan ja avata kahvila-ravintola entisellä paikallaan entisellä konseptilla. Tämä vaihtoehto ei kuitenkaan tunnu oikealta, elämmehän jo eri vuosisadalla ja vuosituhannella. On mietittävä millainen kahvila palvelisi tämän päivän kuluttajaa.

Tässä opinnäytetyössäni olen ensin lähtenyt pohtimaan taustoja Chat Dorén lyhyen elämänkaaren takana. Olen yrittänyt hakea vastauksia kysymyksiin: Mikä tekee ravintola- tai kahvilatilasta kestävän, vuosikymmeniä suosituksen paikan? Kuinka paljon sisustuksella on osuutta asiaan? Tämän historian tutkimisen kautta yritän myös ymmärtää tätä päivää ja luoda konseptin modernille kahvilaketjulle.

Työni lopputuloksena on tarkoitus synnyttää Chat Doré uudelleen, uudella liikepaikalla, uudella konseptilla tämän vuosituhannen asiakkaalle, mutta vuonna 1929 luodulla visuaalisella ilmeellä maustettuna.

KÄSITTEISTÄ 2

ORIGINAALI

Alkuperäinen, aito. Tila on siinä kuosissa kuin se oli valmistuessaan kaikkine alkuperäisine kalusteineen ja elementteineen.

AUTENTTINEN

Kuten alkuperäinen tila, mutta se on uudelleen rekonstruoitu alkuperäisiä kalusteita ja elementtejä käyttäen.

TYYLIMUKAELMA

Alkuperäisen tyylin mukaan uudelleen rakennettu tila, mutta kalusteet tai muut elementit eivät ole alkuperäisiä, vaan tyyliltään samanhenkisiä, mahdollisesti moderneja kopioita ja mukaelmia alkuperäisistä.

RETRO ELI TAAKSEPÄIN SUUNTAUTUVA

Tilassa on muunneltu ja yhdistelty alkuperäisesineitä ja uustuotannossa olevia esineitä ja muita elementtejä. Ajan hengen ja tunnelman uudelleen vangitseminen ovat autenttisuutta tärkeämpiä.

(Lähde: Elina Rantapuskan luentosarja Moderni muotoilu, kevät 2007)

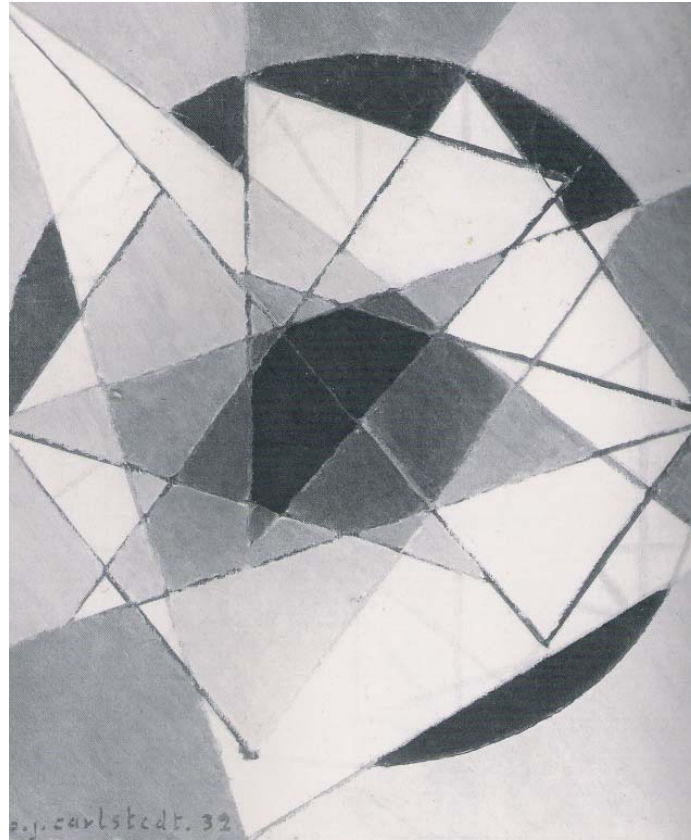

KAHVILA-RAVINTOLA CHAT DORÉ 3

KUVA 2 BIRGER CARLSTEDT 1928

KUVA 3 YMPYRÄ JA KOLMIOITA 1932

3.1 BIRGER JARL CARLSTEDT

Taiteilija Birger Carlstedt (1907-1975) oli suomalaisen modernin taiteen edelläkävijä (kuva 2). Nuoruudessaan hän kuului harvoihin kokeileviin taiteilijoihimme maailmansotien välisen ajan ahtaissa kansallisissa kulttuurioloissamme. (af Forselles 1994, 48.)

Uransa alkuvaiheessa hän kiinnostui eurooppalaisesta avantgardismista ja varakkaan perheen poikana hänellä olikin mahdollisuus matkustaa ulkomailla ja ammentaa uusia ideoita matkoiltaan (Kasvio 1993, 13).

Näillä matkoillaan hän tutustui Bauhausissa ja De Stijl -ryhmän piirissä viljeltyyn rakennustaiteen ja kuvataiteet yhdistävään kokonaistaideteoksen ideaan. Tästä tuli hänelle ideologia, jota hän vaali uransa loppuun saakka. (Moberg 1993, 27.)

Läpimurtonsa taiteilijana hän teki tilataiteen puolella kun hän vuonna 1929, vasta 22-vuotiaana, suunnitteli Chat Doré- kahvilan sisustuksen (Kasvio 1993, 11).

Vaikka hän menestyikin aluksi sisustustaiteen puolella, pyrki hän koko ajan kehittämään itseään maalarina. Vuosina 1930 -32 hän maalasi sarjan töitä, joiden tyyli vaihteli ekspressionismista ja surrealismista

kubismiin. Uskotaan, että hän sai virikkeet näihin töihin Pariisiin matkoiltaan. Tällöin hän maalasi myös Suomen maalaushistorian ensimmäisen ei-esittävän konstruktivisen sommitelman Ympyrä ja kolmioita 1932 (kuva 3). (Karjalainen 1990, 97.)

Hänen ensimmäinen yksityisnäyttelynsä Taidehallissa vuonna 1932 sai huonon vastaanoton ja ehkä tästä lannistuneena hän palasi takaisin perinteisempään ilmaisuun. Itse hän selitti takaisin esittävään tyyliin siirtymisen taloudellisilla tekijöillä. Oli syy kumpi tahansa, koko 30-luvun lopun ja pitkälle 40-luvulle hän maalasi ekspressiivisesti pelkistäen, mutta pitäytyi määrätietoisesti esittävässä ilmaisussaan. (Karjalainen 1990, 97.)

Toisen maailmansodan päätyttyä Carlstedtin taide tuli uuteen surrealistiseen vaiheeseen. Useissa tämän kauden painajaismaisissa töissään hän ilmensi toisen maailmansodan kauhuja ja sitä tyhjyyden tunnetta minkä eurooppalaiset kokivat sodan jälkeen (kuva 4). Tänä kautena hän ei erottunut taiteessamme yhtä outona uusien suuntien toteuttajana, kuin hän oli 1920-luvun lopussa ja 1930-luvun alussa ollut. (Karjalainen 1990, 97.)

50-luvulle tultaessa Suomessa suhtautuminen uusiin suuntauksiin muuttui myönteisemmäksi, ja Carlstedt palasi lopullisesti ei-esittävään ilmaisuun, jonka linja oli hyvin lähellä kansainvälistä abstraktin taiteen geometrista suuntausta, joka perustui tiukkoihin formalistisiin peruselementteihin, väriin ja muotoon (kuva 5).

Carlstedt pyrki aina tasapainoon ja sisäiseen järjestykseen. Kompositiot, jotka usein perustuivat kultaiseen leikkaukseen, olivat matemaattisen tarkkoja ja erittäin selkeitä. Hänen taiteessaan vanha klassinen perinne yhdistyy 1900-luvun uuden abstraktin kielen etsimiseen. (Karjalainen 1990, 104.)

Aikalaisistaan hän ihaili eniten Enrico Prampolinia mutta hänen varsinaisia esikuviaan ovat kuitenkin olleet keskiajan ja renessanssin suuret mestarit enemmän kuin 1940- ja 1950-lukujen konkretistit. Hän ihaili Piero della Francescan, Leonardo da Vincin, Rafaelin ja Albrecht Dürerin konstruktioita. (Karjalainen 1990, 104.)

Hän on todennut, että konkreettisissa maalauksissa pintojen suuruus, niiden sijoittaminen tasoon samoin kuin eri muotoainesten välinen vastakkaisuus antavat maalaukselle sen sisällön, jännitteen ja iskuvoiman (Carlstedt 1962, 13).

Värien keskinäinen suhde on Carlstedtin teoksissa olennaisen tärkeä. Hänen värimaailmansa on rikas ja nyansoitu. Hänen maalauksissaan esiintyi harvoin puhtaita ja työstämättömiä värejä, vaan hän pyrki löytämään uusia, epätavallisia murrettuja sävyjä. (Karjalainen 1990, 104.)

Väriin käyttäjänä hän oli suorastaan tieteellisen tarkka ja tämä käykin parhaiten ilmi hänen omasta kirjoituksestaan vuodelta 1962:

”Tarvitaan pitkälistä opiskelua ja paljon kokemusta ennen kuin pääsee perille niistä monimutkaisista lajeista, jotka määräävät värien suhteet toisiinsa. Jopa äärimmilleen taitettu väri, joka yksin vaikuttaa aivan kuolleelta ja himmeältä, voi saada suorastaan uskomattoman valovoiman, siitä huolimatta että vastakohtana on käytetty huomattavasti voimakkaampia värejä. Usein joutuu mielikuvituksellisten yllätysten eteen. Aina oppii jotakin uutta ja juuri se tekee tästä ammatista niin kiinnostavan.”

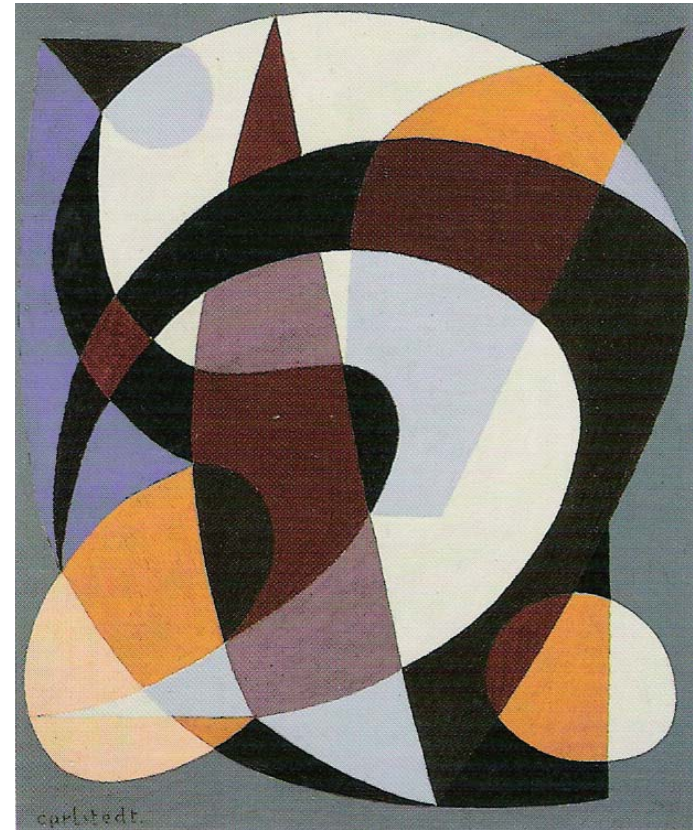
B.J. CARLSTEDT
Kymmenen taiteilijaa, Helsinki 1962

KUVA 4 PAINAJAINEN 1945

KUVA 5 CLAIR DE LUNÉ 1950-55

3.2 CHAT DORÉ

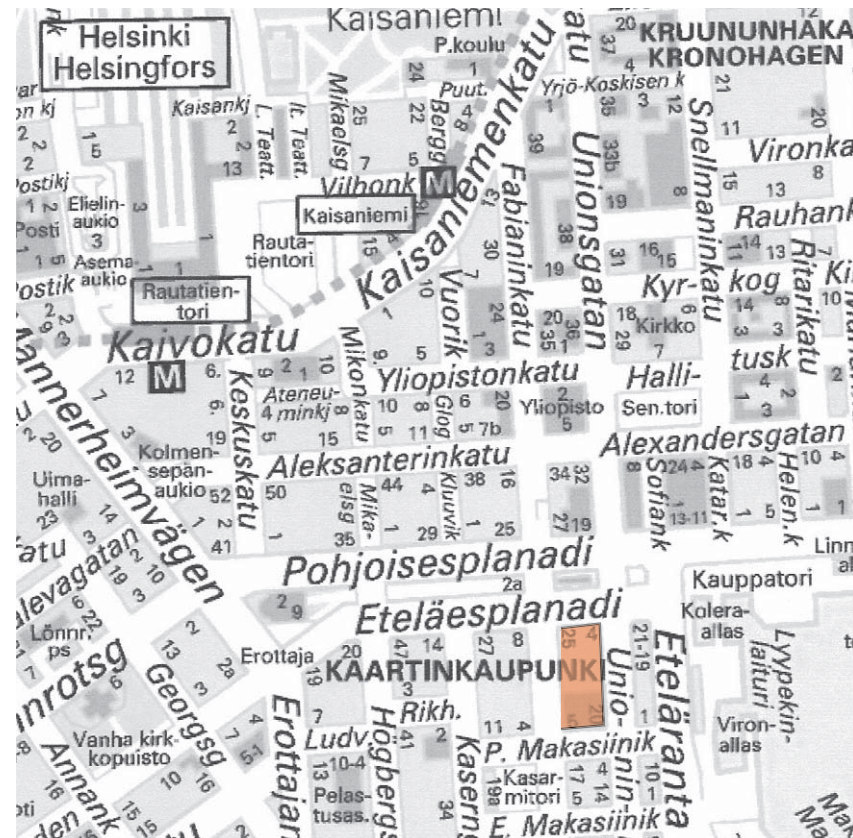
Nuori, 22-vuotias, Carlstedt sai tilaisuuden, kun hänen äitinsä omistama Ab Restaurant C.F.Nyberg vuokrasi Unioninkatu 24:stä huoneiston kahvila-ravintolaa varten 1.8.1929 (Kasvio 1993, 13).

Unioninkatu 24 sijaitsee Helsingissä Kaartin kaupunginosassa Kilpikonna nimisessä korttelissa (kuva 6). Klassistinen rakennus, jossa kahvila sijaitsi (kuva 7), on arkkitehti Matti Finellin käsialaa ja valmistui vuonna 1921. (Järvenpää 2007.)

Kahvilaan tultiin sisään eteisaulan kautta. Eteisaulasta oikealle aukeni suuri ravintolasali, jonka vasemmalle puolelle jäi baaritiski ja siitä suoraan salin toisella puolella parvella oli tila pienelle orkesterille. Parven alapuolelle jäi vielä tilaa ravintolapöydille ja alakerrassa oli vielä erillinen kabinettitila (kuva 8).

Kahvila valmistui parissa kuukaudessa arkkitehti Karl Malmströmin toimiessa Carlstedtin käytännöllisenä avustajana. Tavoitteena oli saada tilat uskomattoman lyhyessä ajassa ultra-moderniksi ja samalla viihtyiseksi ravintolaksi. Malmströmin mielestä Chat Dorésta tuli Helsingin ensimmäinen funktionalistinen kahvila. (Kasvio 1993, 13.)

KUVA 6 KORTTELI KILPIKONNA

KUVA 7 UNIONINKATU 24

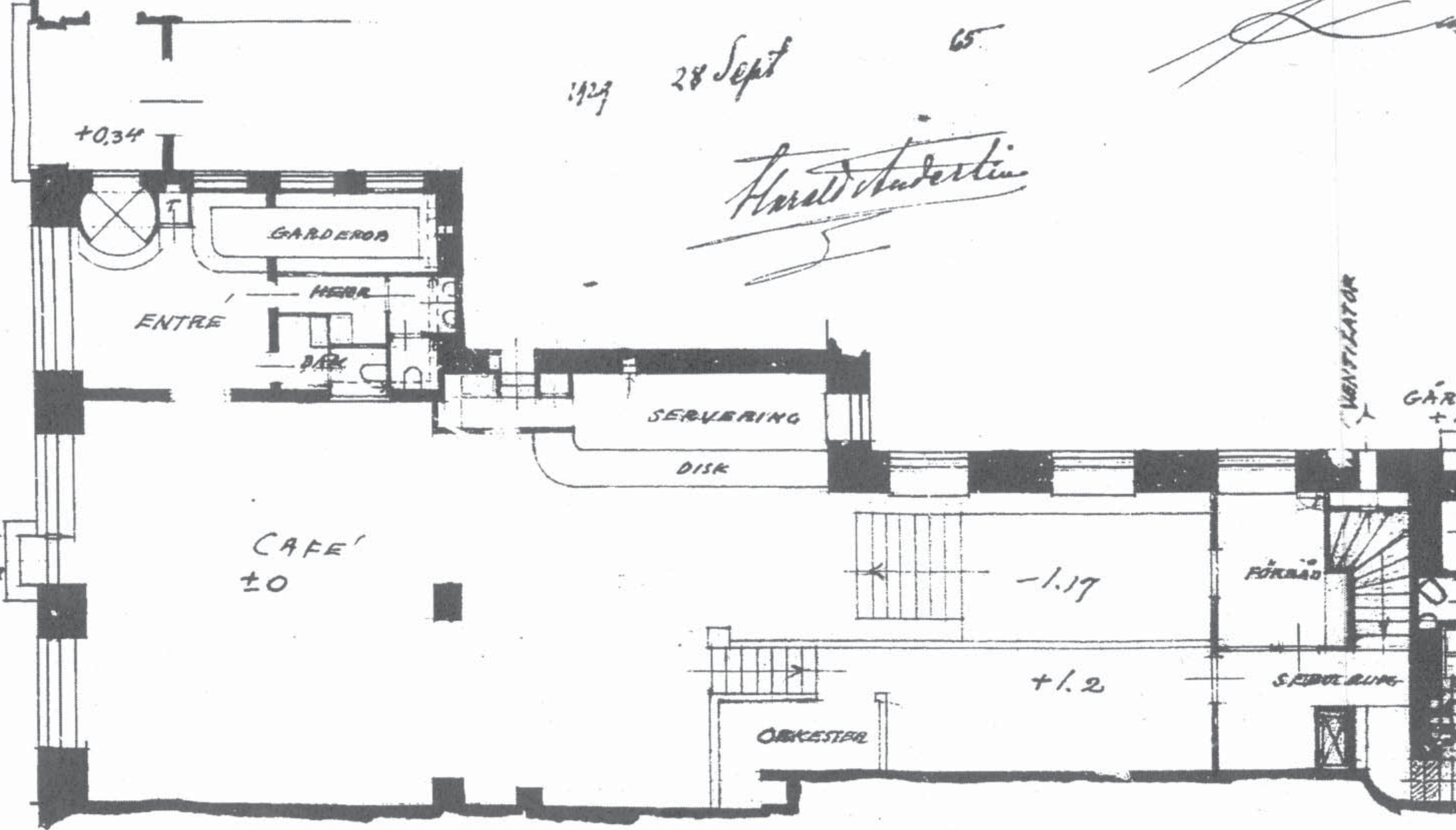

SKALA 1:100

2. plan yf...

1929 28 Sept 65

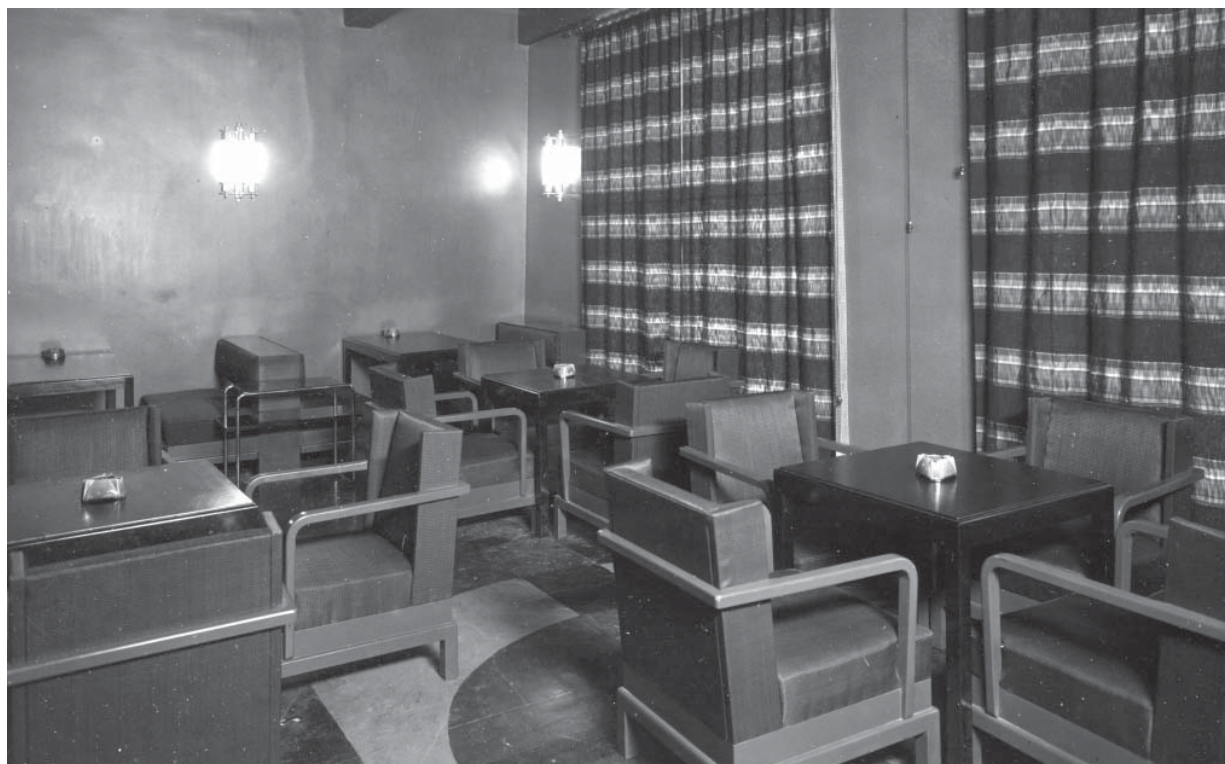
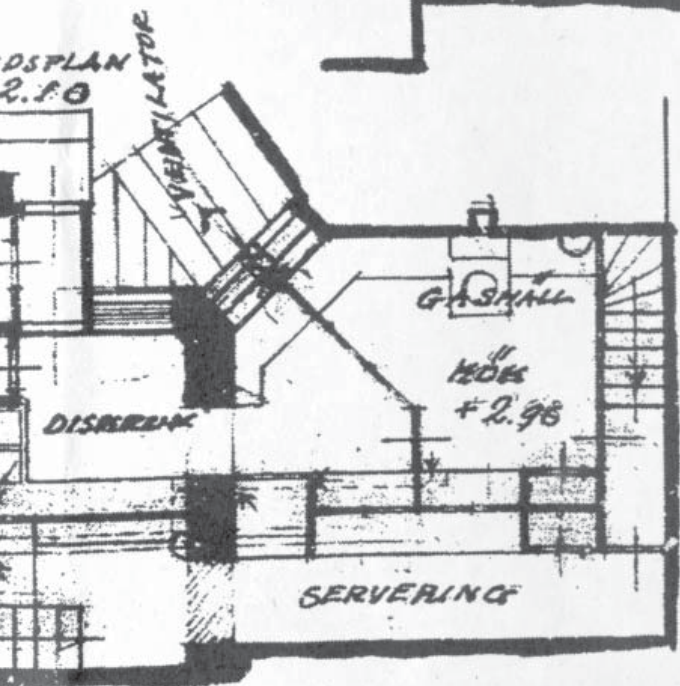
Harald Sundström

22 sept 1929

[Handwritten signature]

±0

Chat Doré edustaa kuitenkin tyyliä, joka on sekoitus art decoa ja funktionalismia, joka sellaisenaan oli melkoisen ainutlaatuinen Helsingissä. Ravintolasta tuli nuoren Carlstedtin läpimurto, mutta taloudellinen katastrofi hänen äidilleen Amanda Carlstedtille. (von Bonsdorff 2005, 94.)

Kahvilaa varten tehtyjä luonnoksia on kolme. Luonnoksissa on esitetty ravintolasali kahdesta eri suunnasta ja eteistila. Värityksen voimakas sillä lattiat ovat pääväriltään oransseja, seinät sinivihreitä tai kirkaansinisiä ja katto musta. Lattian koristekuvion värit ovat ruskea, musta ja keltainen. Kokonaisuudessa vastavärien, sinivihreän/sinisen ja keltaisen/oranssin rinnastus vahvistaa värikyksen voimakkuutta. (Kasvio 1993, 13.)

Ravintolasalin baarinpuoleisessa luonnoksessa ei ole lainkaan huonekaluja, vaan lattiassa on tilasta toiseen jatkuva geometrinen koristekuvio, kaksiulotteinen pintasommitelma, joka koostuu suorista viivoista, suorista kulmista ja ympyröistä. Sama kuvio jatkuu myös muihin tiloihin. Toteutuksessa kuvio jää huonekalujen piiloon niin, että sitä on vaikea hahmottaa. (Kasvio 1993, 13.)

Kahvila oli sisustettu osittain Carlstedtin piirtämällä huonekaluilla ja osittain samoilla Marcel Breuerin Bauhausin työpajoissa valmistetuilla funktionalistisilla tuoleilla (kuvat 9,10), joita myös Le Corbusier ja Alvar Aalto käyttivät 1920-luvun lopun sisustuksissaan (Kasvio 1993, 13).

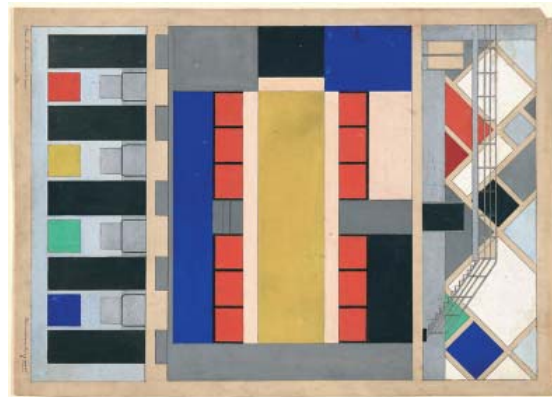
Carlstedt oli matkustellut paljon ja se näkyi voimakkaina vaikutteina venäläisiltä konstruktivisteilta, de Stijliltä ja Bauhausista, joiden kaikkien yleisenä periaatteena oli kaikkien taiteen alojen yhteys, käsityön ja taiteen rajojen kumoaminen ja niiden sulattaminen arkkitehtuuriin (Moberg 1994, 17).

Bauhausissa koulutus perustui muoto- ja värielementtien kokeiluihin tilassa ja lavastus- ja näyttelysuunnittelu muodosti merkittävän osan koulussa harjoitetusta opetuksesta. Chat Doré onkin selvästi juuri tällainen muoto- ja värielementeistä koottu tilasuunnitelma, ikään kuin lavastus. (Kasvio 1993, 15.)

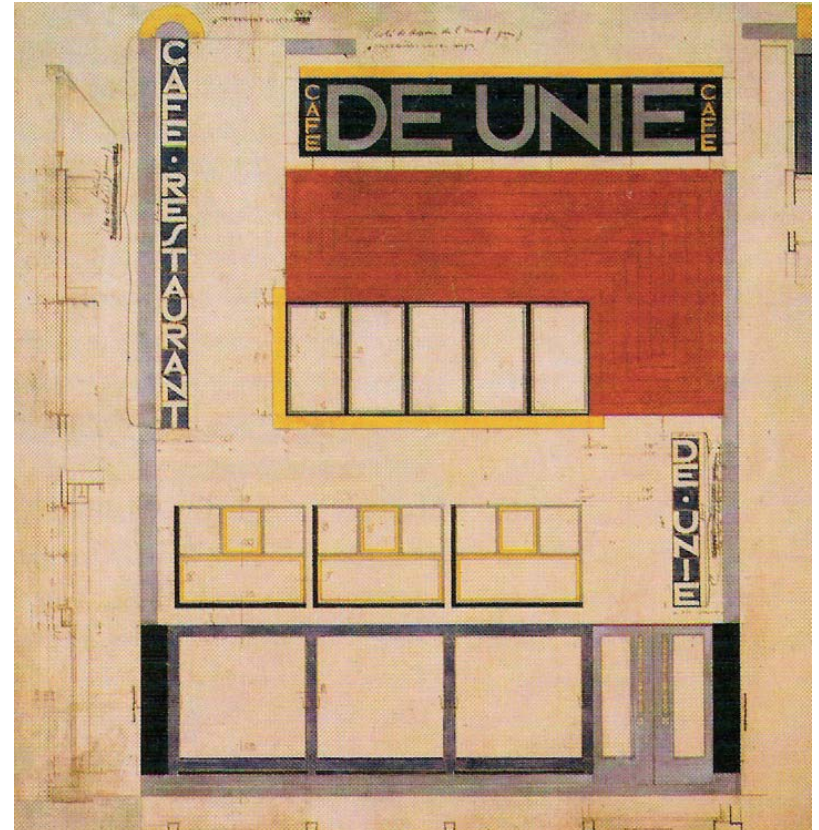
Harvalla aloittelevalla taiteilijalla tai suunnittelijalla oli mahdollisuutta tällaiseen mittavaan projektiin näin nuorena kuin Carlstedt oli. Koska kahvila-ravintolan omistaja oli taiteilijan äiti, selittänee se hankkeen synnyn ja toteutumisen. Muut Carlstedtin tilataideteokset olivat mittakaavaltaan paljon vaatimattomampia, kuten esimerkiksi sukkaliike Monopol Princess Yrjönkadulla. Valitettavasti tämän yhtä avantgardistisen sukkaliikkeen elinkaari oli yhtä lyhyt kuin kahvilankin. (Karjalainen 1990, 95.)

Vahvimpana esikuvana Carlstedtille on varmasti olleet modernit eurooppalaiset kahvilat, joita De Stijl –ryhmän jäsenet olivat luoneet muutamia vuosia aiemmin. Strasbourgissa sijainnut Café l'Aubette (kuvat 11,12), jonka toteuttivat Theo van Doesburg, Hans Arp ja Sophie Tauber-Arp, oli ensimmäisiä mittavia arkkitehtuurin ja

KUVAT 11,12 CAFÉ L'AUBETTE STRASBOURG

KUVA 13 CAFÉ DE UNIE ROTTERDAM

kuvataiteen integraatiokokeiluja. (Moberg 1993, 27.) Samoin esikuvana ollut Café de Unie (kuva 13) Rotterdamissa, jonka suunnittelija J.J.P.Oud vei aivan loppuun asti; kahvilan julkisivukin on uskollinen tyyliille tehden siitä todellisen kokonaistaideteoksen (Ojala 2000, 146).

Hyvistä esikuvista huolimatta Carlstedtin suunnitelma ei ollut ehkä viety ihan näin pitkälle. Luonnoksia ei ollut tehty ravintolan kaikista tiloista ja täten kokonaisuus ole aivan ehyt kaikilta osin. Lähinnä tyyllillistä sekamelskaa aiheuttivat kaksi pienempää alemman kerroksen salia, jotka oli sisutettu vain väliaikaisesti. Samoin erillään alakerrassa oleva kabinettila (kuva 14) eli aivan omassa maailmassaan. (Petronius 1930, 41.)

Kahvilan julkisivusta ei ole jäänyt mitään materiaalia, joten varmaa tietoa ei ole kuinka loppuun viety suunnitelma oli tältä osin. Toisaalta, jos julkisivu olisi ollut yhtä hätkähdyttävä kuin sisätilat, siitä olisi varmaankin jäänyt todisteita.

Eteisen seinään oli sijoitettu suuri valaisinsommitelma, joka muodostui suorakaiteen ja ympyrän muotoisista valopisteistä, metalliputkista ja erimuotoisista peileistä. Se oli konstruktiivinen korkokuva, joka liittyi huoneen kokonaisuuteen. Se oli jotain aivan uutta ja ennen kokemattonta Suomessa (kuvat 15, 16). Sitä pidettiin yleisesti koristeena, eikä varmaankaan moni ymmärtänyt, että se oli rakennelma, joka oli täysin yhteisymmärryksessä arkkitehtuurin kanssa ja mitä suurimmassa määrin orgaaninen osa kokonaisuutta. (af Forselles 1994, 49.) Juuri kahvilan valaisimissa on ehkä parhaiten tavoitettukin funktionaalisuus johon suunnitelmassa on selvästi pyritty. Samanaikaisesti niiden muotokieli oli kuitenkin Art décoa.

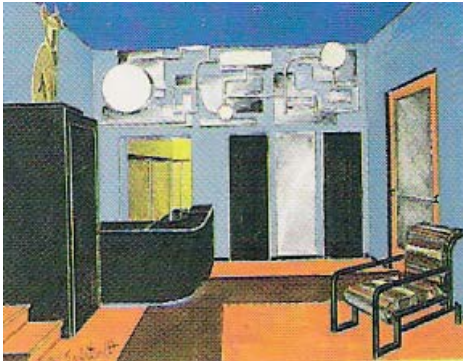
Vaikka suunnitelmaa pidettiin hyvin funktionaalisena, on siinä myös elementtejä, jotka ovat täysin funktionaalisuuden periaatteita vastaan. Esimerkiksi kattopalkit (kuva 17) olivat valmistettu Enson kartongista ja olivat siis silkkaa koristelua (Petronius 1930, 40).

KUVA 14 KABINETTI 1929

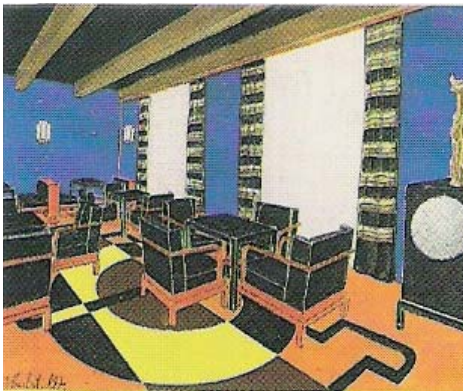

KUVA 15 ETEINEN LUONNOS 1928

KUVA 17 RAVINTOLASALI LUONNOS 1928

KUVA 16 ETEINEN 1929

Chat Doré, kultainen kissa, oli kahvilan maskotti. Carlstedt sai sen Englannin lähetystön sihteeriltä Sir Ernest Rennieltä, jolle Carlstedt oli aikaisemmin sisustanut Pohjoisrannassa sijainneen yksityisasunnon. Baarin onnea tuovana maskottina se symbolisoi egyptiläisten Kuolemankirjassa esiintyvää aurinko-olentoa, joka repi kuoliaaksi pahaa edustaneen käärmeen pyhän puun juurella. Kissa oli ihmisen suojelija ja sellaisena Carlstedt piti sitä vielä silloinkin, kun se seiso i hänen ateljeensa hyllyllä ravintolan purkamisen jälkeen. (Moberg 1994, 16.)

Aikakauslehdistö piti Bar Chat Doréa ja samanaikaisesti valmistunutta Fazerin kahvilaa (Jarl Eklund ja Hjalmar Hagelstam) sisustuksina, joissa oli suurkaupunkien tunnelmaa maailman metropolien tapaan. Myös julkaistut mainokset (kuva 18) kahvilasta korostivat vahvasti eurooppalaisuutta. (Moberg 1994, 16.)

Suurten metropolien tunnelma Carlstedtin tapaan oli kuitenkin ehkä vielä liian erikoista tavalliselle kadun tallaajalle ja kahvilan elinkaari jäi valitettavan lyhyeksi (von Bonsdorf 2005, 94).

Carlstedtin päämäärät kahvilan suhteen olivat todella kunnianhimoiset. Chat Dorén perimmäinen tarkoitus oli, että vieras kokisi interiöörin organisisena osana kokonaisuutta. Ravintolassa vieraan tuli saada tuntea olevansa samanaikaisesti sekä osa tilaa että tilan vastaanottama. Carlstedt pyrki tilan täydelliseen abstraktioon. (Moberg 1994, 17.)

KUVA 18 MAINOS 1930

AIKAKAUSI 4

4.1 ART DECO JA FUNKTIONALISMI

1920-30-lukujen, kahden maailmansodan välisen ajan symboleja olivat jazz, pilvenpiirtäjät, Hollywood-elokuvat, ylelliset ravintolat, valtamerilaivat, matkustaminen ja koneromantiikka. Sodan jälkeinen maailma kaipasi kauneutta, toivoa ja rohkeutta ja näitä tarjosi art deco. (Aav 2005, 4.)

Art deco sai vaikutteensa kaukomaiden eksotiikasta, erityisesti Tuthankamonin hautalöytö 1922 antoi runsaasti egyptiläisaiheisia vaikutteita. Art deco toi ylellisyyden sävyn aikaan, joka oli täynnä vastakohtia sykkivästä 1920-luvusta 1930-luvun lamaan. (Aav 2005, 4.)

Moni-ilmeinen art deco sai nimensä Pariisin suuresta maailmannäyttelystä 1925. Exposition Internationale des Arts Décoratifs et Industriels Modernes keräsi yli 16 miljoonan kävijää ja tämän ansiosta uusi eklektinen tyyli teki läpimurtonsa. (Heinonen 1986, 8, Peltonen 2006, 118.)

Art deco kehittyi 1900-luvun vaihteessa meillä jugendista ja muualla Euroopassa art nouveausta, vaikka tyyli itsessään olikin vastaveto näiden tyylien vapaille orgaanisille muodoille. Art deco perustui tyyllittelyyn ja oli geometrisuutta ja klassista symmetriaa korostava (kuva 20). (Wood 2003, 31.)

Euroopassa tyyli esiintyi ennen kaikkea sisustustyylinä (kuva 19), kun taas Yhdysvalloissa se oli arkkitehtuurityyli, joka synnytti monumentaalirakennuksia, liikepalatseja ja yksityistaloja. Näkyvimpiä esimerkkejä ovat monet pilvenpiirtäjät New Yorkissa kuten esimerkiksi Chrysler Building (kuva 21) ja Empire State Building. (Peltonen 2006, 119.)

Euroopassa arkkitehtuuria hallitsivat pelkistettyä modernismia edustavat suunnittelijat kuten Le Corbusier, Ludwig Mies Van der Rohe ja hollantilaiset De Stijl-ryhmän edustajat sekä saksalainen Bauhaus (Peltonen 2006, 119).

Art deco jäi meillä modernismin varjoon. Sitä ei näkynyt kirjoissa, joissa näytettiin, mitä maailmansotien välisenä aikakautena rakennettiin tai millaisia esineitä silloin suunniteltiin. Vakavasti kirjoitetun arkkitehtuuri- ja designmaailman ulkopuolella art deco kyllä näkyi kaupan ja viihteen kuvastoissa, mutta nämä kaksi elämänaluetta pidettiin pitkään erossa toisistaan. Vakava taide ja viihde alkoivat sekoittua vasta 1960-luvun lopulla. Vasta silloin art decokin alkoi siirtyä ihmisten ullakoilta huutokaappoihin. (Peltonen 2006, 125.)

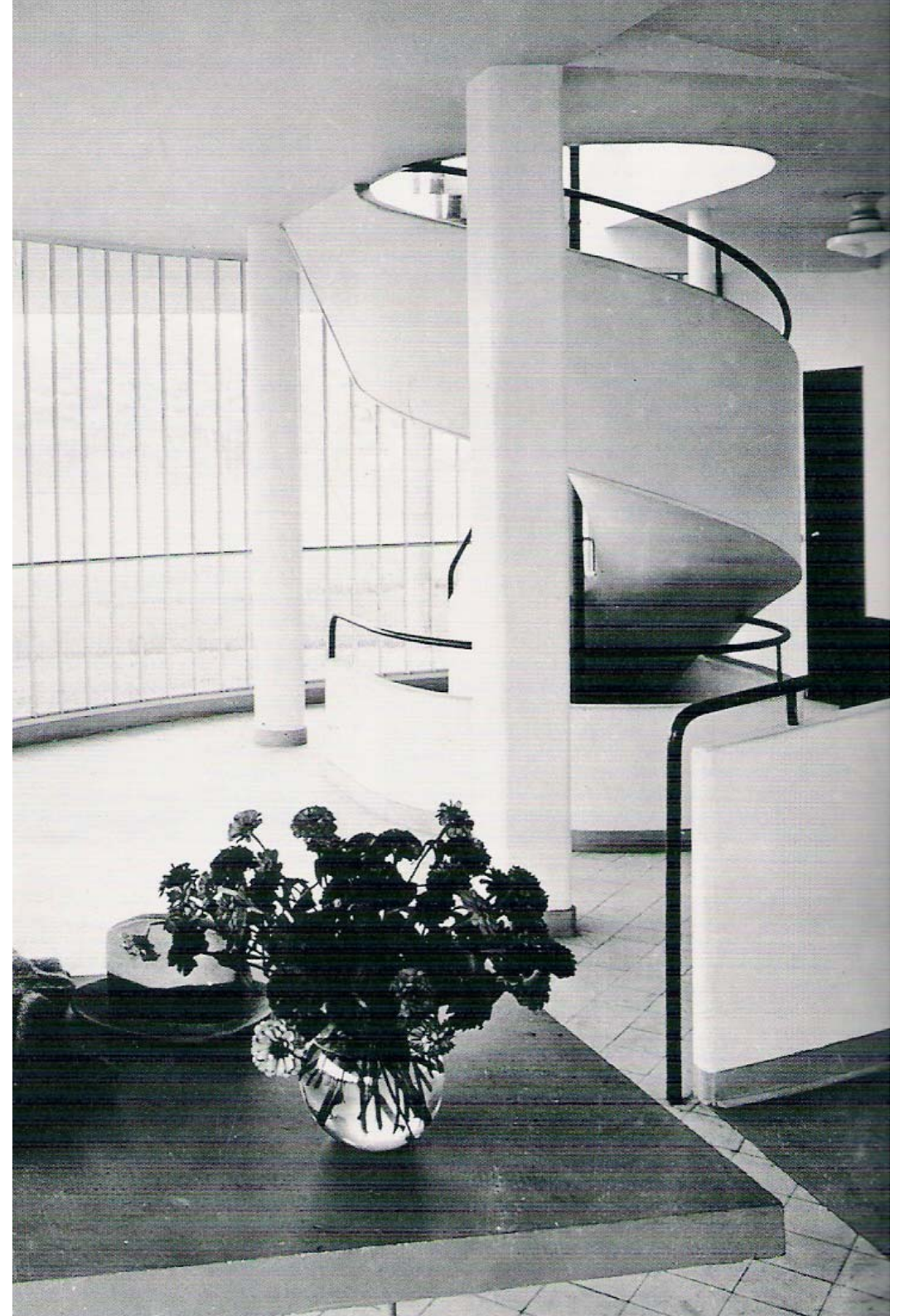
KUVA 19 EDUSKUNTATALON PORTAIKKO
KUVA 20 SAVUKERASIA, GERARD SANDOZ
KUVA 21 CHRYSLER BUILDING

KUVA 22 PUTKIKALUSTEITA, PAULI BLOMSTEDT
KUVA 23 CHAISE LONGUE, LE CORBUSIER & CHARLOTTE PERRIAND
KUVA 24 VILLA SAVOYE, LE CORBUSIER

Modernismin periaatteina olivat historiallisten tyylien ja koristeiden hylkääminen, kiinnostus abstraktiin esittämiseen sekä usko siihen, että design ja teknologia voivat muuttaa yhteiskunnan (Suhonen 1979, 14).

Symmetriasta vapautuminen ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimus johti rakennuksen suunnitteluun sisältä ulospäin (kuva 24). Rakennuksen pohjaratkaisu saneli rakennuksen ulkoisen muodon. Samoin esineiden muotoa määräsi sen tarkoitus (kuva 23). Modernismi tarkoitti myös massatuotantoa, standardisointia ja käytännöllisyyttä yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisuun. (Heinonen 1986, 2, Suhonen 1979, 13.)

Suomessa otettiin käyttöön termi funktionalismi. Alvar Aallolla oli keskeinen asema funktionalismin läpimurrossa Suomessa. Hän pyrki luomaan yhteistyötä teollisuuden ja suunnittelijoiden välille sekä herättämään oikeaa suhtautumista teolliseen estetiikkaan. (Peltonen 2006, 126.)

Myös terveellisyydestä tuli yksi tarkoituksenmukaisuuden arvosteluperuste. Tyyli levisikin nopeasti ravintoloihin ja kahviloihin, joissa hygieeniset ja kevyet putkikalusteet (kuva 22) olivat käyttökelpoisia. Omiin koteihinsa ihmiset eivät niitä vielä silloin hyväksyneet. (Peltonen 2006, 127.)

Suomalainen ehdottomuus näkyi jyrkkänä ristiriitana ankaran funktionalismin ja koristeellisen art decon välillä. Pieneen maahan mahtui vain yksi aate kerrallaan ja tällä kertaa se oli funktionalismi (Peltonen 2006, 126).

4.2 HELSINKI 1920-JA 1930-LUVULLA

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen 1920-luvulla vaurastuva Helsinki alkoi näyttää vähitellen modernin länsimaisen teollisuusvaltion pääkaupungilta liikerakennuksineen, nykyaikaisine asuinrakennuksineen ja monine tehtaineen. (Kervanto Nevanlinna 2004, 1.)

Stockmannin tavaratalon pitkäaikaiset rakennustyöt saatiin päätökseen ja Keskuskadusta tuli Helsingin uusi, vilkas liikekatu. Sen varrelle sijoittui tavaratalon lisäksi myös nykyaikainen Liittopankin (kuva 28), nykyisin World Trade Centerinä tunnettu, rakennus. (Kervanto Nevanlinna 2004, 1)

Samalla kadulla oli myös Kino-Palatsi, joka oli ensi-iltaelokuvien esityspaikka. Elokuvat (kuva 29) olivat suosittu vapaa-ajanviette. Varsinkin vuonna 1929, kun ensimmäiset äänellä varustetut ulkomaiset elokuvat tulivat Helsinkiin, avattiin useita upeita elokuvateattereita. (Sarajais-Korte 1977, 23.)

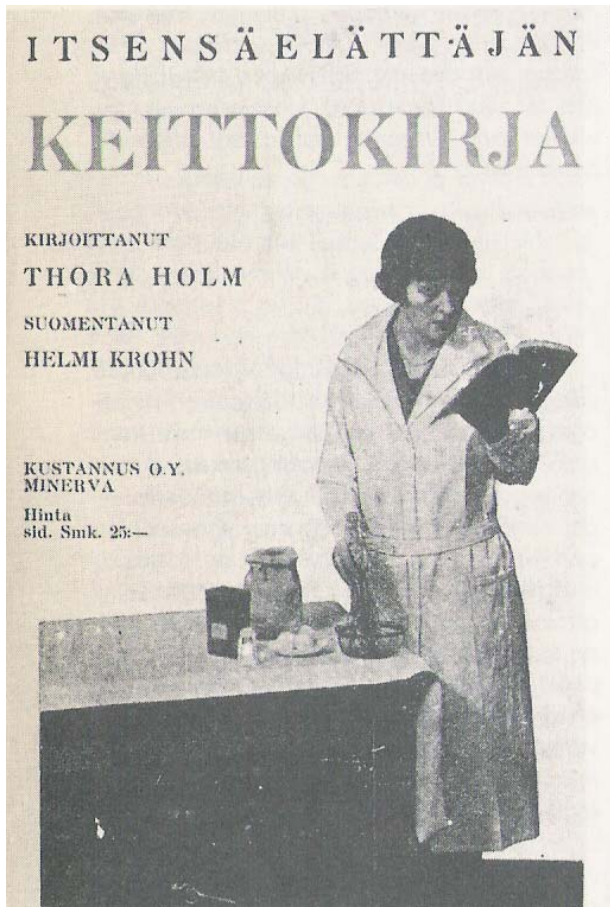
Sodan seurauksena ilmestyi uusi itsensä elättävä nainen yhteiskuntaan. Naisihanne oli lyhyttukkainen ja rinnaton poikatyttö, la garconne, joka pukeutui löysään asuun ilman korsettia tai vaihtoehtoisesti kaksiosaiseen kävelypukuun, joka jäljitteli miesten pukua. (af Hällström 1972, 16, Suhonen 1979, 19.)

Myös Helsingin katukuvassa alkoi näkyä näitä itsenäisiä työssä käyviä naisia. He asuivat nykyaikaisissa pienissä, tehokkaissa funkkisasunnoissa ja lukivat oppaita (kuva 25), joissa neuvottiin kuinka nykyaikainen itsensäelättävä nainen kokkaa, sisustaa, siivoaa tai muuten suoriutuu arkipäivästä ilman miehen tukea. (Suhonen 1979, 19.)

Kun Helsingin liikekeskusta laajeni länteen Stockmannin kulmille, vanha, Venäjän vallan aikainen Senaatintorin ja Kauppatorin ympäristö menetti asemansa kaupungin keskustana. Katukuvassa näkyi vahvasti uudenlainen kuluttaja, jolla oli varaa ja aikaa käyttää rahaa. Syntyi runsaasti uusia myymälöitä, kahviloita ja ravintoloita. (Kervanto Nevanlinna 2004, 1.)

Vaikka kieltolaki oli tullut voimaan vuonna 1919, oli Helsingin ravintolaelämä varsin vilkasta. Sodan ja itsenäistymisen jälkeen ihmiset halusivat elää 'tässä ja nyt'. Ravintolat muuttuivat tässä uudessa tilanteessa. 1920-luvun alussa tanssi tuli muotiin ja ravintoloissa orkesterit alkoivat tanssittaa ravintolayleisöä (kuva 26). Myös rajoja rikkova jazz saapui Helsinkiin vuosikymmenen puolivälissä. (Sillanpää 1991, 11, Sillanpää 2002, 58.)

KUVA 25 ITSENSÄ ELÄTTÄJÄN KEITTOKIRJA

KUVA 26 LOUISIANA FIVE- ORKESTERI

KUVA 27 SOUTAJAT PITKÄNSILLANRANNASSA 1928

KUVA 28 LIITTOPANKIN TALO

KUVA 29 ELOKUVAMAINOS 1931

KUVA 30 KIELTOLAKI PÄÄTTY 1932

Koska musiikki tuli vahvemmin mukaan ravintoloiden ohjelmaan, ravintoloitsijat alkoivat menettää aiemmin ruokailusta saamia tuloja. Vaikka ravintoloitsijat kunnioittivat kieltolakia aluksi, taloudelliset realiteetit varmaankin ajoivat lain pitkään jatkuessa sen ahkeraan rikkomiseen. Kovaa teetä ja pirtua sai kaikkialta. Salakuljettajat olivat sankareita. Monissa hienommissa ravintoloissa saattoi nauttia miltei kaikkia alkoholijuomia, ei yksinomaan virolaista pirtua. Parempia juomia, kuten ranskalaisia viinejä, sherryä, madeiraa, portviiniä ja konjakkia tarjottiin kuitenkin vain kabinettiloissa, ravintolasalissa sai vain kovaa teetä. Kieltolaki päättyi vuonna 1932 (kuva 30). (Mustonen 1990, 36.)

Yleinen yhteiskunnallinen ja henkinen vapautuminen alkoi näkyä muuallakin kuin ravintolaelämässä. Ruumiinkulttuurista tuli tärkeä osa ihmisten elämää. Erilaiset uudet urheilulajit (kuva 27) kiinnostivat ja lisääntynyt vapaa-aika antoi tähän nyt mahdollisuuden. Retkeily ja rantaelämä tulivat kaikkien kansanluokkien harrastukseksi. (Suhonen 1979, 21.)

Kun siirryttiin 1920-luvulta 1930-luvulle, tapahtui ilmapiirin täydellinen muutos. New Yorkin pörssiromahdus vei lamaan ja pula-aika koetteli helsinkiläisiä. Lopulta sotavuodet 30-luvun lopulta alkaen murskasivat lopullisesti uuden iloisen ilmapiirin joka oli alkanut muotoutua 20-luvun Helsingissä. (Suhonen 1979, 87.)

KAHVILAKULTTUURISTA 5

5.1 KAHVILOISTA

Kahvilat ovat olleet erottamaton osa eurooppalaista elämäntapaa jo 1600-luvun lopulta lähtien ja Wien on ollut eurooppalaisen kahvilakulttuurin ehdoton tyyssija (kuva 31). Kahviloilla on ollut monia tehtäviä eri paikoissa ja eri aikoina. Aina se on kuitenkin palvellut ihmisten tarvetta istua toistensa seurassa, nauttia kupillinen virkistävää juomaa ja osallistua sosiaalisen rituaaliin. (Balk & Kärkkäinen 2000, 9.)

Monille, erityisesti kirjailijoille, lehtimiehille, runoilijoille kahvilat ovat olleet enemmän kuin pistäytymispaikkoja. Monet suorastaan asuivat niissä: tulivat aamulla, tilasivat pienen mustan kahvin ja istuivat koko päivän pöydässään kahvin siivellä tulleen vesilasin kanssa lehtiä lukien tai kirjoittaen. Postikin noudettiin kahvilan tiskiltä ja käyntikortteihin painettiin sen osoite. (Balk & Kärkkäinen 2000, 10.)

Kahviloissa myös tavattiin toisia, tarkkailtiin kadun vilinää, pohdittiin elämää. Siellä myös solmittiin tuttavuuksia, joille kahvilan ainutlaatuinen ilmapiiri antoi mahdollisuuden joko pysyä muodollisina tai kehittyä intiimeiksi. Mahdollisesti kahviloiden viehäytys piileekin tässä; siellä voi olla yksin, mutta silti yhdessä muiden kanssa. (Jesenská 2000, 17.)

Jotta kahvilat olisivat helposti saavutettavia ja käteviä ne ovat sijainneet siellä missä väki liikkuu. Siellä missä ihmiset kokoontuvat ja missä on arjen tapahtumat, siellä on myös kahvila: keskustan isoilla aukioilla, rautatieasemilla ja vilkkaissa risteyksissä. (Droste 2000, 25.)

Suuret ikkunat ovat kahvilalle yhtä elintärkeitä kuin hyvä sijainti: julkisivun tulee ihannetapauksessa aueta kadulle tai aukiolle kaikilta kolmelta laidaltaan. Kahvila ei piiloudu maailmalta; esteetön näkymä ja valoisuus ovat osa miljööön maagisuutta ja pimeys on mahdoton ajatus. Kahvia, toisin kuin viiniä, ei voi karkottaa kellarin pimeyteen. (Droste 2000, 26.)

Niinpä myös kahviloiden sisustus useimmiten heijastaa tätä täydellistä avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Kahvilassa ei ole looseja eikä nurkkauksia, joihin piiloutua, vaan mieluummin seinien vierillä olevia pehmustettuja penkkejä, joilla voi julkisesti istua muista erillään ilman, että sulkee itsensä seuran ulkopuolelle. (Droste 2000, 26.)

KUVA 32 PRIMULAN KAHVILA 1924 MANNERHEIMINTIE

KUVA 33 PRIMULAN KAHVILA 1966 SILTASAARENKATU

5.2 HELSINGIN KAHVILAEELÄMÄSTÄ

Ensimmäiset hienot kahvilat rantautuivat Helsinkiin 1800-luvun lopulla. Siihen aikaan oli olemassa kahdentyyppisiä kahviloita. Toiset olivat pariisilaistyyllisiä, joista sai myös alkoholijuomia, kuten konjakkia ja likööriä. Toinen kahvilatyyppejä oli saksalaisvaikutteinen ja ne olivat vain päiväsaikaan auki eikä niissä tarjottu alkoholia. (Sillanpää 2000.)

1930-luvulla eurooppalaistyyppiset kahvilat (kuva 32) näivettyivät maastamme lähes kokonaan, kun Alkon päätöksestä kahvila -nimike ei enää oikeuttanut anniskeluoikeuksiin ja alkoholitarjoilu siirtyi kokonaan ravintoloille. (Sillanpää 2000.)

Kahviloiden alamäki jatkui edelleen sodan myötä, koska silloin oli taas pulaa leivonnaisiin tarvittavista raaka-aineista. Sodan jälkeenkään kahvilat eivät palautuneet, vaan siirryttiin ruoka-annoksia myyviin baareihin. (Sillanpää 2000.)

1960-luvulla (kuva 33) ravintola-ala kärsi työvoimapulasta ja erityisesti kahviloihin oli vaikea saada työntekijöitä, koska palkat olivat siellä huonommat kuin ravintoloissa. Tämän tuloksena syntyivät itsepalvelutiskit, joka on täysin vastakkainen konsepti kuin Keski-Euroopassa, missä pöytiintarjoilu oli ja on edelleenkin normaali käytäntö. (Sillanpää 2000.)

Suomalaisia kahviloita yritettiin 1980-luvun puolivälissä herätellä henkiin, kun Alko liberalisoi kantaansa anniskeluoikeuksiin. Silloin syntyi muutamia myöhään yöhön auki olevia eurooppalaistyyppisiä kahviloita, jotka olivat hetken suosittuja jatkopaikkoja. (Sillanpää 2000.)

Nämä paikat kuitenkin kuolivat, kun Alko jälleen kerran hölläsi anniskeluoikeuksia ja ravintoloiden aukioloajat pitenivät niin, että ei enää ollut tarvetta jatkoille jo muutenkin pitkän ravintolaillan jälkeen (Sillanpää 2000).

5.3 KAHVILAKULTTUURIN TULEVAISUUDESTA

On mielenkiintoista seurata minkälaiseksi Helsingin kahvilakulttuuri tulevaisuudessa muodostuu. Sinänsähän suomalaiset on yksi eniten kahvia juovia kansoja, joten maaperä kahvilakulttuurille pitäisi olla hyvinkin otollinen.

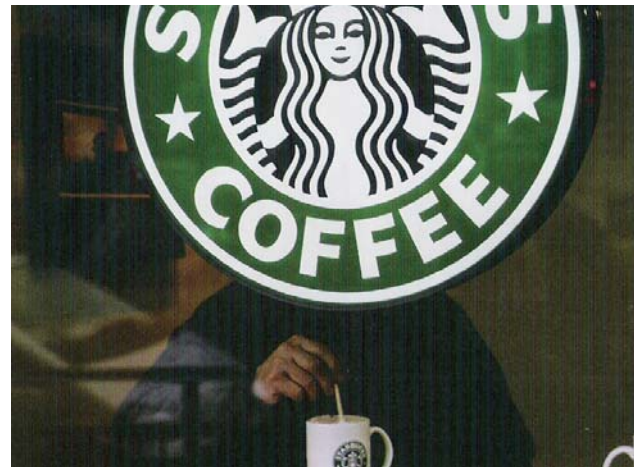
Suomalaisilla ei kuitenkaan ole ehkä sellaista sosiaalisen oleskelun perinnettä kuin keskieurooppalaisilla. Emme oikein osaa vain istuskella ja lorvia kahvikupposen äärellä. (Sillanpää 2000.)

Myös 1970-luvulla USA:ssa kehittynyt coffeeshop-buumi take-away-kahveineen on levittäytynyt maahamme yllättävän hitaasti. Kuuluisin ja laajimmalle ympäri maailman levittäytynyt Starbucks-ketju (kuva 34) ei ole vielä tänne asettautunut. (Ellis 2004, 251.)

Ketju ei ole vielä ennättänyt muuallekaan Skandinaviaan, mutta ruotsalaisilla on jo omat vastineensa kuten esimerkiksi Wayne's Coffee, jolla on jo jonkin verran toimipisteitä Suomessakin.

Kotimaisista kahviloista Roberts Coffee on levittäytynyt melko hyvin ja pitkän perinteen kahvimerkkinä se on tuttu ja turvallinen vaihtoehto meille hitaasti syttyville suomalaisille.

Ihan lähitulevaisuudessa uskon kuitenkin että nuoret sukupolvet tulevat käyttämään palveluja ihan erilailla kuin vanhempansa ja osaavat antaa arvoa myös aineettomalle hyvälle ja nauttivat sitä kautta varmasti myös kahvilakulttuurista.

KUVA 34 STARBUCKS NEW YORK

CHAT DORÉN UUSI ELÄMÄ 6

6.1 VANHA KONSEPTI

'Aamiaisia, lounaita, päivällisiä, A la Carte, Sveitsiläinen tarjoilu koko päivän'

'Billiga och smakliga teaternsupeér'

'Laitoksen valio-orkesteri soittaa: kahvikonsertti klo 2.30, iltakonsertti klo 9.00'

'Upplev Paris i Helsingfors!'

'Dampublikens favoritställe'

'Ainoa baariravintola jossa kuvastuu mannermainen leima'

Edellä on mainoslauseita vuosilta 1929 -33 Suomen Hotelli-ravintola-kahvilalehden sekä Domus- ja Arkitekten-lehtien aukeamilta. Nämä ja näiden lisäksi tämä ultra-moderni sisustus antavat vihjeitä kahvila-ravintola Chat Dorén konseptista 30-luvun vaihteesta.

Mamma Carlstedtilla, joka oli siis ravintolan omistaja, oli takanaan

kymmenien vuosien kokemus ravintola-alalta niin koti-, kuin ulkomaillakin. Hän oli työskennellyt mm. Helsingin Seurahuoneella ja Tukholman Grand Hotellissa. (Suomen Hotelli-Ravintola-Kahvila-lehti 3/1930, 24.)

Samassa lehdessä keuhuttiin, kuinka hän on nerokkaasti onnistunut tuomaan ammattitaitonsa ja kokemuksensa esiin Chat Doréssa, kuitenkin ajan vaatimukset huomioonottaen. Ravintolan ruokalistoja tai muuta materiaalia ei ole valitettavasti ole säästynyt, jotta voisim näin jälkikäteen arvioida tätä puolta ravintolasta.

Kun sisustus oli ns. kokonaistaideteos, olisi ollut mukava arvioida, muodostivatko ne yhdessä kokonaiskonseptin. Konseptista ei varmaankaan 1930-luvulla puhuttu, mutta olettaisin, että Carlstedtillä oli sellainen päässään. Hänhän oli kokenut maailmanmatkaaja ja nähnyt monen metropolin kahvilat, joten hänellä oli varma näkemys siitä millainen kahvilan tuli olla.

Konsepti on kuvaus siitä, miten jokin tuote tai palvelu tyydyttää käyttäjän tarpeet (Nieminen 2003, 23). Edellä mainituista mainoslauseista pystyy jonkin verran päättelemään, minkälaisesta

ravintolasta oli kysymys ja minkälaisia tarpeita se pyrki tyydyttämään.

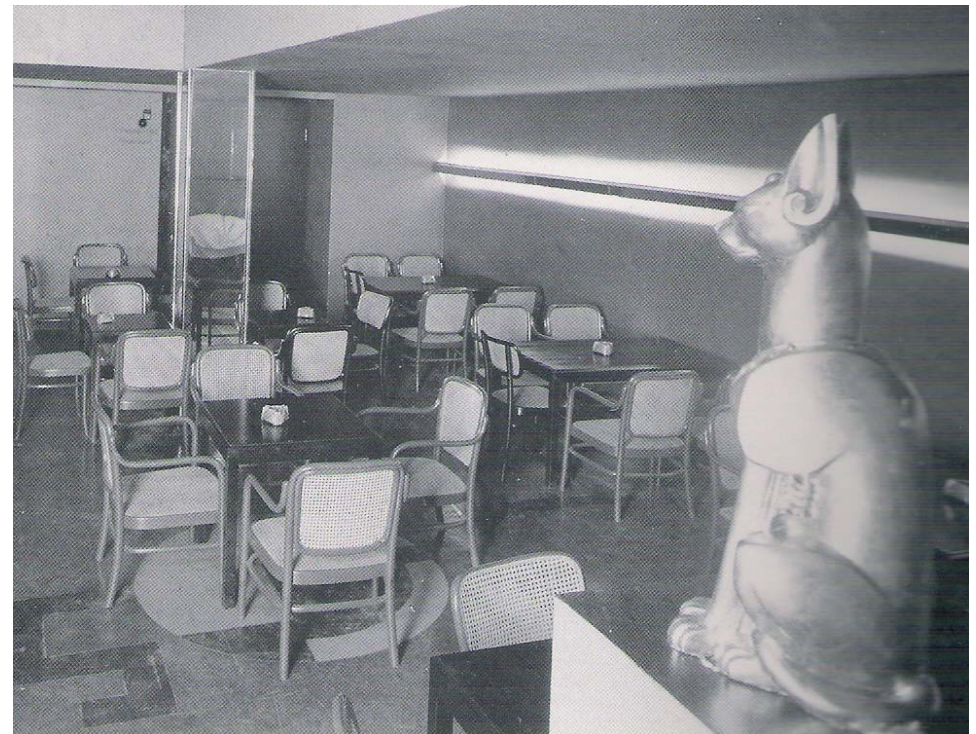
Periaatteessa kaikki lauseissa mainittu ruokaan liittyvä viittaa ihan perusravintolan menuun, mutta hirvittävän monipuoliseen sellaiseen. Oliko siinä ollut tarkoitus herättää kaikenlaisten asiakkaiden kiinnostus? Varmaankin, sillä eihän siihen aikaan ollut niin paljon ravintoloita, että ne olisivat voineet segmentoitua eri asiakasryhmien mukaan, kuten nykypäivänä.

Ainoa varsinainen erikoisuus, joka mainoksissa mainitaan, on Sveitsiläinen tarjoilu. Mitä se piti sisällään, jäänee ikuisiksi arvoitukseksi, koska Hotelli- ja Ravintolamuseon tutkijoiden avustuksellakaan, sitä en pystynyt selvittämään.

Miksi sitten Chat Dorén elinkaari jäi vain kolmen vuoden pituiseksi, miksi siitä ei tullut samanlaista kestoosuosikka kuin samoihin aikoihin perustettu Fazerin kahvila (kuva 36) Kluuvikadulla?

Oliko se profiloitunut liikaa ravintolaksi, vaikka sen oli tarkoitus olla, jos ei pelkkä kahvila, niin kuitenkin kahvilamainen ravintola. Ravintolahan se oli ainakin, absurdia kylläkin,

KUVA 35 KULTAINEN KISSA

KUVA 36 FAZERIN KAHVILA

KUVA 37 RAVINTOLA SEAHORSE

kieltolain loppumiseen asti. Ihan samalla lailla kuin muissakin ravintoloissa, Chat Doréssakin oli tarjolla alkoholia; jos ei muuta, niin ainakin kovaa teetä. (Sillanpää 2000.)

Kun kieltolaki päättyi 1932 ja Alko myönsi ravintoloille anniskeluoikeuksia, niin Chat Doréllä ei niitä myönnetty. Alko perusteli kielteisen kantansa sillä, että Chat Dorén nimessä oli kahvila. (Sillanpää 2000.) Uskon, että paikka miellettiin kuitenkin enemmän ravintolaksi, joten tämä oli varmaankin yksi pahimmista kuoliniskuista.

Mutta ajatella, jos Chat Doré olisi säästynyt, uskoisin, että se voisi olla nyt samanlaisessa asemassa kuin vuodesta 1934 silakoita ja perunamuusia tarjoillut legendaarinen kansanravintola Seahorse (kuva 37). Ja Mamma Carlstedtin perinteinen Sveitsiläinen tarjoilu sen kun pyöräsi vaan edelleen vuodesta toiseen!

Ravintola Seahorse on ehkä ääripää kun verrataan kahviloita tai ravintoloita toisiinsa kun vertauskohteena on Fazerin tyylikäs kahvila hienoine rouvineen. Eikä niitä ehkä vertaaminenkaan, mutta molemmat ovat onnistuneet erinomaisesti omassa konseptissaan.

Molempien sijainti on myös äärettömän hyvä, verrattuna Chat Doréen, joka jäi ikään kuin Unioninkadun Esplanadin väärellä puolelle.

Varsinkin, kun Helsingin varsinainen liikekeskus alkoi selvästi siirtyä Stockmannin kulmille.

Fazerin kahvila on yhdellä keskustan parhaimmista paikoista houkuttelemassa rouvia ostosten lomassa kahvia siemailemaan ja Seahorse korttelikapakkana asuinalueen kupeessa niin kuin pitääkin.

Myös molempien paikkojen sisustukset, jotka osaltaan tukevat vahvasti kummankin konseptia, ovat olleet varmistamassa näiden menestystä. Sisustukset ovat selvästi oman aikansa tuotteita, mutta tehty niin huolella, että ovat kestäneet myös aikaa.

Vaikka kuinka upeaksi Chat Dorén sisustus onkin nyt myöhempinä aikoina todettu, on melko varmaa, että myös 30-luvun ahdas ilmapiiri on ollut osasyynä kahvilan kuolemaan. Samalla lailla kuin Birger Carlstedt sai negatiivista arvostelua muullekin taiteelleen, myös tämä ultra-moderni sisustus on varmasti saanut paljon kielteistä julkisuutta. (von Bonsdorff 2005, 94.)

Ovatpa lopulliset syyt ravintolan kaatumiseen mitkä hyvänsä, varmaa oli, että se oli täydellinen taloudellinen katastrofi rouva Carlstedtille. Taiteilija Carlstedt sen sijaan teki sillä läpimurtonsa ja on jäänyt sen vuoksi pysyvästi Suomen taidehistoriaan. (von Bonsdorff 2005, 94.)

6.2 UUDEN JA VANHAN LIITTO

Nyt kun lähdän miettimään uutta konseptia Chat Dorélle, niin haluan säilyttää siitä elementtejä, jotka uskon että Carlstedtkin säilyttäisi. Ensimmäisenä on tietenkin mannereurooppalaisen tuulahdus, jota Carlstedt ilmiselvästi yritti tuoda Helsinkiin:

”Ainoa baariravintola, jossa kuvastuu mannermainen leima”
(mainos; Domus 2/1930)

Eurooppalainen kahvilassa istuminen koko päivän yhden kahvikupin ääressä ihanasti lorvien kuulostaa hyvältä, mutta jotta kahvila ei heti nurin menisi, on siihen valitettavasti yhdistettävä tämän päivän tehokkuus- ja tuottavuusajattelu.

Vaikka ehkä ensin kamalalta kuulostaakin, aion tuoda hitaan lorvailun rinnalle mukaan Amerikasta lähtöisin olevan nopean ‘take-away’-kahvikulttuurin:

”Suurkaupunkien tunnelmaa maailman metropolien tapaan”
(Moberg 1994, 16)

Ajat ovat muuttuneet ja nykyiset suurkaupungit ovat kiireisten ihmisten

mekkoja. Takana ovat valitettavasti romanttisen kahvilalorvailun päivät, ainakin meistä enemmistölle. Nyt vain napataan kahvi lennossa matkaan ja nautitaan kahvi pahvimukista työmatkalla. Toisaalta kyllä uskon, että tulossa on vastaisku kaikelle tälle kiireelle ja ihmiset alkavat taas arvostaa rauhaa ja oppivat arvostamaan lorvailuakin.

Suomessa ei ole vielä kunnollista kiireisten ihmisten kahvipaikkaa. Yritelmiä on, mutta konseptit eivät ole ihan loppuun asti vietyjä ja varsinkin niiden palvelu pettää. Tilannenopeus puuttuu; niillä joilla on kiire, on saatava kahvi kiireesti, mutta niillä joilla ei ole, olisi oltava mahdollisuus kiireettömyyteen. Tällä hetkellä on yleisesti tarjolla vain näiden välimuotoa, eikä kukaan ole tyytyväinen.

Uusi Chat Doré tulee täyttämään tämän paikan kaupungin kahvilatarjonnassa tarjoamalla näille kummallekin asiakaskunnalle oman palvelutyylin: tiskitä nopeasti kiireisille ja pöytiintarjoiltuna nautiskelijoille.

Chat Dorésta on tarkoitus rakentaa brandi. Brandi on tuote, jolla on riittävän suuri tunnettuus halutussa kohderyhmässä. Lisäksi se tarjoaa lupauksen, joka toimii luotettavuuden ja laadun takeena. (Eklund 2000, 73.)

Vakuuttavan brandin väkisin keksiminen on vaikeaa. Jotta tuotteesta tulisi brandi, sillä täytyy olla tarina takana, jotta se olisi uskottava (Koskinen 2000, 14). Tässä se on valmiina. Carlstedtin mamman ja Birgerin tarina on mielenkiintoinen ja lisäksi kaupan päälle tulee upea sisustus.

”Ultramoderni ja samalla viihtyisä” (Kasvio 1993, 13).

Sisustus on edelleen ultra-moderni, tai ainakin vähintään moderni. Vaikka alkuperäisestä toteutuksesta on jo yli 80 vuotta, on se edelleen ihmeellisen tuoreen näköinen. Olihan se silloin tietenkin aimo harppauksen edellä aikaansa, joten ei ole ihme, että näin on.

”Asiakkaan tulee tuntea olevansa sekä osa tilaa että tilan vastaanottama” (Moberg 1993, 28).

Carlstedt on luonut upean tilasommitelman, jossa tämä on toteutunut. Nyt kun konseptiin lisätään uusi elementti eli take-away-kahvit, miten tämä onnistuu?

KUVA 38 BAARITISKI 1929

6.3 TEHTÄVÄN RAJAUS

Tämän opinnäytetyön puitteissa aion laatia tilasuunnitelman kahvila Chat Dorélle valitsemaani liiketilaan. Suunnitelma tulee sisältämään värityksen, materiaalit ja valaistuksen. Kaikkien näiden ratkaisujen tulee olla monistettavissa muihinkin tiloihin, onhan kyseessä nimenomaan kahvilaketju.

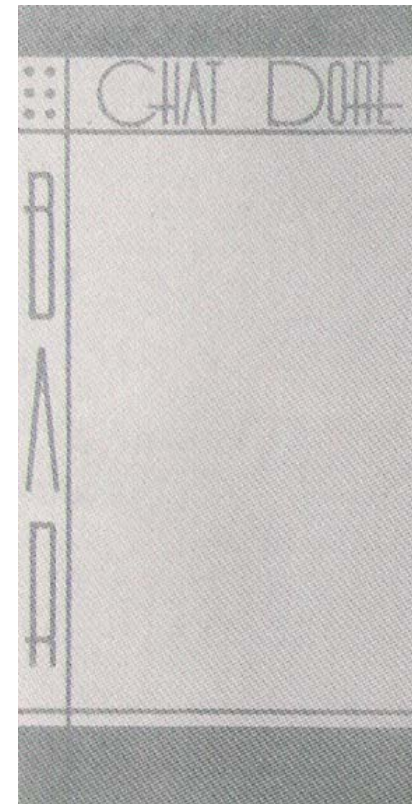
Olen rajannut suunnitelmaani siten, että olen jättänyt pois kaikki tilat, joihin asiakkailla ei ole pääsyä. Perusteluna tähän on se, että nämä tilat eivät auta konseptin aukeamiseen asiakkaan näkökulmasta. Lisäksi nämä tilat tulevat vaihtelevaan suuresti eri toimipaikoissa aina tilan mukaan, joten niihin ei voi tehdä mitään yleispätevää suunnitelmaa. Toki itse kahvilatilakin tulee vaihtelevaan aina liiketilan mukaan, mutta niissä kuitenkin toistetaan mahdollisimman tarkasti tässä suunnitelmassa käytettäviä elementtejä.

Suunnitelma ei tule siis sisältämään henkilökunta-, keittiö- tai toimistotiloja. Suunnitelma tulee käsittämään ravintolasalin asiakas- ja tarjoilutilat sekä asiakkaiden wc-tilat. Esitän näistä tiloista pohjapiirroksat ja projektiot. Lisäksi rakennan tilasta pienoismallin kokoon 1:50.

Tilaan tulee melko paljon kiintokalusteita ja valaisinkonstruktioita, jotka esitän tässä vain luonnoksenomaisina. Mikäli kahvilakonsepti jonain päivänä toteutuu, on näistä tehtävä sitten tarkat detaljipiirroksat kuhunkin toimipaikkaan soveltaen.

Kokonaisen konseptin luomiseen liittyy tietenkin runsaasti muuta oheismateriaalin suunnittelua, kuten esimerkiksi menut (kuva 38), tuotteiden pakkaukset tai henkilökunnan työasut. Nämä jätän tästä opinnäytetyöstäni pois, koska niiden kehittäminen vaatii yhteistyötä näiden alojen ammattilaisten kanssa ja keskityn nyt siis omaan alaani eli sisustusarkkitehtuuriin.

KUVA 39 MENU 1929

PROSESSI **7**

7.1 SUUNNITTELUTYÖN KOHDE

Liikepaikaksi olen valinnut rakennuksen, jonka on suunnitellut Arkkitehti Ole Gripenberg vuonna 1930. Se on Aleksanterinkadun ja Fabianinkadun kulmassa, joka sijaitsee Helsingissä Kluuvin kaupunginosassa Aasi-korttelissa (kuva 41). (Järvenpää 2007.)

Seitsenkerroksisessa rakennuksessa (kuva 42) on Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan tilat Aleksanterinkadun puolella ja yliopiston viestintäosasto Fabianinkadun puolella (Järvenpää 2007).

Liiketiloihin katutasossa on kaksi, joista toisessa, suuremmissa, toimii Hellaksen musiikkikauppa ja pienemmässä, jonka olen valinnut suunnittelutyöni kohteeksi, toimii Art Alex-niminen taideliike (kuva 40).

Syy miksi olen päätenyt juuri tähän tilaan, on ensinnäkin se, että rakennus on tyyliään funktionalistinen eli noudattelee alkuperäisen suunnitelman ajatusmaailmaa.

Liiketilassa on myös lähes viisi metriä korkea ikkuna, joten se sopii täydellisesti juuri kahvilatilaksi. Mielestäni kahvilan tärkein sisustuselementti on nimenomaan suuri ikkuna.

Kolmantena, mutta yhtä tärkeänä valintakriteerinäni on ollut sijainti.

Paikka on täydellinen pohjaksi monipuoliselle asiakaspiirille. Vieressä sijaitseva yliopisto tuo opiskelijat, lähellä on runsaasti työpaikkoja, joten työhön menijät tai työstä tulijat voivat matkalla poiketa, samoin kuin keskustan tärkeimmällä kauppakadulla ostoksilla kävijät. Oman lisänsä asiakaskuntaan tuovat vielä turistit, onhan lähellä monia Helsingin kuuluisimmista nähtävyyksistä.

KUVA 40 ART ALEX

KUVA 41 KORTTELI AASI

KUVA 42 ALEKSANTERINKATU 7a

7.2 LIIKETOIMINTAIDEA

Liiketoimintaideana on modernisti sisustettu kahvilaketju, joka tarjoaa asiakkaille arjen luksusta heidän tahtomallaan tavalla: nopeasti tiskiltä tai rauhallisesti pöytiin tarjoiltuna. Kahvi on parhaimmista pavuista paahdettua ja muut tuotteet tuoreista, terveellisistä raaka-aineista valmistettuja huippukokkien kehittämällä resepteillä valmistettuja.

KUVA 43 MAMMAN SVEITSILÄINEN LEIPÄ

7.3 TILAOHJELMA

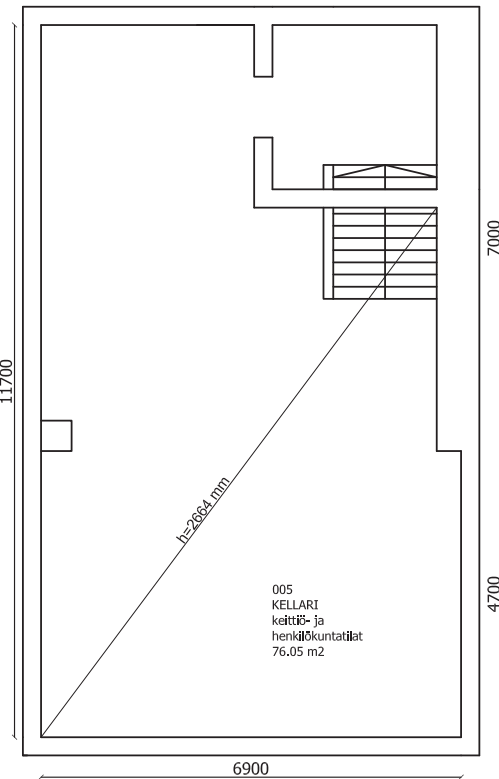
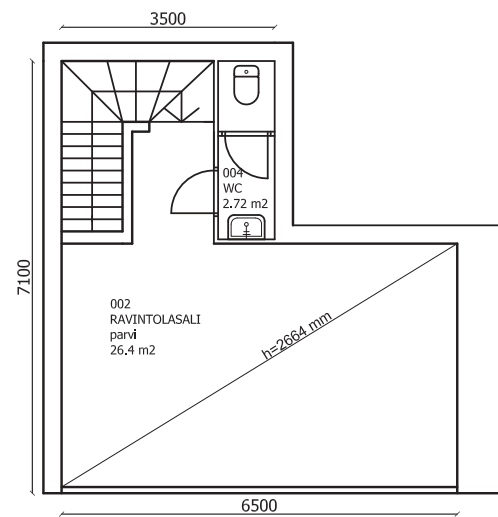
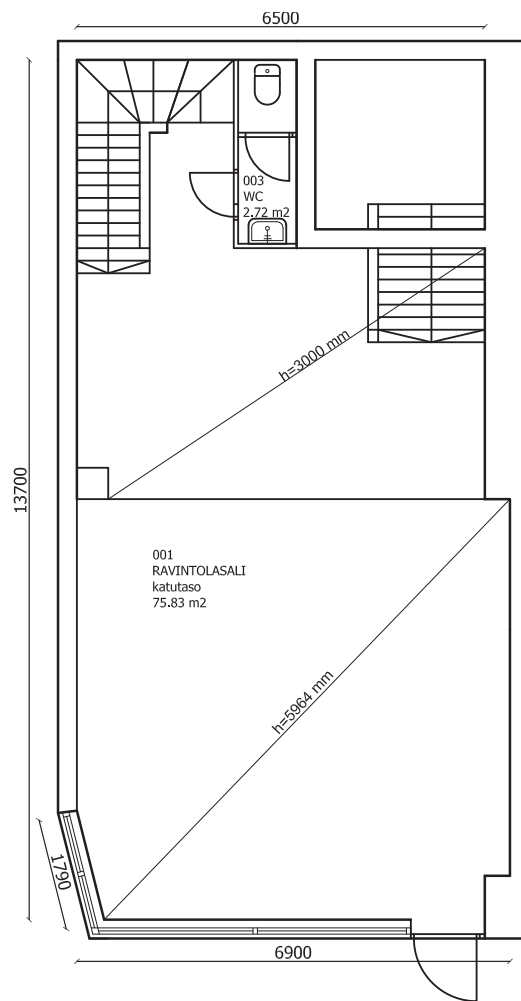
Ravitusliikkeen tilat suunnitellaan selkeiksi niin, että henkilö- ja tarjoiluliikenne on sujuvaa. Kun liikkeessä on pöytiintarjoilu, asiakkaat ohjataan pöytiinsä joko henkilökunnan avulla tai esimerkiksi kalustuksella järjestetään liikenne halutulla tavalla. Itsepalveluravintoloissa, joissa asiakas itse noutaa ostoksensa tiskiltä, pyritään tiski sijoittamaan sisäänkäynnistä hyvin näkyvälle paikalle. Asiakkaiden sisäänkäynti ja kulku keittiöön sijoitetaan mahdollisimman kauaksi toisistaan. (RT 94-10442)

Valitsemani liiketilan pohja on selkeä (kuva oikealla). Koska työni on fiktiivinen, oli minulla erikoislaatuinen tilaisuus valita mielestäni sopivin mahdollinen liiketila, ottamatta huomioon onko liiketila vapaana vai ei.

Kun lähdin etsimään sopivaa liiketilaa, tiesin heti tämän nähtyäni, että se on täydellinen tähän tarkoitukseen. Tilan muoto antoi heti suunnan miten eri toiminnot tulisi sijoittaa.

Tästä syystä tila-ohjelma oli heti alusta alkaen suhteellisen selvä, enkä ole juurikaan kokeillut vaihtoehtoisia tila-ohjelmia, vaan olen luonnoksissani keskittynyt miettimään muita seikkoja, että saan tarvittavat toiminnot täydellisen sujuviksi.

POHJAPIIRROS ALEKSANTERINKATU 7a

Katutasossa on suuri yhtenäinen tila, joka jaetaan toimintojen mukaan kolmeen osaan: baaritiskiin, sen takana olevaan palvelutilaan sekä asiakkaiden istuinalueeseen.

Baaritiskin on luonnollista tulla ulko-ovesta katsottuna oikeaan kulmaan, koska kulmasta on kulku alakertaan, johon keittiö tulee. Ovesta vasemmalle jäävässä nurkassa puolestaan on käynti yläkertaan parvelle, johon sijoitetaan istuintilaa asiakkaille joille tarjoillaan pöytiin.

Vieressä on kaavio tilassa tapahtuvista toiminnoista. Katkoviivan yläpuolella olevat toiminnot kuuluvat selvästi asiakaspalvelutiloihin ja näin ollen ovat tiloja, joiden suunnitteluun olen rajannut tämän suunnitelmani.

Olen kuitenkin pohtinut mahdollisuuksia joidenkin viivan alapuolelle jäävien toimintojen sisällyttämisestä suunnitelmaani; astianpesu voisi tapahtua myös baarissa. Jos näin olisi, tarjoilijan liikkuminen ylös rappusia katutasosta parvelle ja alas keittiöön vähenisi, mikä olisi hyvä asia. Toisaalta astianpesukone on melko meluisa, ja baarissa ei ole liiemmin sille tilaakaan, joten päädyin vaihtoehtoon, että astianpesu tapahtuu alhaalla keittiössä.

Osa ruoanvalmistuksestakin voisi tapahtua baarissa, nimittäin leivän/

SISÄÄNKÄYNTI

BAARITISKI

KASSATOIMINNOT

KAHVIEN VALMISTUS

PÖYTIINTARJOILU

ITSEPALVELU

RAVINTOLASALI

RUOANVALMISTUS

ASTIANPESU

VARASTOINTI

JÄTEHUOLTO

leivonnaisten paisto. Tätä varten taaskaan ei ole riittävästi tilaa. Kokeilin yhdessä luonnoksessa baarin takaosan leventämistä, mutta tilaa ei tullut tarpeeksi ja baarin muoto ei muutenkaan enää ollut sopusoinnussa muun suunnitelman kanssa.

Kahvilaan kuitenkin kuuluu houkutteleva leivonnaisten tuoksu ja päätin, että paistopiste sijoitetaan heti keittiötilan alkupäähän, jossa sille on riittävästi tilaa, mutta tuoksu pääsee vaivattomasti leijaillemaan asiakastilaan.

Liikuntaesteisten pääsy ravitsemistiloihin edellyttää, että lattioiden tasoerojen välille on portaiden rinnalle järjestettävä portaaton kulkutie, luiska tai hissi. Kulkuväylien tulisi olla pintarakenteeltaan riittävän kovia ja helppokulkuisia ja mitoitukseltaan pyörätuolin kulun mahdollistavia. Kynnykset tehdään mataliksi ja käytetään vain välttämättömissä paikoissa. (RT 94-10442)

Koska liiketila ei ole aivan katutasossa, vaan kahden askelman päässä, joudutaan kadun puolelle rakentamaan luiska liikuntaesteisille. Luiskan suunnittelua en ole sisällyttänyt tähän suunnitelmaan, mutta sille jäisi riittävästi tilaa, jotta sen voisi tarvittaessa rakentaa.

Lattiaintarsian muodot toimivat hyvin asiakkaiden liikkumista ohjaavina

linjoina, mutta erityisesti voimakkaiden värikontrastien ansiosta se sopii erinomaisesti esimerkiksi heikkonäköisten apuna.

Tämän vuoksi olenkin keskittynyt melko paljon luonnoksissani juuri lattiakuvion kehittämiseen, jotta siitä tulisi etenkin toimiva, mutta myös esteettisesti miellyttävä.

Liikuntaesteisille tarkoitetuissa WC-tiloihin mitoitetaan tilaa pyörätuolilla toimimiseen sekä itsenäisesti että avustajan kanssa (RT 09-10692).

Katutasossa, perällä, portaiden oikealla puolella on wc-tila joka pystytään laajentamaan ylös vievien portaiden alle ja viereen esteettömyysvaatimuksia vastaavaksi.

Kun asiakaspaikkoja on 25-50, riittää ravitsemusliikkeeseen kaksi erillistä WC-tilaa. (RT 94-10442).

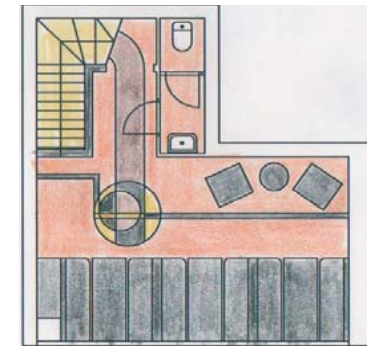
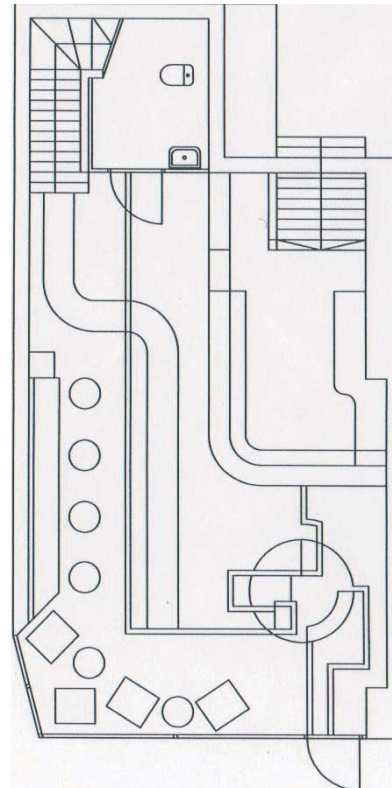
Tähän kahvilaan tulee 32 asiakaspaikkaa, parvelle 20 ja katutasoon 12. Yläkerrassa, parvella oleva WC-tila on pieni, mutta tarpeellinen, jotta kahvilassa olisi näin tarpeellinen määrä WC-tiloja. WC:n tulee lisäksi olla vähintään kahden oven takana, jonka vuoksi WC-tilasta tulee väistämättä hieman ahdas. Toisaalta katutason WC:stä tulee väistämättä tilava, jotta se täyttää esteettömyysvaatimukset.

Yläkerran parvelle tulee loosit pöytineen. Tämä alue on varsinaista pöytiintarjoilualueetta, jossa asiakkaat tulevat viihtymään pidempään. Ensimmäisissä luonnoksissani suunnittelin yläkertaan loosit vain kaiteen puolelle ja seinän puolelle ajattelin kevyempiä irtokalusteita, mutta tila olikin yllättävän suuri ja olisi ollut turhaa tuhjata tilaa, kun asiakaspaikkoja on muutoinkin niukasti. Looseja tulee viisi, kussakin on tilaa neljälle hengelle.

Asiakaspaikkojen määrä määräytyy asiakastilan, neliömäärän mukaan: 1-1.7 m²/ asiakas (RT- 94-10442).

Varsinaista asiakastilaa kahvilassa on yhteensä 78.7 m². Kun istuinpaikkoja on vain 32 tarkoittaa se, että tilaa on 2.4 m²/ asiakas, joka on reilusti enemmän kuin on säädetty. Tämän olen päättänyt näin tarkoituksella, koska liiketoimintaidea jakautuu kahden erilaisen asiakasryhmän kesken.

Pöytiin tarjoiltavien asiakkaiden määrä pidetään tarkoituksella pienenä, jotta varsinaisille rahaa tuoville asiakkaille eli take-away- asiakkaille jäisi kunnolla tilaa. Baaritiskin eteen jääkin reilu alue, jossa tilata kahvit ja valita kylmävitriinistä jotain syötävää mukaansa nopeasti.

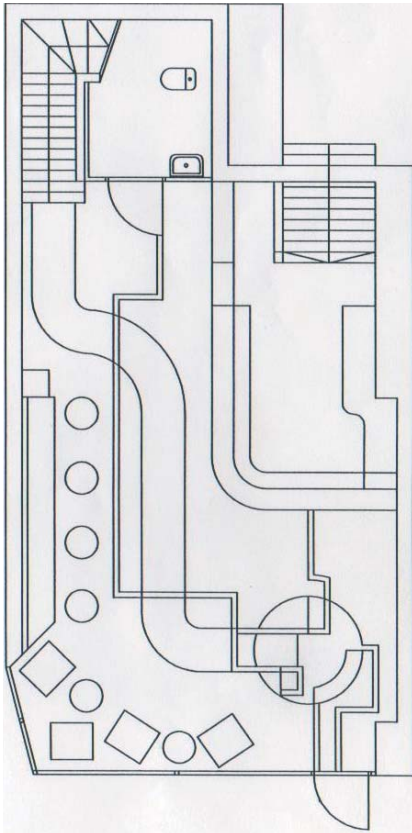
LUONNOKSIA 1

Baaritiskin paikka tulee heti ovesta tultaessa oikeaan yläkulmaan, koska kulmasta on portaat alakertaan, johon keittiö- ja henkilökuntatilat tulevat.

Wc-tilat sijaitsevat päällekkäin katutasossa ja parvella. Katutason wc laajennetaan esteettömyysvaatimuksia vastaamaan.

Ravintolasalin vasemmalle puolelle tulee kiinteät istuimet ja pikkupöydät sekä ikkunan eteen muutamia irtokalusteita.

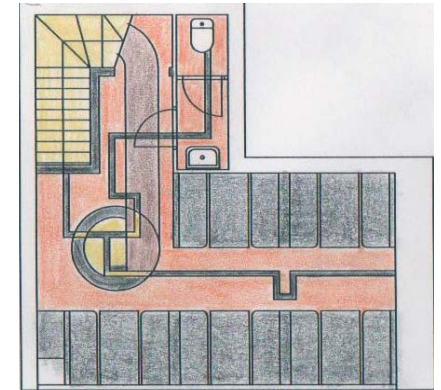
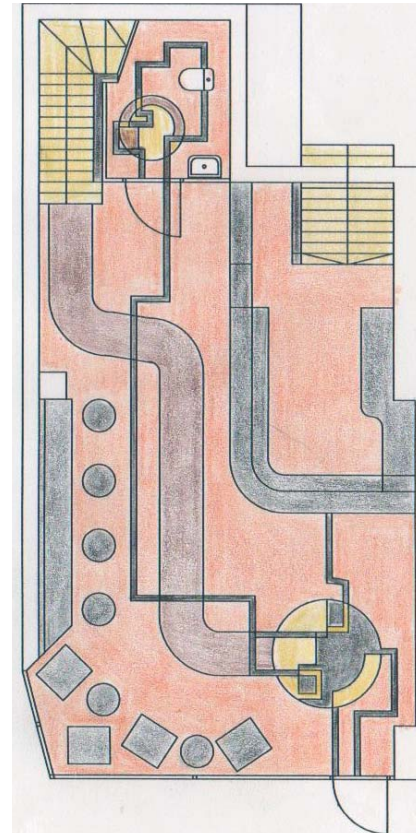
LUONNOKSIA 2

Koska toimintojen sijainti, ja näin ollen kalusteiden sijainti oli suhteellisen selvää, nämä luonnokset ovat pääasiassa kokeiluja, kuinka saada lattiakuvio toimimaan tässä tilassa parhaiten.

Mielestäni tässä tilassa lattia pääseekin paremmin oikeuksiinsa kuin alkuperäisessä suunnitelmassa, jossa se jäi melko lailla kalusteiden peittämäksi.

Pääkuvio tulee heti ovesta tultaessa baaritiskin eteen, joka toimii jonotusalueena take-away-asiakkaille, ja jää näin luonnollisesti ilman kalusteita.

Päälinja ohjaa asiakkaita ylä-ertaan. Tässä kokeilin hieman loivempaa kaarta rappusia lähestyttäessä, jonka kuitenkin hylkäsinkin. Jyrkempi kaari on dynaamisempi.

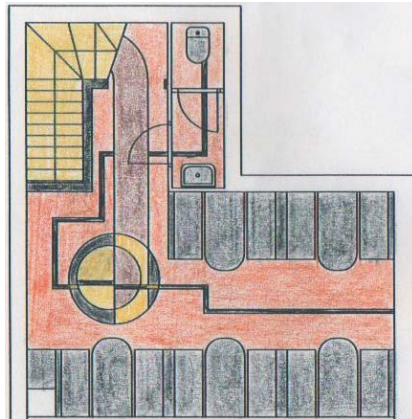
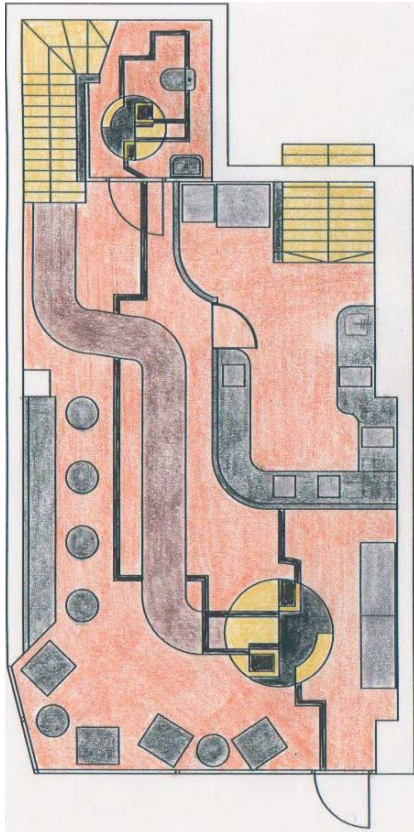

LUONNOKSIA 3

Tässä luonnoksessa katutason lattia alkaa olla kunnossa, mutta parvi vaatii vielä muutoksia. Kuvio on liian monimutkainen näin pieneen tilaan.

Parvelle lisäsin tässä vaiheessa lisää looseja toisellekin puolelle käytävää.

Tässä vaiheessa lisäsin lattiakuvion myös wc-tiloihin. Se näyttää asiakkaalle tien sinne ja näin korostaa edelleen kuvion funktionaalisuutta, mutta samalla tuo lisää mielenkiintoa näihin tiloihin.

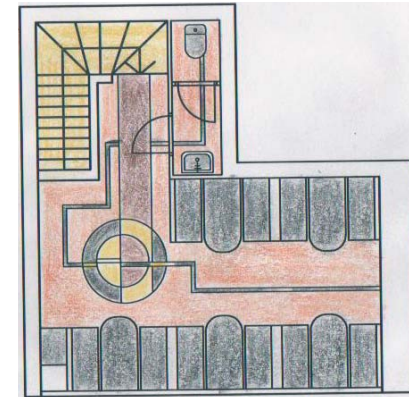
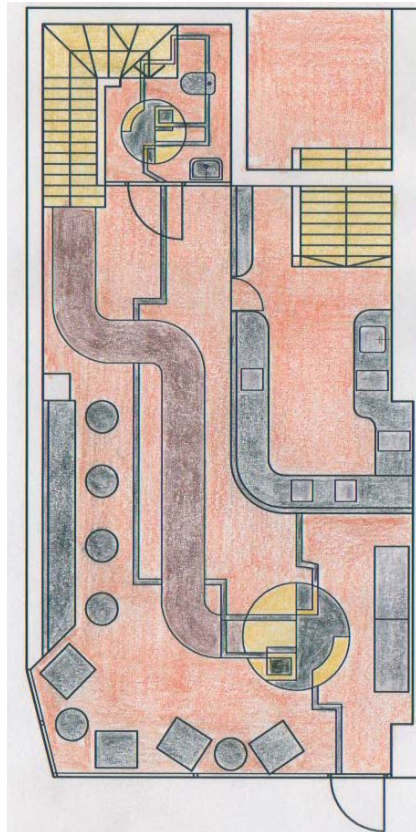

LUONNOKSIA 4

Tässä luonnoksessa parven lattiaintarsia on jo enemmän sopusoinnussa tilan kokoon nähden.

Lisää rytmiä tilaan sain muuttamalla loosien pöydät puoliympyrän muotoisiksi.

Baarin takaosaan kokeilin uunia ja paistotilaa leivonnaisia varten, mutta en kuitenkaan pitänyt tiskin muodosta, joka myötäilee liiaksi lattiakuviota. Myöskään kulmaan ei jää tarpeeksi tilaa, että paistaminen sujuisi mukavasti.

LUONNOKSIA 5

Katutasen lattiokuvio siirtyi vielä hieman, kun ulko-oven oikealle puolelle lisättiin kylmävitriini, josta asiakkaat voivat ottaa mukaansa take-away- annoksia.

Palvelualueelle on lisätty loput toiminnot henkilökunnalle. Oikeanpuoleisella tiskillä seinää vasten on kaksi espressokonetta ja tiskin päässä käsiensuullas.

Kassoja on kolme; kaksi on baarin päässä palvelemaan take-away- asiakkaita ja tiskin vasemmalla puolella on pöytiin tarjoilevan kassakone.

7.4 TYYLI JA TUNNELMA

Suunnitelmani on ehdottomasti retroa eli suuntautuu taaksepäin. Vaalin alkuperäisen suunnitelman funktionalistisia ja art deco-vaikutteita, mutta autenttisuutta tärkeämpää minulle on luoda tilaan samaa tunnelmaa kuin alkuperäisessä Chat Doréssa.

Suunnitelmassani otan huomioon, että liikeideani on selvästi enemmän kahvilamainen kuin alkuperäinen tila, joka tyypillisesti ravintoloille oli melko suljettu tila. Tilassa oli hyvin vähän ikkunoita joten luonnonvalon pääsy tilaan oli lähes olematonta. Uudessa tilassa, jonka olen valinnut suunnitelmaani, on valtava ikkuna, joka tuo tilaan sen valoisuuden ja läpinäkyvyyden, joka tekee kahvilasta juuri kahvilan.

Värit, jotka olivat alkuperäisen suunnitelman yksi tärkeimmistä elementeistä, loivat ravintolan tunnelman. Värit on tarkoitus säilyttää, mutta toisaalta tässä valoisammassa tilassa, ne tulevat esiin tietenkin eri lailla.

Eniten pohdintaa vaatii katon väri, joka on alkuperäisessä

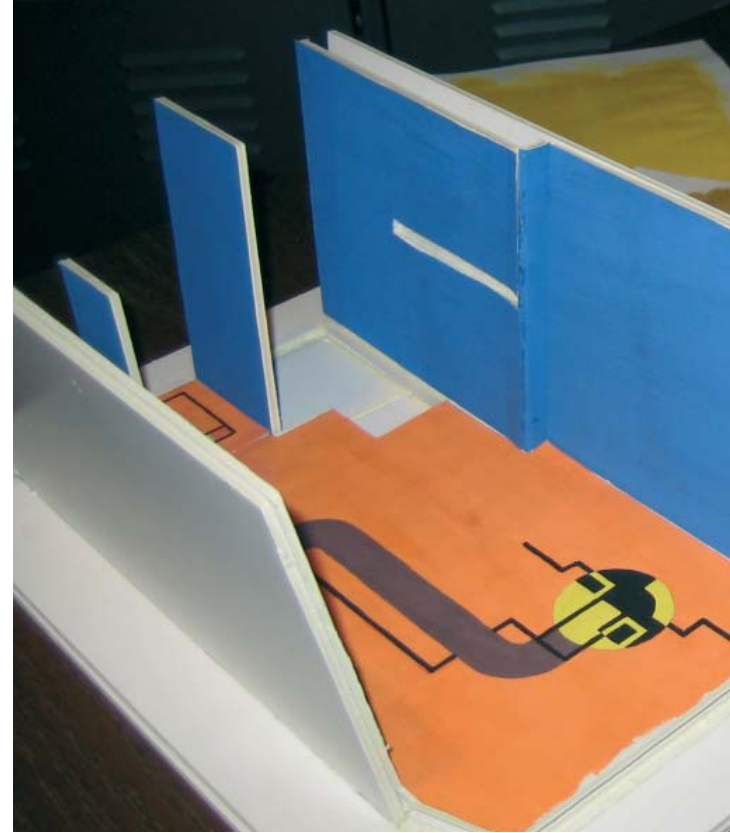
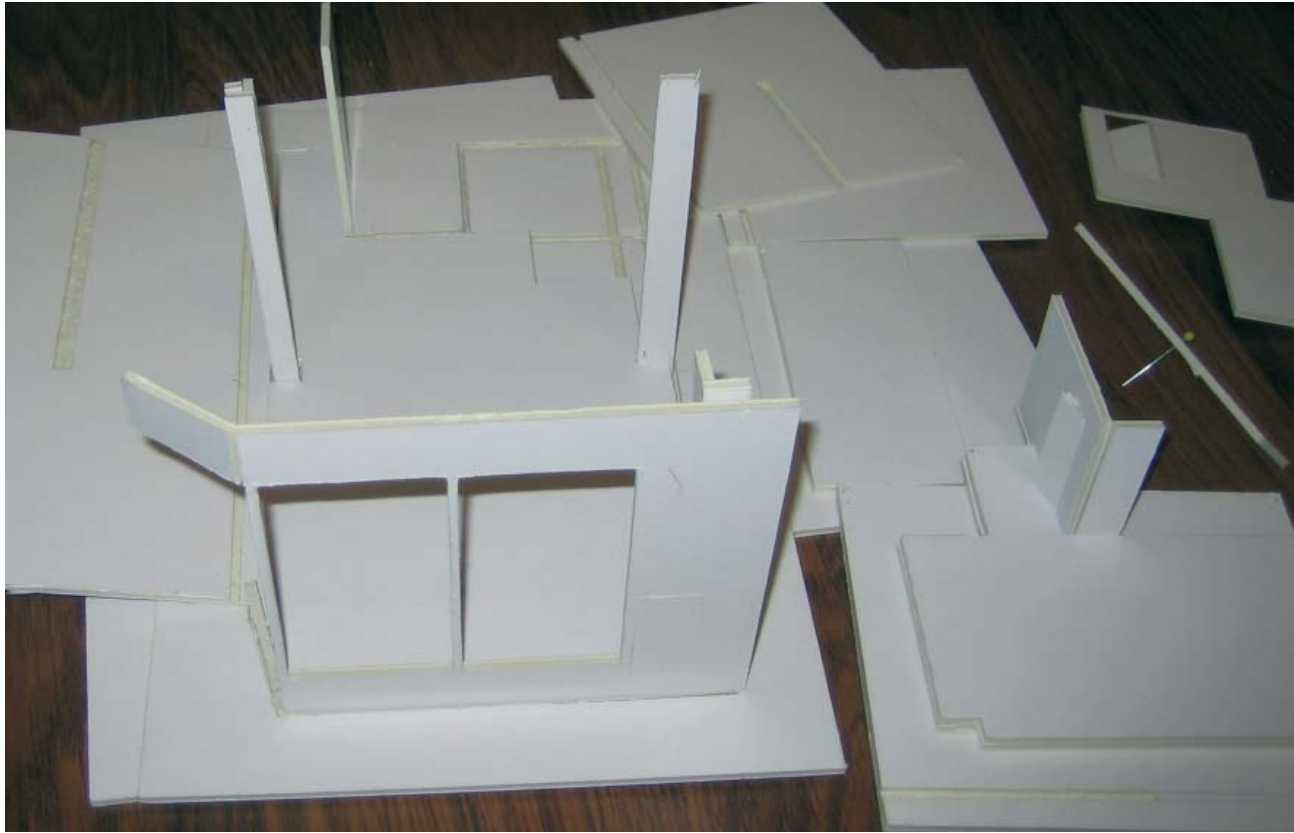
suunnitelmassa musta ja lisänä siinä on kullanvärisiksi maalatut palkit. Näistä aion luopua uudessa suunnitelmassani, koska ne ovat elementtejä, jotka sopivat paremmin hämyiseen ravintolaan kuin valoisaan kahvilaan.

Toisaalta, kun ajatuksena on yhdistää kovassa päivänvalossa tehtävää kiireistä kahvilabisnestä ja rauhallista kahvikupposen äärellä lörvimistä, täytyy tämä näkyä myös sisustuksessa. Kahvilaan täytyy tulla myös osa, jossa voi rauhoittua ja rentoutua omassa rauhassa.

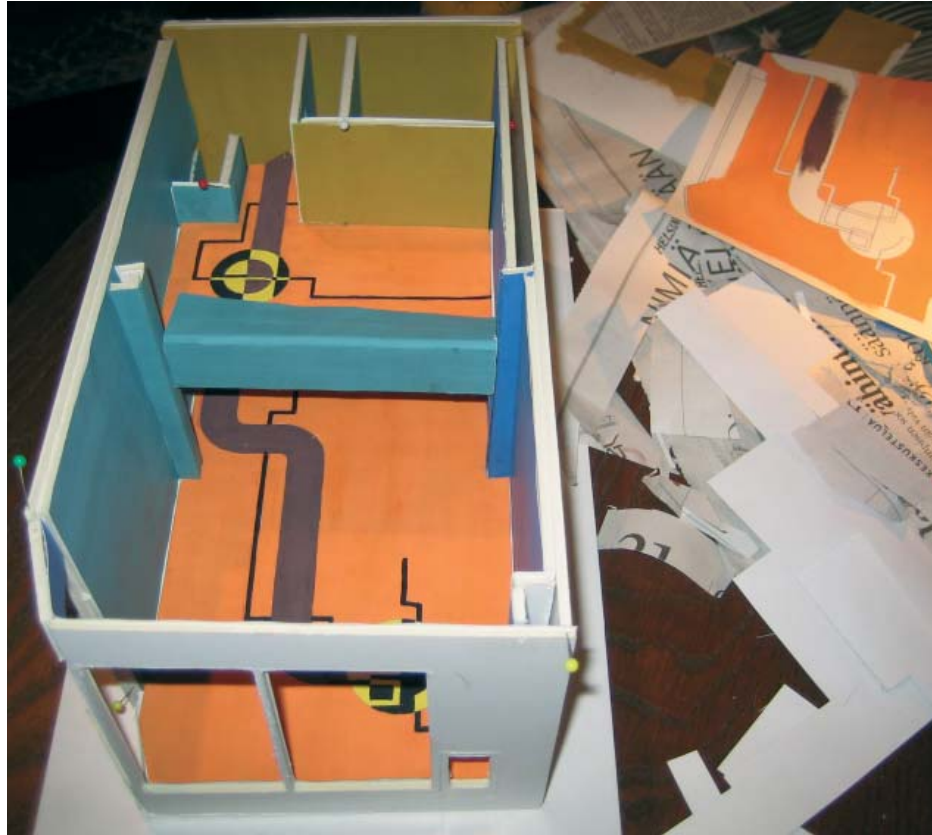
Tässä valitsemassani kohteessa on yläkerrassa parvi, josta tulee oiva rauhallinen piiloutumispaikka. Siellä tunnelma tavoittelee ehkä enemmän alkuperäistä ravintolamaisempaa tunnelmaa. Parvella kattokorkeus on matalampi luoden sinne heti intiimimmän tunnelman kuin katutasen ravintolasalissa, jossa kattokorkeus on lähes kuusi metriä.

PIENOISMALLI 1:50

Mallin rakentamisen aloitin heti kun pohjaratkaisu oli selvä ja pohjakuvat olivat viimeistelyä vaille valmiit. Rakensin sitä rinnakkain piirtäessäni projektioita.

Rakensin mallin kapalevystä ja viimeistelin sen itsemaalaamalla papereilla, joilla tapetoin seinät ja päällystin lattiaan. Sekoitin väreit mahdollisimman tarkasti alkuperäisten luonnosten mukaan.

Pienoismallin avulla sain kokeitua ja lopulta jaettua värimassat oikeassa suhteessa tilaan. Halusin säilyttää värien keskinäiset suhteet tilassa mahdollisimman samanlaisena kuin alkuperäisessä suunnitelmassa.

Dramaattinen muutos tuli kuitenkin katon kohdalla, koska halusin tilaan valoa ja läpinäkyvyyttä. Vaihdoin musta värin kultaan, joka korkeassa tilassa antoikin juuri oikean tunnelman kahvilalle.

LOPULLINEN KONSEPTI 8

8.1 RAVINTOLASALI / KATUTASO

Tässä suunnitelmassani olen pyrkinyt säilyttämään alkuperäisen kahvilan tunnelman ja värimaailman, mutta en millään tavoin ole yrittänyt lähteä kopioimaan alkuperäisiä materiaaleja. Olen ennemminkin yrittänyt löytää hyviä tämän päivän materiaaleja, jotka kestäisivät kovaa kulutusta, mutta olisivat kuitenkin myös esteettisesti sopusoinnussa suunnitelman kanssa.

Lattia on yksi tilan hallitsevimista elementeistä upean kuvionsa vuoksi, ja olenkin kiinnittänyt erityistä huomiota sen valintaan.

Lattianpäällysteeksi valittu Noraplan uni -kautsupäällyste on erinomaisen hyvä materiaali tiloihin, joissa lattia on kovassa käytössä. Etenkin kahvilan etuosa heti ovesta tultaessa tulee erityisen kovaan käyttöön, koska siihen tulee ns. jonotusalue take-away- asiakkaille.

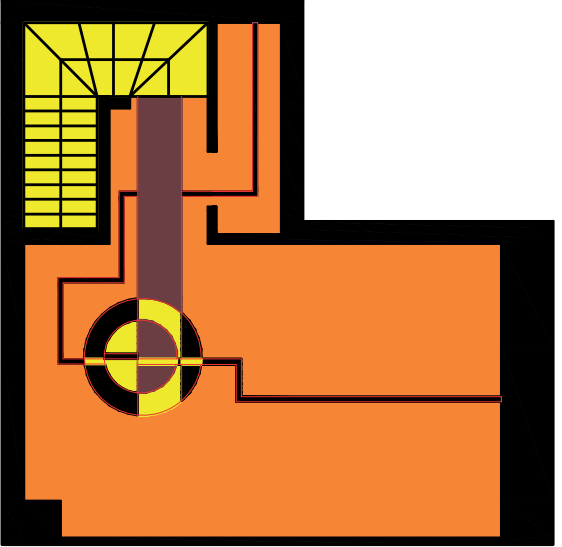
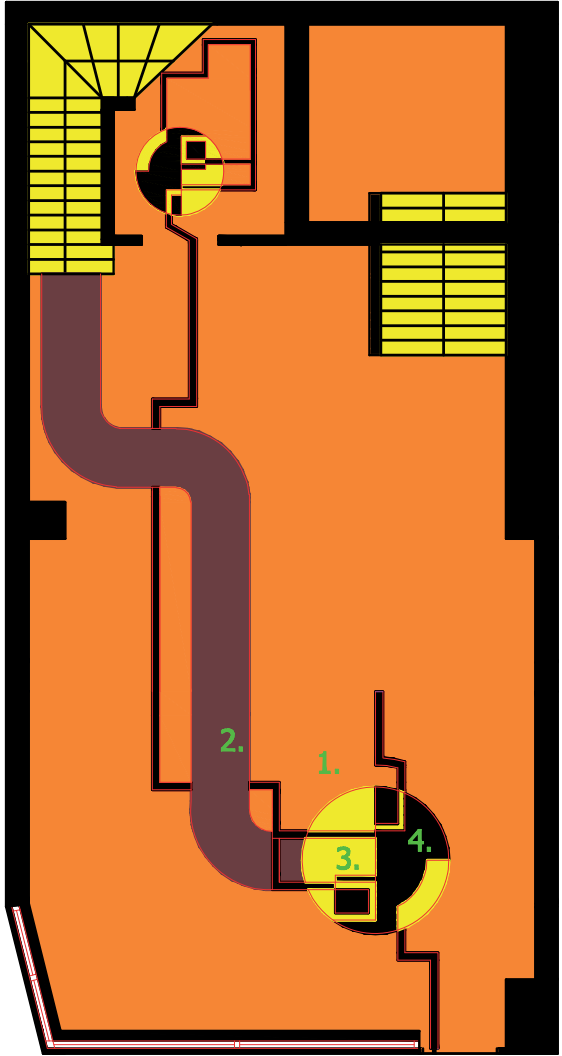
Matto on myös hieman joustava ja näin ollen mukava tarjoilijoille, jotka joutuvat sillä koko päivän seisomaan. Joustavuudesta huolimatta lattia on kuitenkin tarpeeksi kova, että sillä pääsee vaivattomasti kulkemaan myös pyörätuolilla.

Kumi, joka on siis lattian materiaali, antaa sille myös ominaisuuden, joka oli yksi tärkeimmistä syistä, että päädyin juuri tähän materiaaliin; se imee ääntä ja näin ollen toimii myös akustisena elementtinä. Tila on osittain lähes kuusi metriä korkea, joten tilassa kaikuu helposti. Tilaan ei tule muita tekstiilejä, kuin kiintokalusteiden pehmusteet, joten tämän ominaisuuden tärkeys korostuu entisestään.

Haastava lattiakuvio asetti myös omat vaatimuksensa lattiamateriaalin valinnalle. Valmistajan referensseistä löytyneet esimerkit kuitenkin vakuuttivat, että tästä materiaalista saa takuulla kauniit leikkaukset, ja näin sopii kohteen lattiamateriaaliksi tämänkin puolesta.

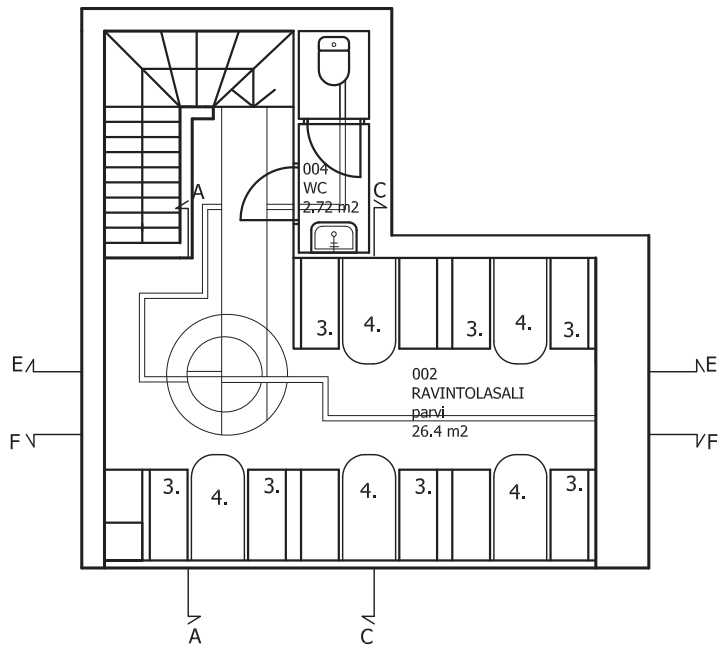
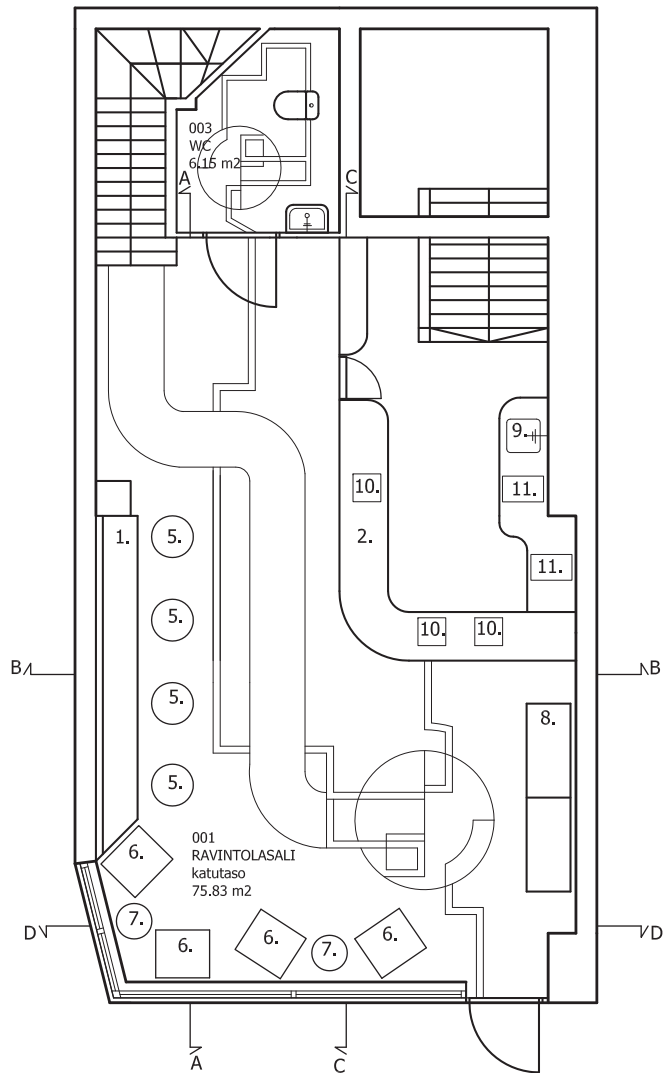
Viimeisenä, mutta ei vähäisimpänä lattian valinnassa vaikutti myös sen helppohoitoisuus mikä tietenkin on ehdoton edellytys kahvilatilan ollessa kyseessä. Lattian peseminen on helppoa ja lisäksi materiaali jatkuu myös seinälle, koska valitsemani jalkalistat ovat samaa materiaalia.

LATTIKAAVIO

- NORAPLAN UNI-kautsupäällyste
- 1. Oranssi 2147
  - 2. Ruskea 2145
  - 3. Keltainen 2146
  - 4. Musta 0597

KALUSTEPOHJA

KIIINTEÄT KALUSTEET

1. Sohva
2. Baaritiski
3. Loosit
4. Pöydät

IRTOKALUSTEET

5. Pyöreät pöydät / Corian
6. Wassily chair / Marcel Breuer
7. E1027-pöytä / Eileen Grey

KONEET / LAITTEET

8. Kylmävitriini / RSCRONUS 140
9. Allas / Stala P4OPT
10. Kassakoneet / Casio QT-6000
11. Espressokoneet / Gaggia Titanium Concetto

Seinien ja katon värit noudattelevat hyvin pitkälti alkuperäisen suunnitelman mallia. Olen yrittänyt pitää värien keskinäisen suhteen määrällisesti samana eli kutakin väriä olisi suhteessa yhtä paljon kuin alkuperäisessä tilassa.

Katon väri tulee kuitenkin poikkeamaan alkuperäisestä siten, että olen hylännyt mustan värin. Tämä siksi, että tilasta tulisi valoisampi, keveämpi ja läpinäkyvämpi, jotta sen tunnelma olisi kahvilamaisempi kuin esikuvansa. Katon väriksi tulee kulta. Kulta oli käytetty katossa aikaisemminkin, tosin vain palkeissa.

Tiloihin tulee runsaasti kiintokalusteita, jotka valmistetaan mittojen mukaan. Näitä ovat kiinteä seinän vieressä oleva sohva ja baaritiski.

Baaritiski tulee kovaan käyttöön, koska siinä tapahtuu suurin osa kahvilassa tapahtuvista toiminnoista, näin ollen sen materiaali tulee olla hyvin kestävä.

Baaritiskin tarjoilupinta valmistetaan Duratista, jonka pohjana on polyesteri. Sen valmistuksessa on käytetty myös kierrätysmuoveja ja se on itsessään kierrätettävä. Lisäksi se on helposti muotoiltavissa ja näin ollen erinomainen vaihtoehto, koska tiskin muodot on kaarevat.

Materiaali ei ole huokoista, näin ollen se on hygieeninen, joten se sopii erinomaisesti tiloihin joissa käsitellään elintarvikkeita.

WASSILY-CHAIR

E 1021 -pöytä

Yhdennukaisuuden vuoksi myös pienet pyöreät pöydät kiinteän istuinryhmän edessä teetetään Duratista.

Tilaan tulee hyvin vähän irtokalusteita. Valitsemani kalusteet ovat kuitenkin ehdottoman tarpeellinen lisä tilaan, jotta sinne saataisiin vielä ripaus lisää funkkis ja art deco tyyliä viemään asiakasta 20-luvun tunnelmaan.

Koska tuolit sijoitetaan ikkunan eteen, niiden on oltava kevyet ja ilmat jotta ne eivät estäisi valon kulkua tilaan. Putkirakenteinen tuoli on tämän vuoksi ensisijainen vaihtoehto.

Marcel Breuerin klassikkoa Wassily-tuolia myös Carlstedt käytti alkuperäisessä sisustuksessaan, joten se oli tavallaan itsestään selvä valinta tähänkin tilaan. Tuolien seuraksi sopii samalta aikakaudelta yhtä kevyt Eileen Greyn E1021 -pöytä.

Valaistus ja erilaiset valaistusratkaisut oli Carlstedtin suunnitelmassa tärkeässä asemassa, mutta tässä tilassa niiden merkitys vielä korostuu.

Koska tunnelma, jota tavoittelen on kahvilamaisempi ja näin ollen valoisaampi kuin esikuvani, valaistus tulee näyttämään suurta osaa tässä suunnitelmassa.

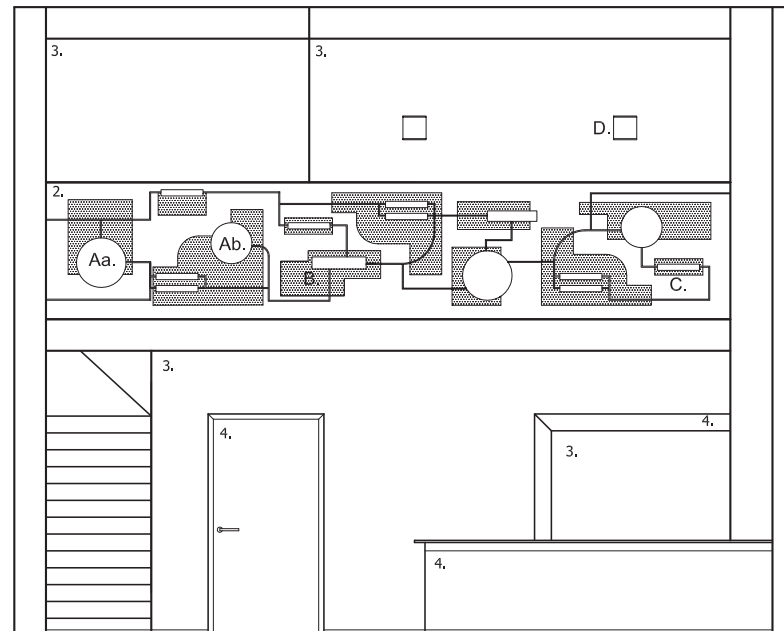
Luonnonvaloa yritetään saada tilaan mahdollisimman paljon ja tällä hetkellä ikkunan peittävät markiisit pitää poistaa tai ainakin vaihtaa hyvin paljon kevyempiin. Tämä ei kuitenkaan vielä riitä.

Vaikka valtavasta ikkunasta saatava valonmäärä maksimoidaan, on valoisuus pystytävä takaamaan myös pimeinä talvipäivinä. Kattoon asennetaan alaslaskettu katto, johon voidaan upottaa valaisimia yleisvaloksi, joita voidaan sitten säätää ryhmissä tasaisen valoisuuden takaamiseksi ympäri vuoden ja eri vuorokauden aikoina.

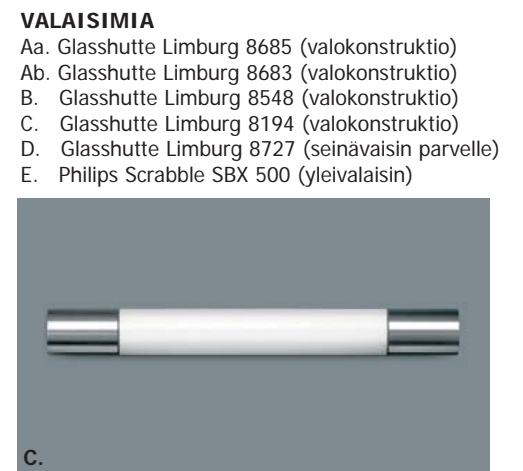
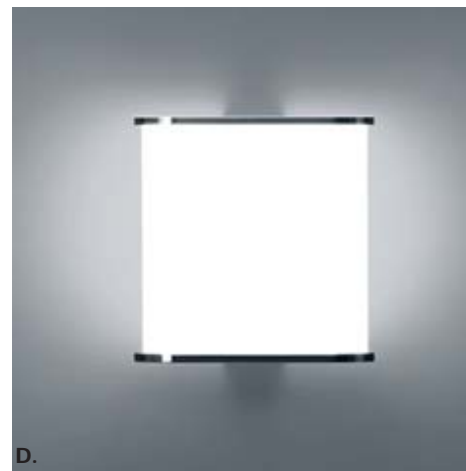
Lisäksi tilaan tuodaan runsaasti Carlstedtin innoittamia valaisinratkaisuja. Yksi näistä on horisontaalit peilirivit, joiden yläpuolelle tulee akryylistä ja ruostumattomasta teräksestä valmistettu valaisinputki. Tämä elementti toistuu kaikissa tiloissa.

Samoin alkuperäisessä suunnitelmassa ollut eteisen valokonstruktio pääsee aitiopaikalle parven kaiteeseen. Se on toki melkoisesti muunneltu versio, koska sille varattu tila on huomattavasti suurempi tässä suunnitelmassa.

PROJEKTIO B-B , VALOKONSTRUKTIO

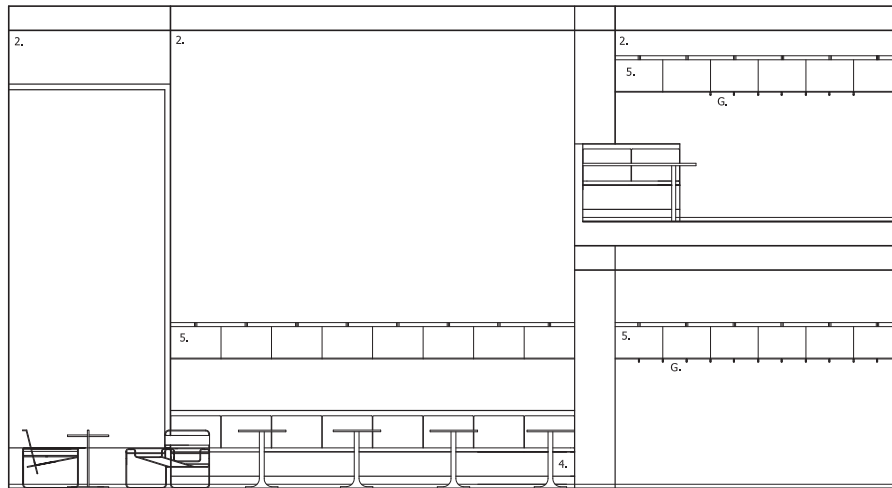

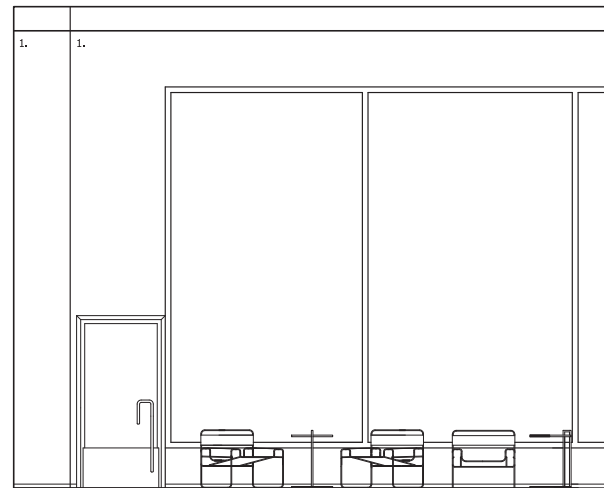

VALAISIMIA
 Aa. Glasshutte Limburg 8685 (valokonstruktio)
 Ab. Glasshutte Limburg 8683 (valokonstruktio)
 B. Glasshutte Limburg 8548 (valokonstruktio)
 C. Glasshutte Limburg 8194 (valokonstruktio)
 D. Glasshutte Limburg 8727 (seinävaisin parvelle)
 E. Philips Scrabble SBX 500 (yleivalaisin)

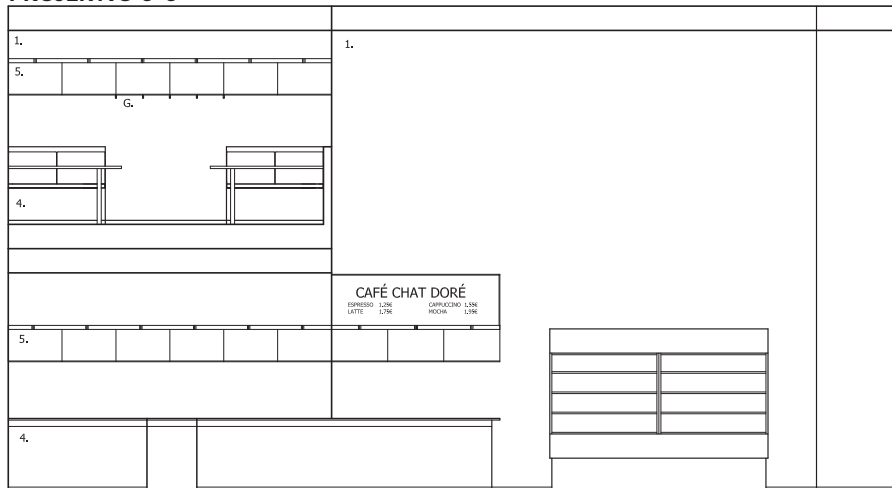
PROJEKTIO A-A

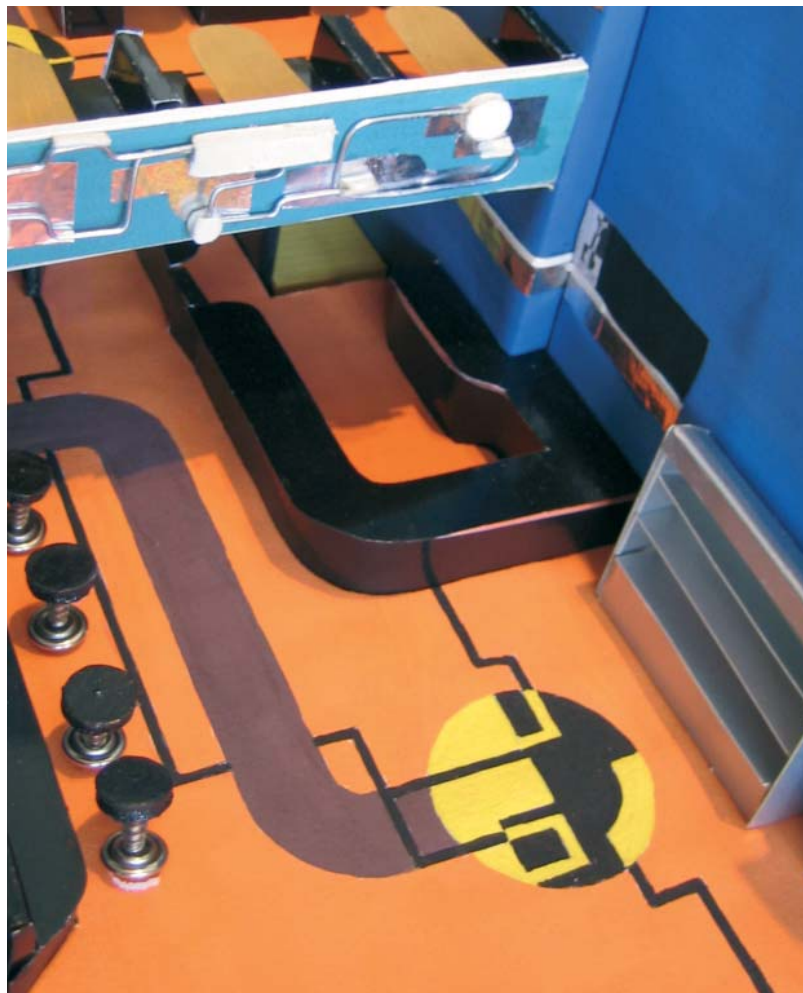
PROJEKTIO D-D

PROJEKTIO C-C

1. Maalataan kirkaansiniseksi (L355)
2. Maalataan sinivihreäksi (S368)
3. Maalataan kullanväriseksi (KM)
4. Maalataan mustaksi (Y499)
5. Peiliä

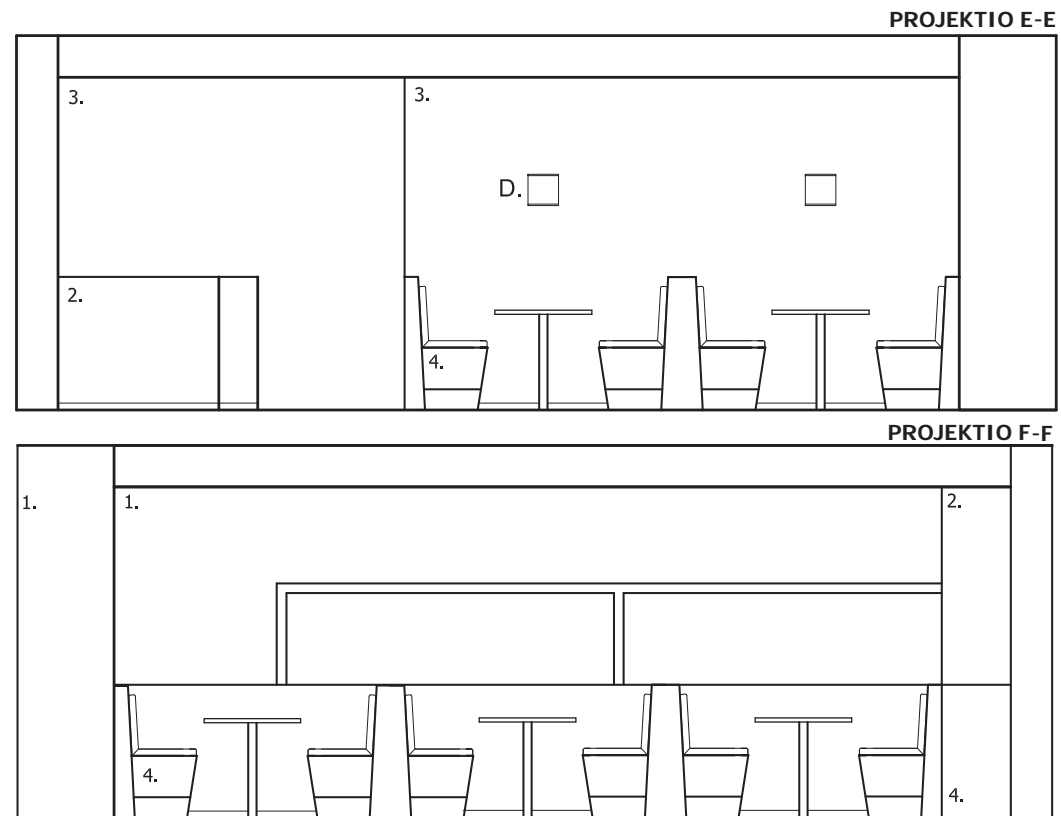
8.2 PARVI

Parvella värimaailma ja materiaalit noudattavat samoja linjoja kuin katutasossakin. Koska kattokorkeus jää matalammaksi tässä tilassa, se luo automaattisesti intiimimmän tunnelman kuin alhaalla.

Se on tarkoituskin; tila on tarkoitettu asiakkaille, jotka haluavat paeta arjen yläpuolelle nautiskelemaan rauhassa. Tämä on kahvilan pöytiintarjoilualue ja tunnelma on hieman ravintolamaisempi kuin katutasossa.

Lisäksi parvelta on hyvät näköalat tarkailla kadunvilinää, mutta olla samalla itse piilossa. Katutasossa sitten puolestaan ikkunan eteen voivat parkkeerata asiakkaat, jotka itse haluavat tulla nähdyiksi.

Parvella on viisi loosia, joihin kaikkiin mahtuu neljä asiakasta kuhunkin. Loosit valmistetaan mittatilaustyönä. Istuinosan puiset osat maalataan täyskiiltäväksi mustalla kalustemaalilla ja pehmusteosat verhoillaan mustalla nahalla. Pöydät valmistetaan kullanvärisestä Duratista.

PARVI JA NÄKYMÄ KATUTASON SALIIN

8.3 WC-TILAT

Kahvilan lattiamateriaali on valittu siten, että sopii myös WC-tiloihin. Lattia jatkuu yhtenäisenä wc-tiloihin niin, että kynnyksiä ei tarvita ja kulku tiloista toisiin sujuu kitkattomasti myös pyörätuolilla. Myös lattiaintarsia jatkuu WC-tiloihin ja näin ollen täyttää kauniisti tilan, jonka pyörätuoli tarvitsee.

Seinät laatoitetaan helppohoitaisiksi Murano Smalto -mosaiikkilaatoilla yhdenmukaisin värein muun sisustuksen kanssa. Väreinä on sinivihreä, kirkas sininen ja kulta.

Kohler Wellworthin mustat WC-kalusteet on hieman vanhahtavat, tuoden näihinkin tiloihin hitusen menneen ajan tunnelmaa.

Katutasen WC-tilaan, joka on suunniteltu esteettömyysvaatimuksia vastaaviksi, asennetaan Gaiuksen harjattua ruostumatonta terästä olevat tukikaiteet.

Käsienpesu tapahtuu helposti ja hygieenisesti, kosketusvapailta Oras Elektra -hanoilla.

WC-tilat viimeistellään Gaiuksen rst-linjan varusteilla, joista löytyy kaikki tarvittava wc-harjatelineestä roska-astioihin.

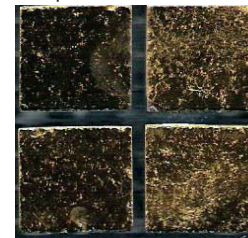
KOHLER WELLWORTH WC-kalusteet

MURANO SMALTO MOSAIC

Turquoise 3

Gold

Sapphire 5

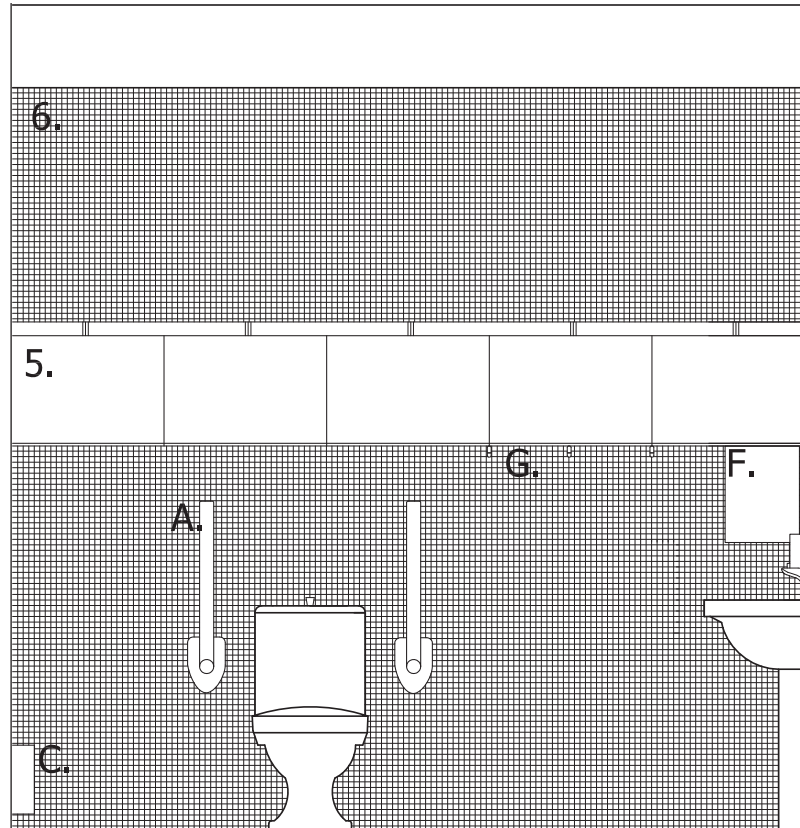
PINTAMATERIAALIT

- 4. Maalataan mustaksi (Y499)
- 5. Peiliä
- 6. Laatoitetaan (Turquoise 3)
- 7. Laatoitetaan (Sapphire 5)
- 8. Laatoitetaan (Gold)

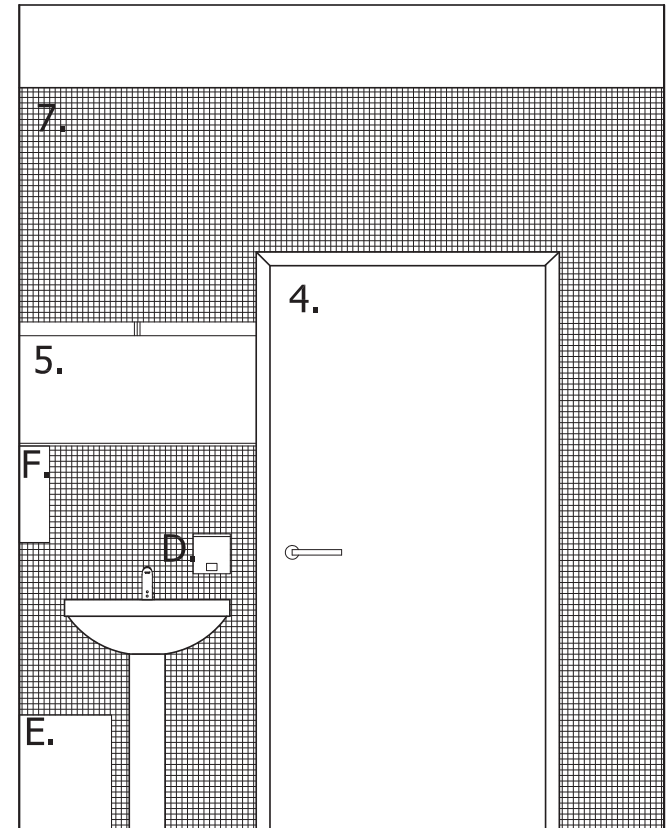
VARUSTEET

- A. Inva-kaide Art 1 10401
- B. WC-paperiteline 1303
- C. WC-harjateline 1309
- D. Saippua-annostin 1300
- E. Roska-astia 1308
- F. Paperipyheannostin 1304
- G. Koukku A5120A

PROJEKTIO I-I

PROJEKTIO G-G

D.

**VARUSTEITA
WC- TILOIHIN**

GAIUS RST-LINE
B. WC-paperiteline
D. Saippua-annostin
F. Paperpyyheteline

JOY
G. Koukku A5120A

G.

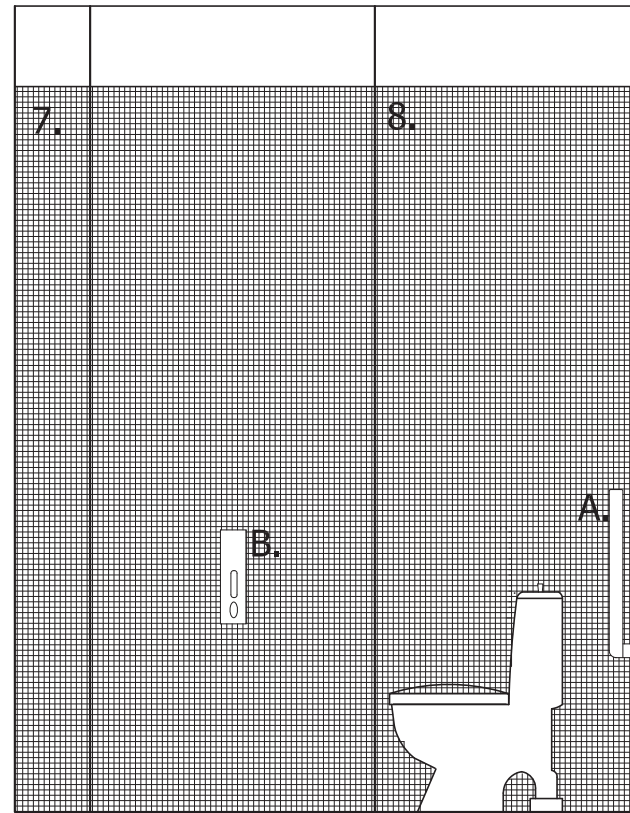

B.

F.

PROJEKTIO H-H

ARVIOINTI 9

Tätä opinnäytetyötä on ollut antoisa tehdä koska se on poikennut melkoisesti siitä mitä teen 'oikeassa' työssäni. Työelämässä ei ole koskaan aikaa perehtyä suunnittelukohteeseen näin perusteellisesti. Ainahan on jonkinlaista pohjustustyötä tehtävä, kun aloittaa uuden projektin, mutta ikinä ei ole aikaa tämäntyyppiseen tutkimiseen.

Tutkiminen, kohteen historiaan ja aikakauteen tutustuminen olivatkin tämän työn antoisin vaihe. Ja koska olin aiheen itse valinnut, se sisälsi aiheita, joista olen ollut aina kiinnostunut.

Aikakautena 20-luku on kiehtova ja tyyli-suuntina funkkis ja art deco ovat minulle kiinnostavimpia kuin mitkään muut. Näiden päälle vielä tilkka mielenkiintoista kulttuurihistoriaa kahvilakulttuurin saralta ja mielenkiintoisten aiheiden seos oli valmis.

Työ on edennyt aikataulussa, jonka itselleni asetin. Työtä olisi vielä paljon jäljelläkin konseptin osalta, mutta rajasin sen tähän suhteellisen tiukasti ja pysyin pääasiassa sisustussuunnitelmassa.

Prosessista ilmenee hyvin tapani tehdä työtä. En juurikaan tee luonnoksia käsin, vaan alan suunnitella pohjaa heti oikeassa mittakaavassa ja siirryn siitä sitten pienoismallin tekoon.

Lopputulokseen olen suhteellisen tyytyväinen tässä vaiheessa. Työhän on fiktiivinen ja tässä kohtaa olisi hyvä vaihe lähteä muokkaamaan sitä vaikka todelliseksi projektiksi.

LÄHTEET

PAINETUT LÄHTEET:

Aav Marianne, Savolainen Jukka, Viljanen Eeva 2005: Art Deco 1918-1939 –Modernia eksotiikkaa, Designmuseum, Helsinki
Amos Andersonin taidemuseon julkaisuja 1993 (von Bonsdorff, Kasvio, Karjalainen, Moberg): Birger Carlstedt – Tilan tekijä 1943-1967, Kirjapaino T.T. Porvoo
Ars – Suomen taide 5 1990, Otava, Keuruu
Balk, Droste, Kärkkäinen, Jesénska jne. 2000: Kadonnutta kahvilaa etsimässä, Otava, Keuruu
von Bonsdorf Bengt 2005: Villa Carlstedt – En krögar- och konstnärslämbad med sommarnöjen, Nordprint, Helsingfors
Heinonen Raija-Liisa 1986: Funktionalismin läpimurto Suomessa, Rakennustaiteen museo, Helsinki
af Forselles, Carlstedt, Hihnala, Moberg, Pillet 1994: Väri – muoto – muunnelma, Alvar Aalto-museo, Jyväskylä
Jaffe, Hans L.C.1982: De Stijl: 1917-1931 – Visions of Utopia, Phaidon, Oxford
Jaatinen Satu 2006: Kahvilan pöydässä, Multikustannus, Jyväskylä
Järvenpää Eeva 2007: Helsingin Sanomat – Kertomuksia keskustan kortteleista, Sanoma Oy, Helsinki
Karjalainen Tuula 1990: Uuden kuvan rakentajat – Konkretismin läpimurto Suomessa, WSOY, Porvoo
Aminoff, Kokki, Morelius, Peltonen, Tamminen, Tarna jne. 2006: Suomen Antiikkiesineet – Jugendista modernismiin, WSOY, Porvoo
Eklund, Koskinen, Mäkelä, Ojala, jne. 2000: Visuaalinen viestintä – Monialainen tulevaisuus, WSOY, Helsinki
Kymmenen taiteilijaa, 1962: koonneet C-J af Forselles ja L-G Nordstöm, Otava, Helsinki
Markman Ellis 2004: The Coffee-house – A cultural history, Orion books Ltd, London
Mikes George 1986: Coffee Houses of Europe, Thames and Hudson, Passau
Mustonen Pertti 1990: Ravintolaelämää – Kulttuurikuvia, nostalgia, kulinarismia, Painokaari, Helsinki
Nieminen Tuula 2003: Visuaalinen markkinointi, WSOY, Helsinki
Ollila Kaija 1981: Puhvelista punatulkkuun – Helsingin korttelit, Sanoma Oy, Helsinki
Onnela Tapio 1992: Vampyyrinainen ja Kenkkuniemen sauna–Suomalainen kaksikymmenluku ja modernin mahdollisuus, Suomalaisen kirjallisuuden seura, Helsinki
Overy Paul 1991: De Stijl, Thames and Hudson Ltd, London
Sarajais-Korte Salme 1977: 20-luvun kasvot, Suomen Taideakatemia
Sarajais-Korte Salme 1977: Se oli 30-lukua, Suomen Taideakatemia
Sillanpää Merja 2002: Säännöstelty huvi – Suomalainen ravintola 1900-luvulla, Suomalaisen Kirjallisuuden seura, Helsinki
Sillanpää Merja 1991: Ravintolan uusi aika, Martinpaino, Helsinki
Sparke Penny 1998: A Century of Design, Reed Consumer Books Limited, London
Stenroos Anne 1999: Visions of Modern Finnish Design, Otava, Keuruu
Korkman, Mattinen, Storbacka, Westerlund 2001: RED – Tee asiakuudesta kokemus! WSOY, Helsinki
Suhonen Pekka 1979: Funkis – Suomi nykyaikaa etsimässä, Helsingin Juhlaviikot
Wildsmith Lindy 2006: Eating outdoors, Ryland Peters & Small, London
Whitford Frank 1984: Bauhaus, Thames and Hudson, London
Wood Chislaine 2003: Essential Art deco, V&A Publications, London

AIKAKAUSLEHDET:

Arkitekten 8/1928, 9/1929
Domus 1/1930, 2/1930
Suomen Hotelli-ravintola-kahvilalehti 3/1930, 4/1932, 2/1933
Sanomia Helsingistä, Helsinki-Seuran 70-vuotisjuhlalehti 1/2004
Suomen Kuvalehti 33/1928

PAINAMATTOMAT LÄHTEET:

Amos Andersonin museon kokoelmat / Carlstedt-arkisto/ Museomestari Kari Siltala
Hotelli- ja ravintolamuseon kokoelmat / tutkijat Anni Pelkonen ja Katja Weckström
Helsingin kaupungin museoviraston kokoelmat / Valokuva-arkisto
Muotoilun historia- luennot / Elina Rantapuska kevät 2007
Populaarimusiikin verkkomuseo/ www.pomus.net, www.korttelit.fi
www.verkkouutiset.fi / Merja Sillanpää 2000: Suomalaista kahvilakulttuuria - onko sellaista?

MUUT LÄHTEET:

RT 75-10569

RT 09-10692

RT 94-10442

Rak MK / Esteetön rakennus

Rak MK / Rakennuksen käyttöturvallisuus

KUVALÄHTEET:

- KUVA 1 s.10 lähde: Amos Andersonin taidemuseo
- KUVA 2 s.18 lähde: Uuden kuvan rakentajat – Konkretismin läpimurto Suomessa s.95
- KUVA 3 s.18 lähde: Uuden kuvan rakentajat – Konkretismin läpimurto Suomessa s.96
- KUVA 4 s.21 lähde: Birger Carlstedt – Tilan tekijä 1943-1967 s.46
- KUVA 5 s.21 lähde: Uuden kuvan rakentajat – Konkretismin läpimurto Suomessa s. kuvaliite sivujen 96-97 välissä
- KUVA 6 s.22 lähde: Puhvelista punatulkkuun – Helsingin korttelit s.99
- KUVA 7 s.23 lähde: Helsingin kaupungin museovirasto/ Valokuva-arkisto
- KUVA 8 s.24 lähde: Amos Andersonin taidemuseo/ Carlstedt-arkisto
- KUVA 9 s.25 lähde: Amos Andersonin taidemuseo/ Carlstedt-arkisto
- KUVA 10 s.25 lähde: Amos Andersonin taidemuseo/ Carlstedt-arkisto
- KUVA 11 s.27 lähde: De Stijl s.183
- KUVA 12 s.27 lähde: De Stijl s.127
- KUVA 13 s.27 lähde: De Stijl 1917-1931 – Visions of Utopia s.38
- KUVA 14 s.28 lähde: Amos Andersonin taidemuseo/ Carlstedt-arkisto
- KUVA 15 s.29 lähde: Amos Andersonin taidemuseo/ Carlstedt-arkisto
- KUVA 16 s.29 lähde: Amos Andersonin taidemuseo/ Carlstedt-arkisto
- KUVA 17 s.29 lähde: Amos Andersonin taidemuseo/ Carlstedt-arkisto
- KUVA 18 s.30 lähde: Domus 2/1930
- KUVA 19 s.31 lähde: Art Deco 1918-1939 – Modernia eksotiikkaa s.185
- KUVA 20 s.31 lähde: Essential Art deco s.2
- KUVA 21 s.31 lähde: Art Deco 1918-1939 – Modernia eksotiikkaa s.68
- KUVA 22 s.33 lähde: Suomen antiikkiesineet – Jugendista modernismiin s.189
- KUVA 23 s.33 lähde: A Century of Design s.95
- KUVA 24 s.33 lähde: A Century of Design s.96
- KUVA 25 s.37 lähde: Funkis – Suomi nykyaikaa etsimässä kuva 4
- KUVA 26 s.37 lähde: Populaarimusiikin verkkomuseo/ www.pomus.net
- KUVA 27 s.37 lähde: Suomen kuvalehti 33/1928 s.1378
- KUVA 28 s.37 lähde: 20-luvun kasvot s.7
- KUVA 29 s.37 lähde: Se oli 30-lukua s.43
- KUVA 30 s.37 lähde: Se oli 30-lukua s.18
- KUVA 31 s.41 lähde: Coffee Houses of Europe s. 126
- KUVA 32 s.42 lähde: Kahvilan pöydässä s.115
- KUVA 33 s.42 lähde: Kahvilan pöydässä s.25
- KUVA 34 s.44 lähde: The Coffee-house – A cultural history s. kuvaliite sivujen146-147välissä
- KUVA 35 s.47 lähde: Amos Andersonin taidemuseo/ Carlstedt-arkisto
- KUVA 36 s.48 lähde: Helsingin kaupungin museovirasto/ Valokuva-arkisto
- KUVA 37 s.48 lähde: Helsingin kaupungin museovirasto/ Valokuva-arkisto
- KUVA 38 s.51 lähde: Amos Andersonin taidemuseo/ Carlstedt-arkisto
- KUVA 39 s.52 lähde: Villa Carlstedt s.94
- KUVA 40 s.54 lähde: Kirsi Santalo 30.3.2008
- KUVA 41 s.55 lähde: Puhvelista punatulkkuun – Helsingin korttelit s.71
- KUVA 42 s.55 lähde: www.korttelit.fi
- KUVA 43 s.58 lähde: Eating outside s.82

LIITTEET

LIITE 1	HUONEKORTTI Ravintolasali/Katutaso
LIITE 2	HUONEKORTTI Ravintolasali/Parvi
LIITE 3	HUONEKORTTI Inva-WC/Katutaso
LIITE 4	HUONEKORTTI WC/Parvi
LIITE 5	PIIRUSTUSLUETTELO
LIITTEET 6-20	PIIRUSTUKSET SIS 001-015

HUONEKORTTI
CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

RAVINTOLASALI/KATUTASO

Pinta-ala: 72.4 m²
Huonekorkeus: 2664-5994 mm

- KATTO:** Asennetaan Ecophon Master Frost Solo S- akustiikkaelementit, joissa ei ole listoja, joten lopputulos on rauhallinen ja minimalistinen. 1200x1200 mm modulit maalataan Taika- peittävällä Helmiäismaalilla väri KM (kulta). ks. katto- ja valaisinkuva
- LATTIA:** Asennetaan Noraplan Uni -kautsupäällyste päävärinä 2147 (oranssi), kuviot väreillä 2146 (keltainen), 2145 (ruskea), 0597 (musta). ks.lattiakaavio
- JALKALISTAT:** Noraplan-jalkalista S 1008 U, 50mm, väri 0702 (musta).
- SEINÄT:** Tasoitetaan ja maalataan Tikkurilan Luja-pohjamaalilla, jonka jälkeen ne maalataan puolikiiltävällä Luja-maalilla väreillä S368 (sinivihreä), L355 (kirkas sininen) ja Taika- peittävällä helmiäismaalilla väri KM (kulta). ks .seinäprojektio
- OVET/OVEN KARMIT:** Hiotaan ja maalataan Otex-tartuntapohjamaalilla ja viimeistellään kiiltävällä Helmi-kalustemaalilla värit Y499 (musta).
- IKKUNAN PUITTEET:** Hiotaan ja maalataan Otex-tartuntapohjamaalilla ja viimeistellään kiiltävällä Helmi-kalustemaalilla värillä Y499 (musta).
- VALAISIMET:** Alaslaskettuun kattoon upotetaan Philips Scrabble SBX500-valaisimet. Valonlähteenä Master Colour CDM-T keraamisella purkausputkella varustettu monimetallilamppu (Ra 80, 4000 K, 500lux) ks. katto-ja valaisinkuva
- Seinävalaisimet valmistetaan mittatilauksesta peilistä, valkoisesta 3 mm akryylistä ja ruostumattomasta teräksestä. Itse valaisin, joka jää piiloon on Fagerhultin Basic 10801. Valonlähteenä T5-loisteputket (Ra 80, 4000K, 500lux). ks. detaljipiirros
- KIIINTEÄT KALUSTEET:** Valmistetaan puusepällä mittatilauksesta kuhunkin kohteeseen sopiviksi. ks. kalustepiirros 1
Baaritiskin alaosa ruiskumaalataan kiiltävällä Helmi-kalustemaalilla värillä Y499 (musta) ja L314 (oranssi).
Baaritiskin työtaso teetetään Duratista, joka värjätään syvän mustaksi.
Käsienpesuallas: Stala Neliö P40PT
Hana: Oras Elektra 6150G (kosketusvapaa)
Kiinteän sohvan puuosat maalataan kiiltävällä Helmi-kalustemaalilla värillä Y499 (musta). Istuin- sekä selkänojan pehmusteet verhoillaan mustalla nahalla. ks. kalustepiirros 2
- IRTOKALUSTEET:** 4 kpl pöytiä, joihin metallijalka, Maahantuojat Stentrade Oy
4 kpl pöytien kansia, jotka valmistetaan Duratista, joka värjätään syvän mustaksi.
4 kpl Wassily-chair/Marcel Breuer. Maahantuojat Niti Oy.
2 kpl Pöytä E1027/Eileen Grey. Maahantuojat Niti Oy.
1 kpl Kylmävitriini RS CRONUS 140. Maahantuojat Restashop Oy.
2 kpl Gaggia Titanium Concetto- espressokone
3 kpl Casio QT-6000 kassapääte (kassajärjestelmä). Maahantuojat Ahola Oy.
- VAATESÄILYTYS:** Koukut 11kpl A5120A / JOY. Maahantuojat Airas Design Oy. ks. projektio A-A

HUONEKORTTI

LIITE 2

CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

RAVINTOLASALI/PARVI

Pinta-ala: 26.4 m²
Huonekorkeus: 2664 mm

- KATTO:** Asennetaan Ecophon Master Frost Solo S- akustiikkaelementit, joissa ei ole listoja, joten lopputulos on rauhallinen ja minimalistinen. 1200x1200 mm modulit maalataan Taika- peittävällä Helmiäismaalilla väri KM (kulta). ks. katto- ja valaisinkuva
- LATTIA:** Asennetaan Noraplan Uni -kautsupäällyste päävärinä 2147 (oranssi), kuviot väreillä 2146 (keltainen), 2145 (ruskea), 0597 (musta). ks. lattiakaavio
- JALKALISTAT:** Noraplan-jalkalista S 1008 U, 50mm, väri 0702 (musta).
- SEINÄT:** Tasoitetaan ja maalataan Tikkurilan Luja-pohjamaalilla, jonka jälkeen maalataan puolikiiltävällä Luja-maalilla väreillä S368 (sinivihreä), L355 (kirkas sininen) ja Taika- peittävällä helmiäismaalilla väri KM (kulta). ks. seinäprojektiot
- OVET/OVEN KARMIT:** Hiotaan ja maalataan Otex-tartuntapohjamaalilla ja viimeistellään kiiltävällä Helmi-kalustemaalilla värillä Y499 (musta).
- VALAISIMET:** Alaslaskettuun kattoon upotetaan Philips Scrabble SBX500-valaisimet. Valonlähteenä Master Colour CDM-T keraamisella purkausputkella varustettu monimetallilamppu (Ra 80, 4000 K, 500lux) ks. katto- ja valaisinkuva
- Seinävalaisimet valmistetaan mittatilauksesta peilistä, valkoisesta 3 mm akryylistä ja ruostumattomasta teräksestä. Itse valaisin, joka jää piiloon on Fagerhultin Basic 10801. Valonlähteenä T5-loisteputket (Ra 80, 4000K, 500lux). ks. detaljipiirros
- Takaseinälle 2x Glashutte Limburg valaisin 8727 2TC-DEL 26W ks.projektio E-E
- Kaiteen valokonstruktio valmistetaan mittilaustyönä kuhunkin kohteeseen sopivaksi. Konstruktio valmistetaan peilistä, 10 mm teräsputkesta ja valaisimina käytetään Glashutte Limburgin valaisimia: Aa) 2 kpl 8685 1TC-F, Ab) 2 kpl 8683 1TC-F, B) 2kpl 8548 1TCL-S, C) 9 kpl 8194 1TL-S. ks. projektio B-B
- KIINTEÄT KALUSTEET:** Valmistetaan puusepällä mittatilauksesta kuhunkin kohteeseen sopiviksi. Loosin puuosat maalataan kiiltävällä Helmi-kalustemaalilla värillä Y499 (musta). Istuin- sekä selkänojan pehmusteet verhoillaan mustalla nahalla. ks. kalustekuva 2
- Pöydät valmistetaan Duratista, joka värjätään kullanväriksi. Pöydät kiinnitetään seinään kulmakiinnikkeillä ja pyöristettyyn päähän tulee yksi jalka. Niko-pöydänjalka 40011 (musta). Valmistaja Niemi Steel.
- VAATESÄILYTYS:** Koukut 11kpl A5120A / JOY. Maahantuoja Airas Design Oy. ks. projektiot A-A ja C-C

HUONEKORTTI

LIITE 3

CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

INVA-WC/KATUTASO

Pinta-ala: 6.15 m²
Huonekorkeus: 2664 mm

KATTO: Asennetaan Ecophon Master Frost Solo S- akustiikkaelementit, joissa ei ole listoja, joten lopputulos on rauhallinen ja minimalistinen. 1200x1200 mm modulit maalataan Taika- peittävällä Helmiäismaalilla väri KM (kulta). ks. katto- ja valaisinkuva

LATTIA: Asennetaan Noraplan Uni -kautsupäällyste päävärinä 2147 (oranssi), kuviot väreillä 2146 (keltainen), 2145 (ruskea), 0597 (musta). ks.lattiakaavio

JALKALISTAT: Noraplan-jalkalista S 1008 U, 50mm, väri 0702 (musta).

SEINÄT: Oikaistaan, käsitellään kosteussululla ja laatoitetaan Murano Smalto -mosaiikkilaatoilla 15x15 väreillä Turquoise 3 ja Sapphire 5 ja Gold. Saumataan Mapei- sauma-aineella, väreillä 171 (turchese) ja 172 (blu spazio) ja 141 (caramel). Maahantuoja Airas Design Oy. ks. projektiot G-G - J-J

OVET/OVEN KARMIT: Hiotaan ja maalataan Otex-tartuntapohjamaalilla ja viimeistellään kiiltävällä Helmi-kalustemaalilla värillä Y499 (musta).

VALAISIMET: Alaslaskettuun kattoon upotetaan Philips Scrabble SBX500-valaisimet. Valonlähteenä Master Colour CDM-T keraamisella purkausputkella varustettu monimetallilamppu (Ra 80, 4000 K, 500lux) ks. katto-ja valaisinkuva

Seinävalaisimet valmistetaan mittatilauksesta peillistä, valkoisesta 3 mm akryylistä, ruostumattomasta teräksestä ja teräsputkesta. Itse valaisin, joka jää piiloon on Fagerhultin Basic 10801. Valonlähteenä T5-loisteputket (Ra 80, 4000K, 500lux). ks. detaljipiirros

KIINTEÄT KALUSTEET: WC-istuin: Kohler Wellworth K-3432-7, musta
2kpl Inva-kaide: seinään kiinnitettävä, Art 1 10401/ Gaius
Käsienpesuallas: Kohler Wellworth K-2293-1, musta
Hana: Oras Elektra 6150G (kosketusvapaa)

VARUSTEET: WC-paperiteline: Gaius/ RST-line 1303
WC-harjateline: Gaius/ RST-line 1309
Saippua-annostin: Gaius/ RST-line 1300
Roska-astia: Gaius/ RST-line 1308
Paperipyheannostin: Gaius/ RST-line 1304
Koukut 3kpl A5120A / JOY. Maahantuoja Airas Design Oy.

HUONEKORTTI

LIITE 4

CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

WC/PARVI

Pinta-ala: 2.72 m²
Huonekorkeus: 2664 mm

- KATTO:** Asennetaan Ecophon Master Frost Solo S- akustiikkaelementit, joissa ei ole listoja, joten lopputulos on rauhallinen ja minimalistinen. 1200x1200 mm modulit maalataan Taika- peittävällä Helmiäismaalilla väri KM (kulta). ks. katto- ja valaisinkuva
- LATTIA:** Asennetaan Noraplan Uni -kautsupäällyste päävärinä 2147 (oranssi), kuviot väreillä 2146 (keltainen), 2145 (ruskea), 0597 (musta). ks. lattiakaavio
- JALKALISTAT:** Noraplan-jalkalista S 1008 U, 50mm, väri 0702 (musta).
- SEINÄT:** Oikaistaan, käsitellään kosteussululla ja laatoitetaan Murano Smalto -mosaiikkilaatoilla 15x15 väreillä Turquoise 3 ja Sapphire 5 ja Gold. Saumataan Mapei- sauma-aineella, väreillä 171 (turchese) ja 172 (blu spazio) ja 141 (caramel). Maahantuoja Airas Design Oy. ks. projektiot K-K - N-N
- OVET/OVEN KARMIT:** Hiotaan ja maalataan Otex-tartuntapohjamaalilla ja viimeistellään kiiltävällä Helmi-kalustemaalilla värillä Y499 (musta).
- VALAISIMET:** Alaslaskettuun kattoon upotetaan Philips Scrabble SBX500-valaisimet. Valonlähteenä Master Colour CDM-T keraamisella purkausputkella varustettu monimetallilamppu (Ra 80, 4000 K, 500lux) ks. katto- ja valaisinkuva
- Seinävalaisimet valmistetaan mittatilauksesta peillistä, valkoisesta 3 mm akryylistä, ruostumattomasta teräksestä ja teräsputkesta. Itse valaisin, joka jää piiloon on Fagerhultin Basic 10801. Valonlähteenä T5-loisteputket (Ra 80, 4000K, 500lux). ks. detaljipiirros
- KIINTEÄT KALUSTEET:** WC-istuin: Kohler Wellworth K-3432-7, musta
Käsienpesuallas: Kohler Wellworth K-2293-1, musta
Hana: Oras Elektra 6150G (kosketusvapaa)
- VARUSTEET:** WC-paperiteline: Gaius/ RST-line 1303
WC-harjateline: Gaius/ RST-line 1309
Saippua-annostin: Gaius/ RST-line 1300
Roska-astia: Gaius/ RST-line 1308
Paperipyheannostin: Gaius/ RST-line 1304
Koukut 3kpl A5120A / JOY. Maahantuoja Airas Design Oy.

PIIRUSTUSLUETTELO

CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

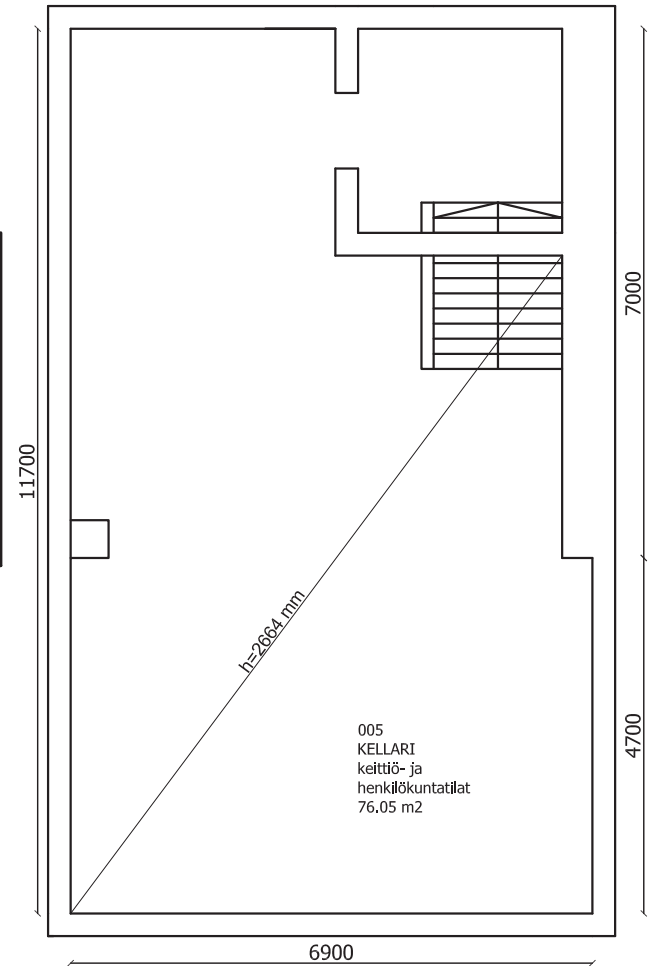
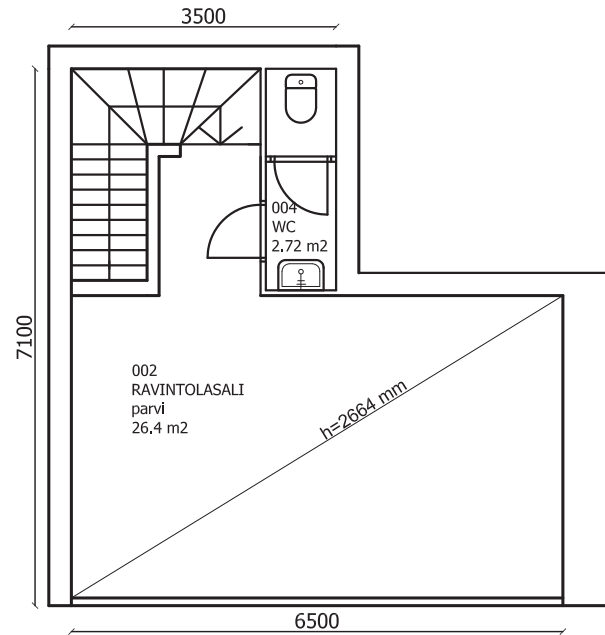
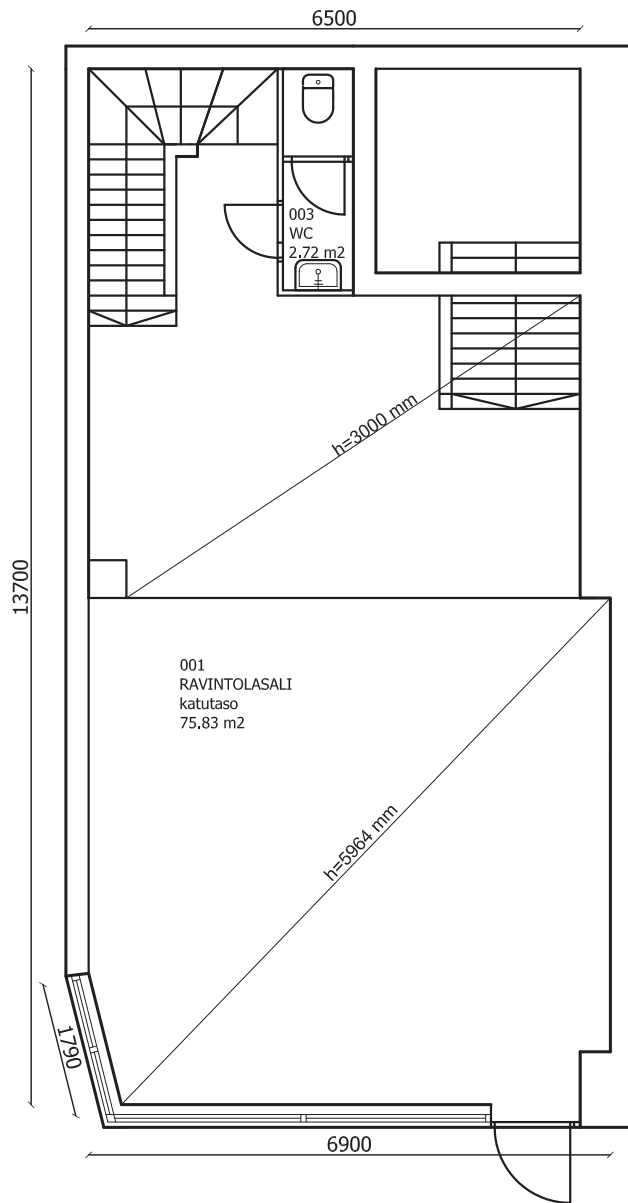
PIIRUSTUSNUMERO	SISÄLTÖ	MITTASUHDE	PÄIVÄYS	MUUTOS	TEKIJÄ
SIS 001	POHJAPIIRUSTUS	1:100	25.4.2008		KS
SIS 002	LATTIAKAAVIO	1:100	25.4.2008		KS
SIS 003	KATTO-JA VALAISINKUVA	1:100	25.4.2008		KS
SIS 004	KALUSTEPOHJA	1:100	25.4.2008		KS
SIS 005	PROJEKTIO A-A	1:50	25.4.2008		KS
SIS 006	PROJEKTIO B-B	1:50	25.4.2008		KS
SIS 007	PROJEKTIO C-C	1:50	25.4.2008		KS
SIS 008	PROJEKTIO D-D	1:50	25.4.2008		KS
SIS 009	PROJEKTiot E-E, F-F	1:50	25.4.2008		KS
SIS 010	WC-TILAT/POHJAPIIRUSTUKSET	1:50	25.4.2008		KS
SIS 011	PROJEKTiot G-G - J-J	1:50	25.4.2008		KS
SIS 012	PROJEKTiot K-K - N-N	1:50	25.4.2008		KS
SIS 013	KALUSTEPIIRROS 1	1:20	25.4.2008		KS
SIS 014	KALUSTEPIIRROS 2	1:20	25.4.2008		KS
SIS 015	DETALJIPIIRROS	1:5	25.4.2008		KS

Tilasuunnitelma

Kirsi Santalo

PIIRUSTUSLAJI
SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO
SIS 001

SUUNNITTELIJA
Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
klkkafinland@hotmail.com

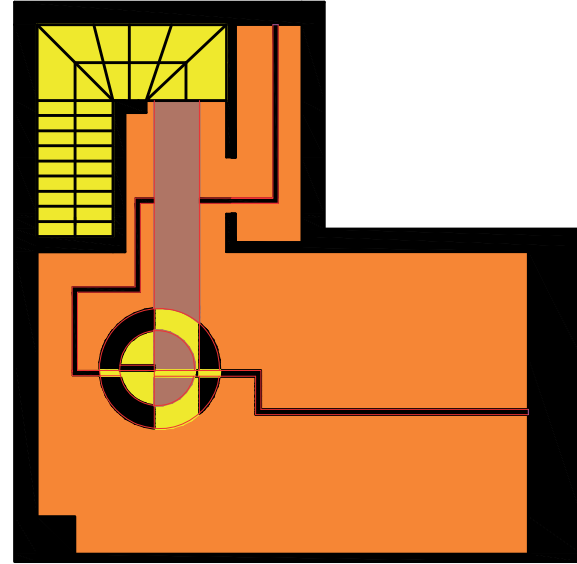
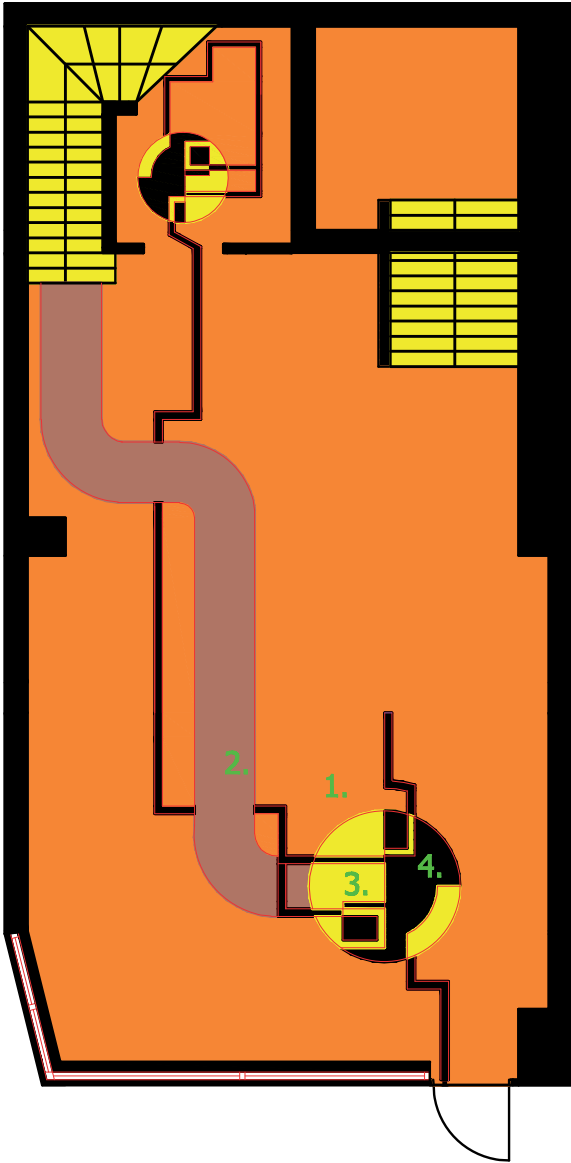
PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ
POHJA

RAKENNUSKOHDE
CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

MITTAKAAVA
1:100

PÄIVÄYS
25.4.2008

PIIRUSTUSLAJI
SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO
SIS 002

SUUNNITTELIJA
Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
klkkafinland@hotmail.com

PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ
LATTIAKAAVIO

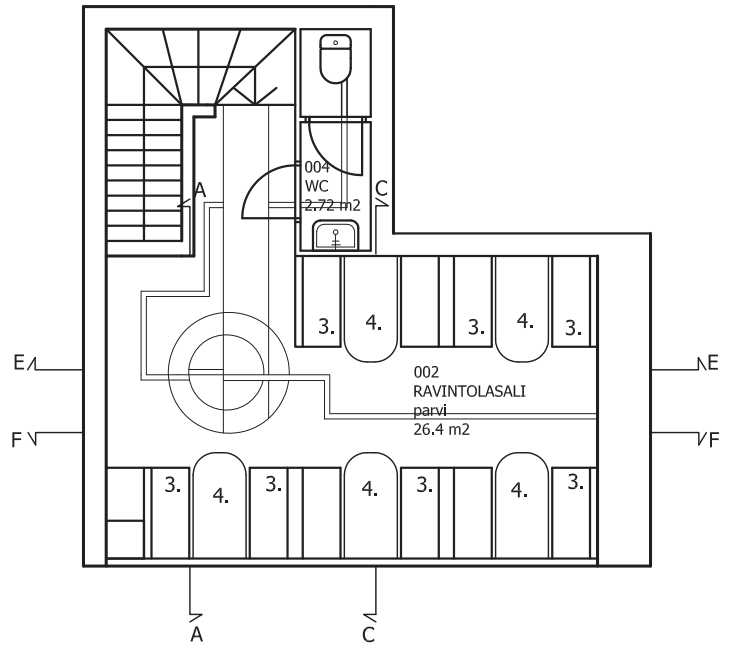
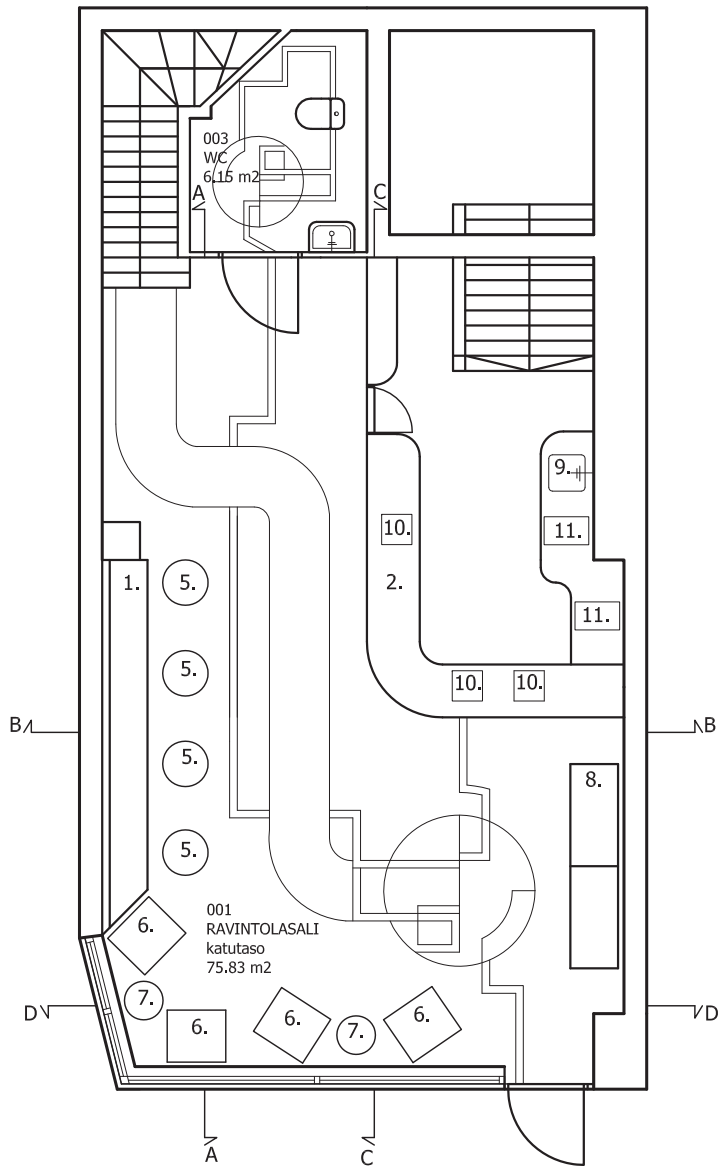
MITTAKAAVA
1:100

RAKENNUSKOHDDE
CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

PÄIVÄYS
25.4.2008

KIINTEÄT KALUSTEET

1. Sohva
2. Baaritiski
3. Loosit
4. Pöydät

IRTOKALUSTEET

5. Pyöreät pöydät / Durat
6. Wassily chair / Marcel Breuer
7. E1027-pöytä / Eileen Grey

KONEET / LAITTEET

8. Kylmävitriini RS CRONUS 140
9. Allas / Stala P40PT
10. Kassapääätteet / Casio QT-6000
11. Espresso koneet / Gaggia Titanium Concerto

PIIRUSTUSLAJI
SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO

SIS 004

SUUNNITTELIJA

Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
klkka@finland@hotmail.com

PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ

KALUSTEPOHJA 1:100

RAKENNUSKOHDE

Café Chat Doré
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

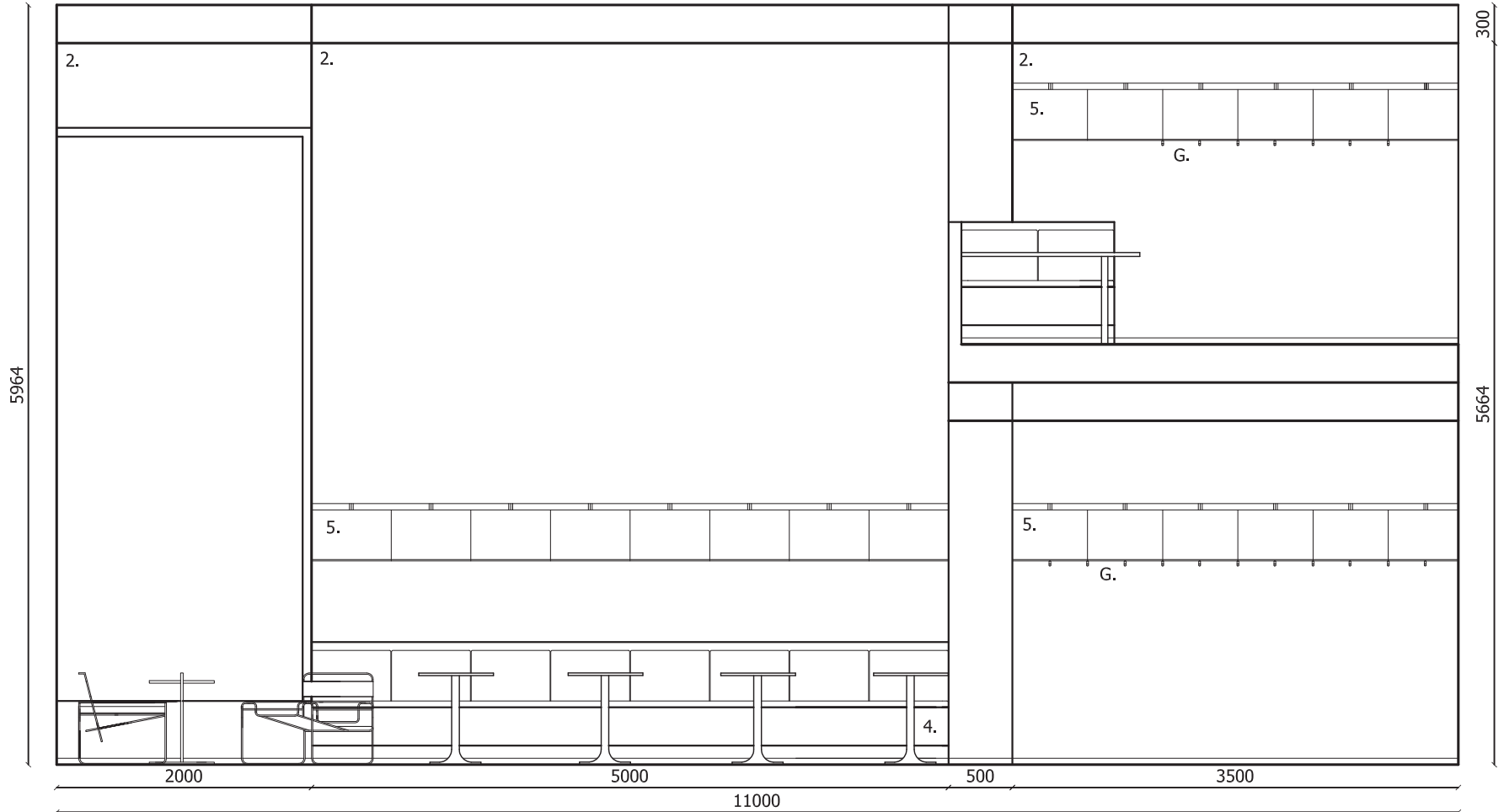
MITTAKAAVA

PÄIVÄYS

25.4.2008

PROJEKTIO A-A

PINTAMATERIAALIT

1. Maalataan kirkkaan siniseksi (L355)
2. Maalataan sinivihreäksi (S368)
3. Maalataan kullanväriseksi (KM)
4. Maalataan mustaksi (Y499)
5. Peiliä
6. Laatoitetaan kirkkaan siniseksi (Sapphire 5)
7. Laatoitetaan sinivihreäksi (Turquoise 3)
8. Laatoitetaan kullanväriseksi (Gold)

PIIRUSTUSLAJI

SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO

SIS 005

SUUNNITTELIJA

Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
kikkafinland@hotmail.com

PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ

PROJEKTIO A

RAKENNUSKOHDE

CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

MITTAKAAVA

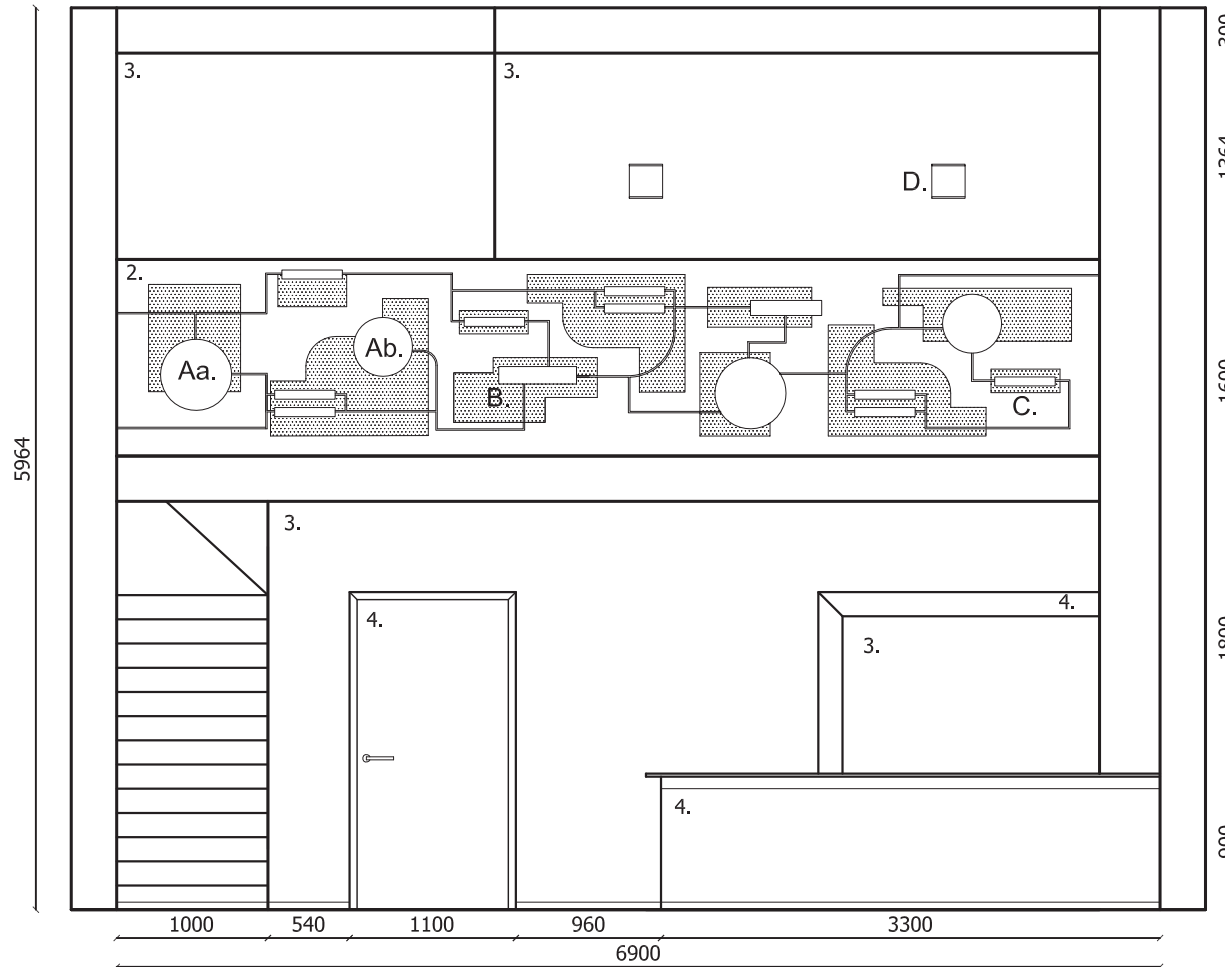
1:50

PÄIVÄYS

25.4.2008

PROJEKTIO B-B

VALAISIMIA

- Aa. Glasshutte Limburg 8686, 2kpl
- Ab. Glasshutte Limburg 8683, 2kpl
- B. Glasshutte Limburg 8548, 2kpl
- C. Glasshutte Limburg 8194, 9kpl
- D. Glasshutte Limburg 8727, 2kpl

PINTAMATERIAALIT

1. Maalataan kirkkaan siniseksi (L355)
2. Maalataan sinivihreäksi (S368)
3. Maalataan kullanväriseksi (KM)
4. Maalataan mustaksi (Y499)
5. Peiliä
6. Laatoitetaan kirkkaan siniseksi (Sapphire 5)
7. Laatoitetaan sinivihreäksi (Turquoise 3)
8. Laatoitetaan kullanväriseksi (Gold)

PIIRUSTUSLAJI

SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO

SIS 006

SUUNNITTELIJA

Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
kikkafinland@hotmail.com

PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ

PROJEKTIO B

RAKENNUSKOHDE

CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

MITTAKAAVA

1:50

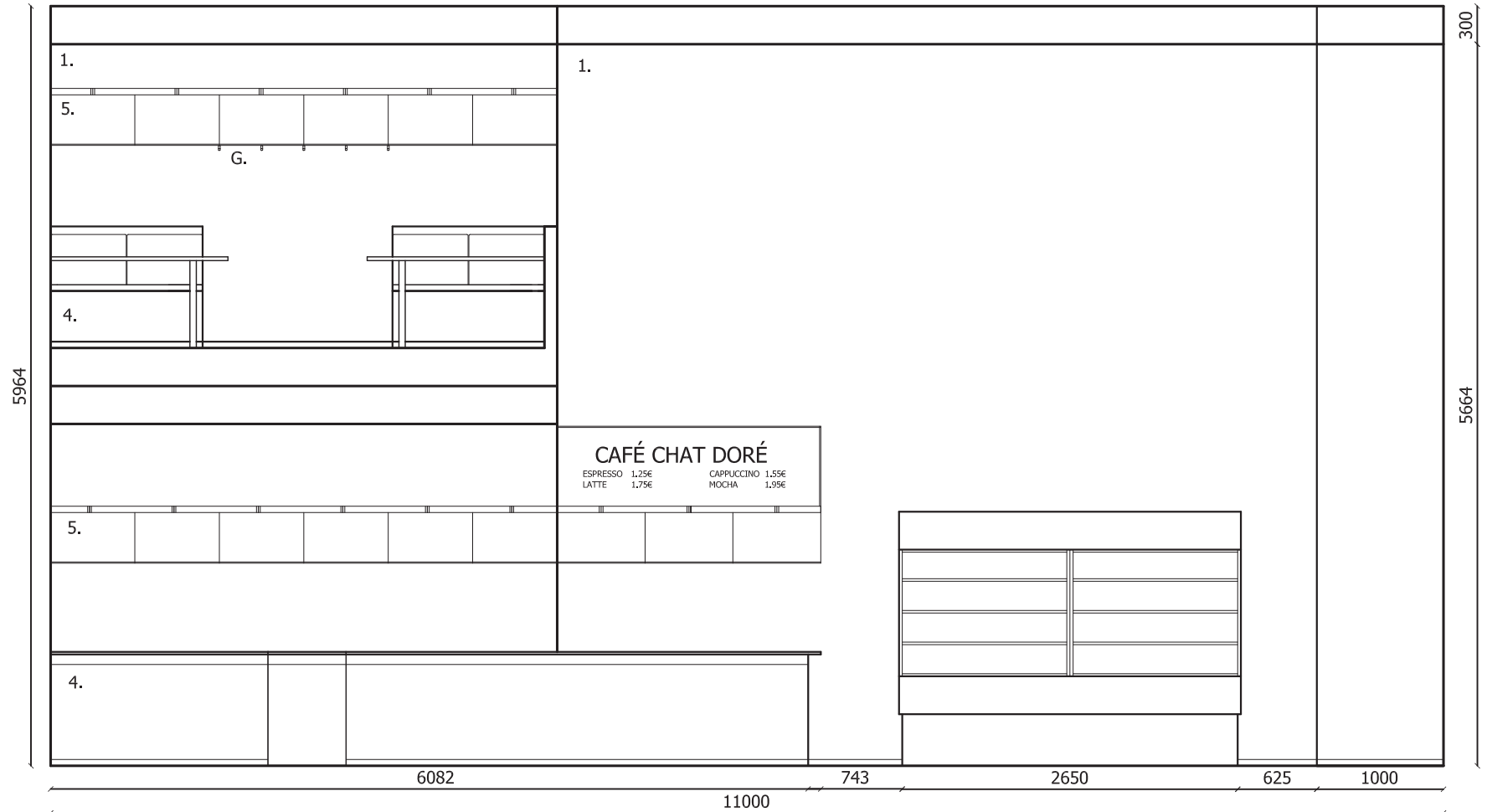
PÄIVÄYS

25.4.2008

PROJEKTIO C-C

PINTAMATERIAALIT

1. Maalataan kirkkaan siniseksi (L355)
2. Maalataan sinivihreäksi (S368)
3. Maalataan kullanväriseksi (KM)
4. Maalataan mustaksi (Y499)
5. Peiliä
6. Laatoitetaan kirkkaan siniseksi (Sapphire 5)
7. Laatoitetaan sinivihreäksi (Turquoise 3)
8. Laatoitetaan kullanväriseksi (Gold)

PIIRUSTUSLAJI

SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO

SIS 007

SUUNNITTELIJA

Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
kikkafinland@hotmail.com

PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ

PROJEKTIO C

RAKENNUSKOHDE
CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

MITTAKAAVA

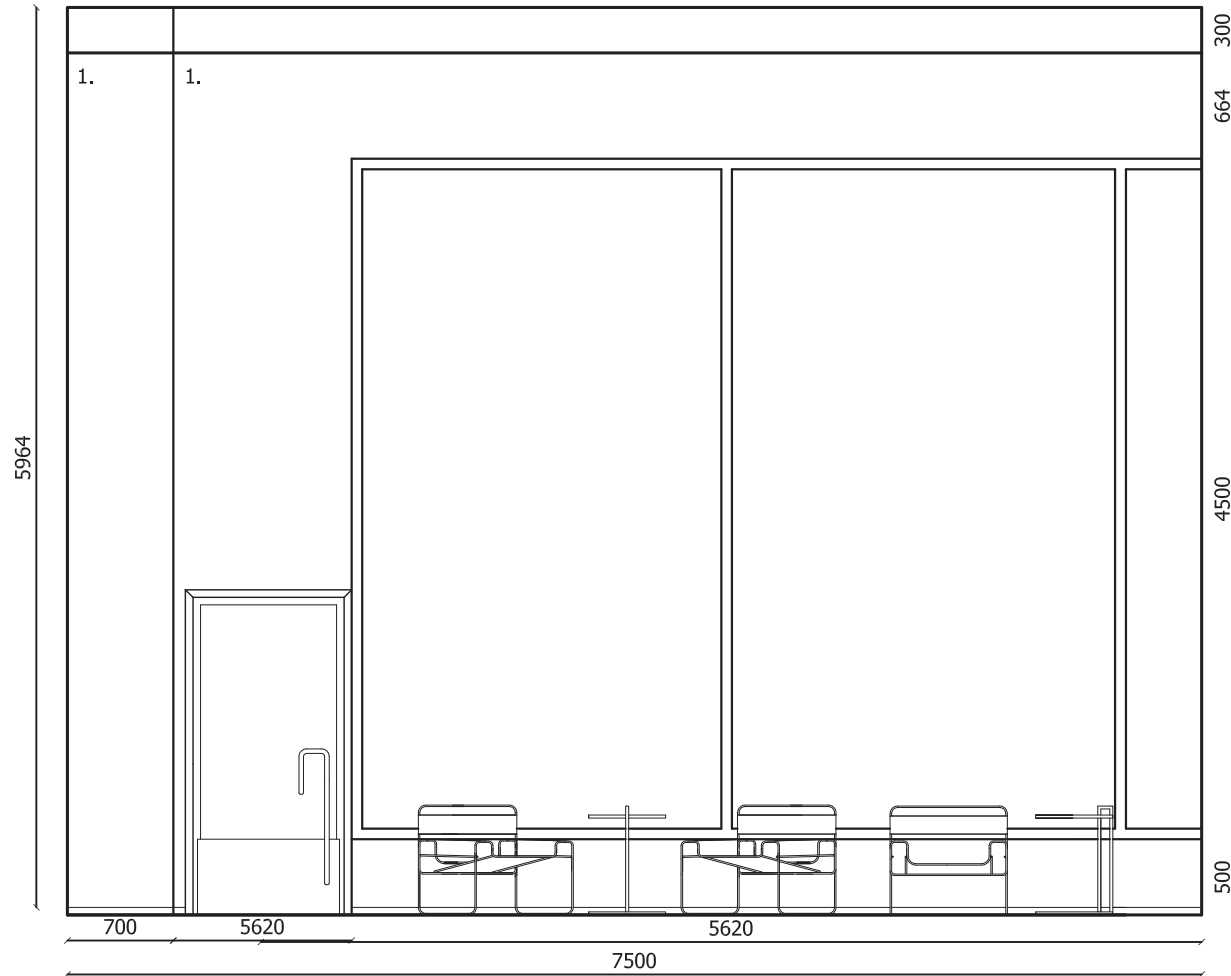
1:50

PÄIVÄYS

25.4.2008

PROJEKTIO D-D

PINTAMATERIAALIT

1. Maalataan kirkkaan siniseksi (L355)
2. Maalataan sinivihreäksi (S368)
3. Maalataan kullanväriseksi (KM)
4. Maalataan mustaksi (Y499)
5. Pelliä
6. Laatoitetaan kirkkaan siniseksi (Sapphire 5)
7. Laatoitetaan sinivihreäksi (Turquoise 3)
8. Laatoitetaan kullanväriseksi (Gold)

PIIRUSTUSLAJI SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO

SIS 008

SUUNNITTELIJA

Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
kirkkafinland@hotmail.com

PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ

PROJEKTIO D

RAKENNUSKOHDDE

CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

MITTAKAAVA

1:50

PÄIVÄYS

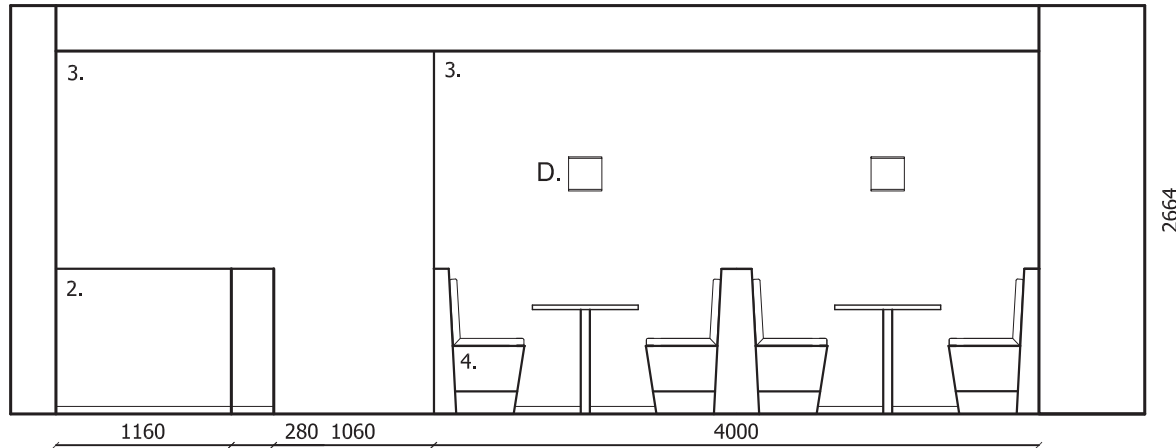
25.4.2008

PARVI

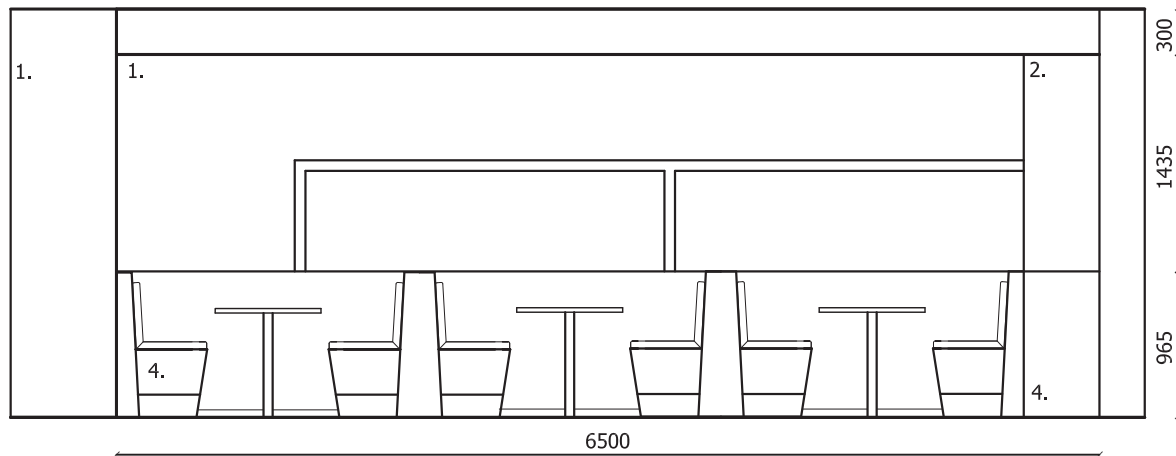
PROJEKTIO E-E

PINTAMATERIAALIT

1. Maalataan kirkkaan siniseksi (L355)
2. Maalataan sinivihreäksi (S368)
3. Maalataan kullanväriiseksi (KM)
4. Maalataan mustaksi (Y499)
5. Peiliä
6. Laatoitetaan kirkkaan siniseksi (Sapphire 5)
7. Laatoitetaan sinivihreäksi (Turquoise 3)
8. Laatoitetaan kullanväriiseksi (Gold)

PROJEKTIO F-F

PIIRUSTUSLAJI SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO
SIS 009

SUUNNITTELIJA
Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
kikkafinland@hotmail.com

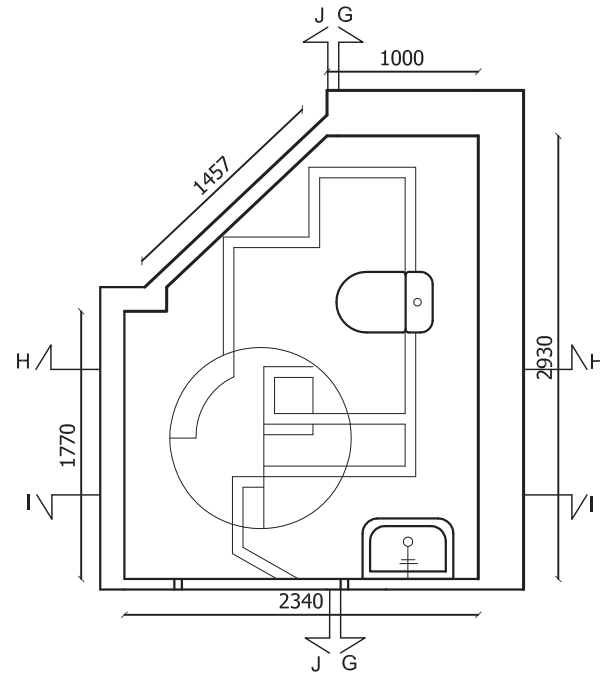
PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ
PROJEKTIOT E-F 1:50

RAKENNUSKOHDDE
CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

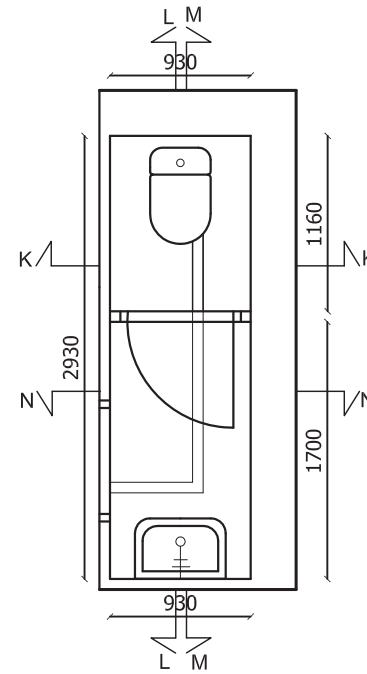
MITTAKAAVA
25.4.2008

INVA-WC

WC

PIIRUSTUSLAJI
SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO
SIS 010

SUUNNITTELIJA
Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
klkkafinland@hotmail.com

PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ
WC-POHJAT

RAKENNUSKOHDE
CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

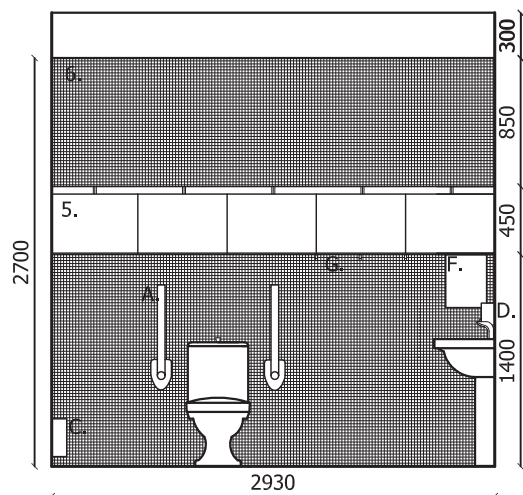
MITTAKAAVA
1:50

PÄIVÄYS
25.4.2008

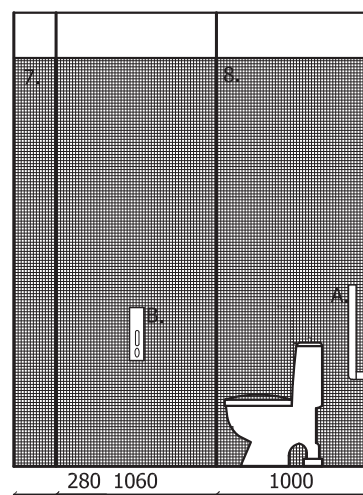

INVA-WC

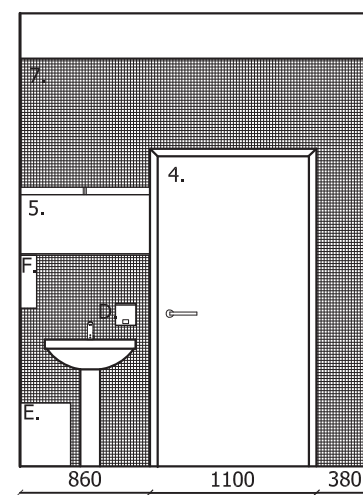
PROJEKTIO G-G

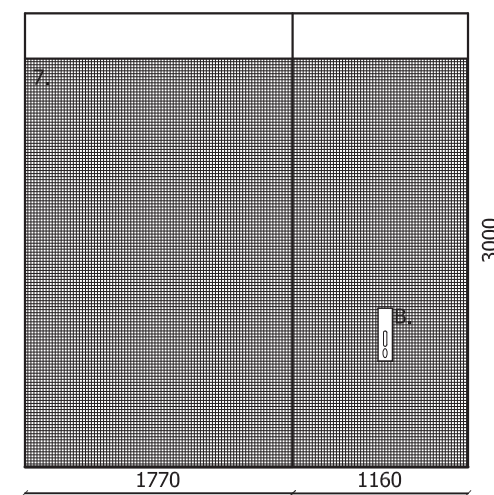
PROJEKTIO H-H

PROJEKTIO I-I

PROJEKTIO J-J

PINTAMATERIAALIT

1. Maalataan kirkkaan siniseksi (L355)
2. Maalataan sinivihreäksi (S368)
3. Maalataan kullanväriseksi (KM)
4. Maalataan mustaksi (Y499)
5. Peiliä
6. Laatoitetaan kirkkaan siniseksi (Sapphire 5)
7. Laatoitetaan sinivihreäksi (Turquoise 3)
8. Laatoitetaan kullanväriseksi (Gold)

VARUSTEET

- A. Inva-kaide Art 1 10401
- B. WC-paperiteline 1303
- C. WC-harjateline 1309
- D. Saippua-annostin 1300
- E. Roska-astia 1308
- F. Paperipyyhenannostin 1304
- G. Koukut A5120A

PIIRUSTUSLAJI

SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO

SIS 011

SUUNNITTELIJA

Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
klkkafinland@hotmail.com

PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ

PROJEKTIOT G-J 1:50

MITTAKAAVA

RAKENNUSKOHDE

CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

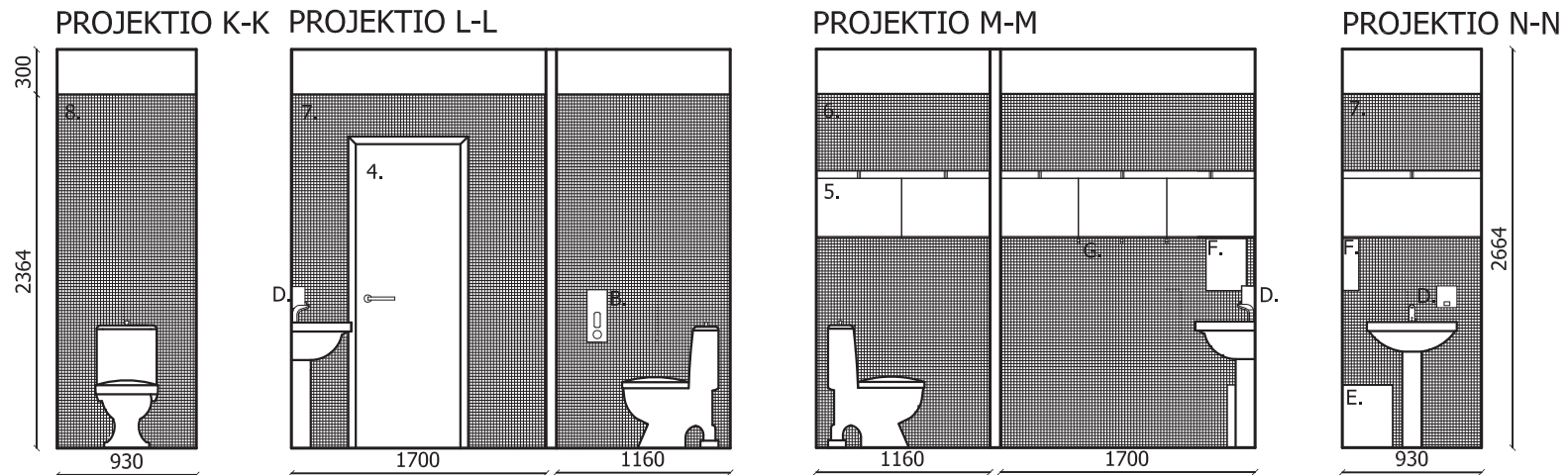
PÄIVÄYS

25.4.2008

WC / PARVI

PINTAMATERIAALIT

1. Maalataan kirkkaan siniseksi (L355)
2. Maalataan sinivihreäksi (S368)
3. Maalataan kullanväriseksi (KM)
4. Maalataan mustaksi (Y499)
5. Peiliä
6. Laatoitetaan kirkkaan siniseksi (Sapphire 5)
7. Laatoitetaan sinivihreäksi (Turquoise 3)
8. Laatoitetaan kullanväriseksi (Gold)

VARUSTEET

- A. Inva-kaide Art 1 10401
- B. WC-paperiteline 1303
- C. WC-harjateline 1309
- D. Saippua-annostin 1300
- E. Roska-astia 1308
- F. Paperipyyhenannostin 1304
- G. Koukut A5120A

PIIRUSTUSLAJI SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO
SIS 012

SUUNNITTELIJA
Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
kikkafinland@hotmail.com

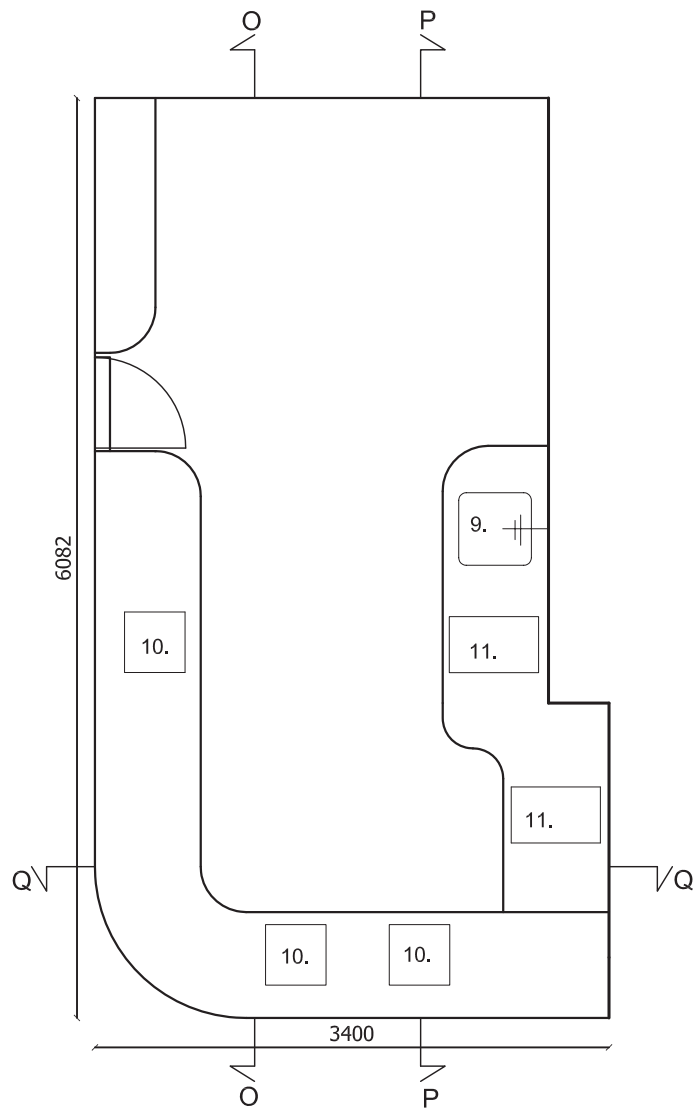
PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ
PROJEKTIOT K-N 1:50

RAKENNUSKOHDDE
CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

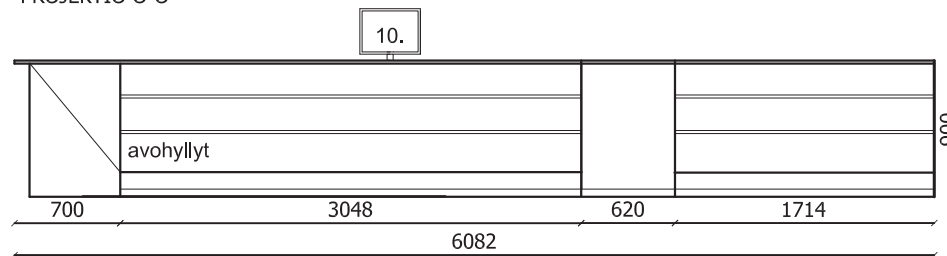
MITTAKAAVA
PÄIVÄYS
25.4.2008

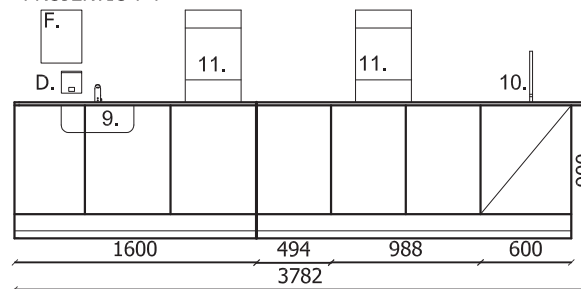
BAARITISKI

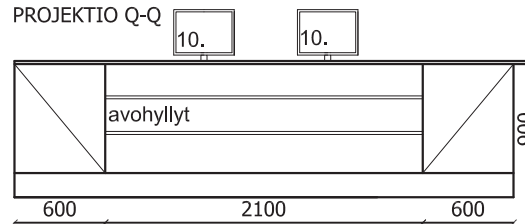
PROJEKTIO O-O

PROJEKTIO P-P

PROJEKTIO Q-Q

KONEET/LAITTEET

- 9. Käsienpesuallas / Stala P40PT
- 10. Kassapäätteet / Casio QT-6000
- 11. Espresso koneet / Gaggia Titanium Concetto

PIIRUSTUSLAJI SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO
SIS 013

SUUNNITTELIJA
Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
klkkafinland@hotmail.com

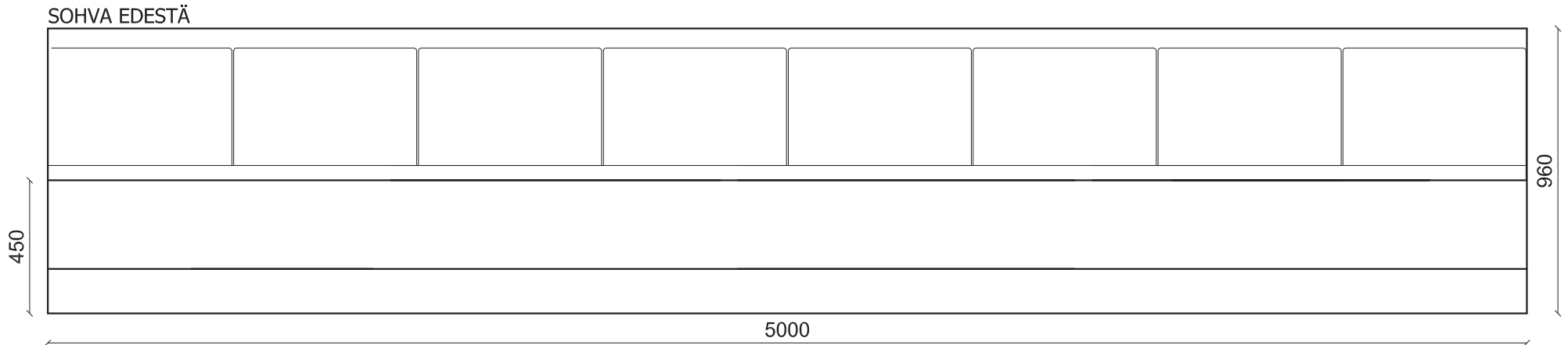
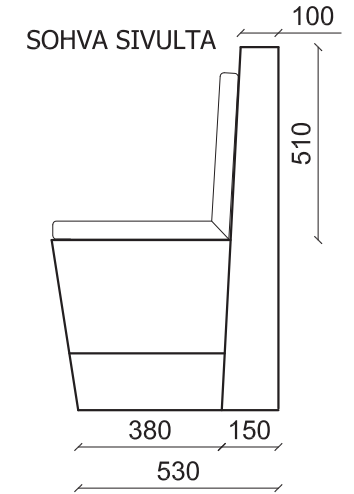
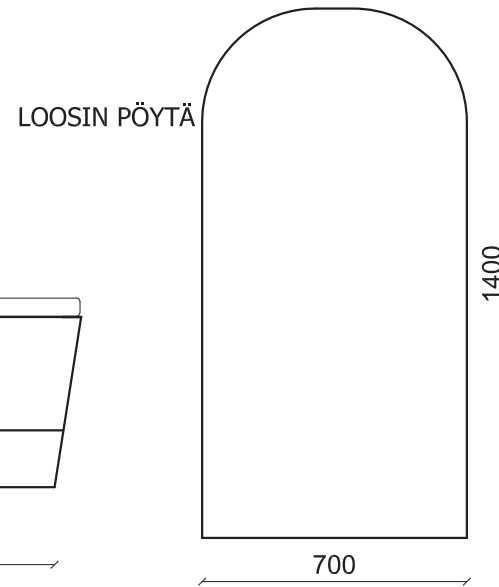
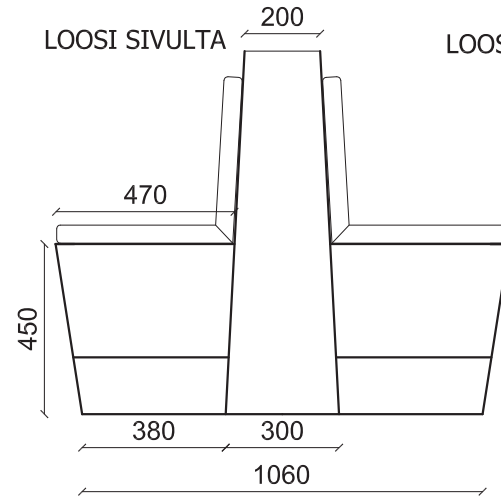
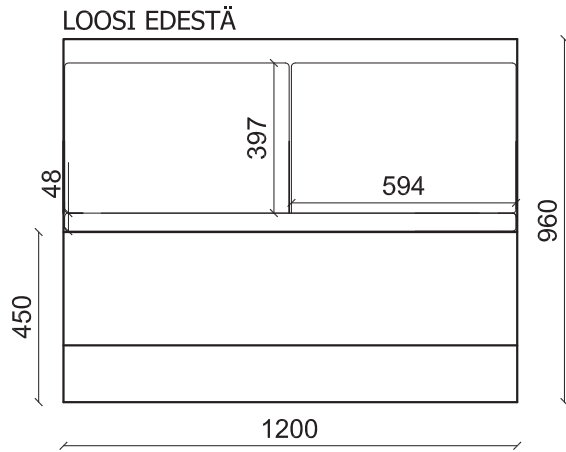
PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ
KALUSTE 1

RAKENNUSKOHDE
CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

MITTAKAAVA
1:50

PÄIVÄYS
25.4.2008

PIIRUSTUSLAJI
SISUSTUSPIIRUSTUS

SUUNNITTELUALA JA NUMERO
SIS 014

SUUNNITTELIJA
Kirsi Santalo
p. 050-344 8685
klkkafinland@hotmail.com

PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ
KALUSTE 2

RAKENNUSKOHDE
CAFÉ CHAT DORÉ
Aleksanterinkatu 7a
00100 Helsinki

MITTAKAAVA
1:20

PÄIVÄYS
25.4.2008

PEILI-VALAISIN KONSTRUKTIO (1 moduli)

